

HAVAKTIAN NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU 2022-2023 UKIUMUT UNNIUDJUTIT

Naunaiqhugu Nunavut Kavamanga tunihijuq ihuaqtumik, nakuujumik, aadjikutariiktumik ikajuutikhat pijut ikajuqturlu pilaarutingit inulrammirnut Nunavunmiut, ilangillu, ihariagijaminginnik.

ᓄᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ ᑕᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ
ᑕᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU
UQAQTIKHAANIK

REPRÉSENTANT DE
L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE

HAVANGNAQTUT IKAARNIIT Hivulliuᓄᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ talvunga Tallimiut 8:30 a.m. to 5:00 p.m. EST, ilaungittun inungnun haalatiirvikhani.
TITIRARVIGILUGU HIVAJARLUGULUUNIIT AKIITUKKUT 1-855-449-8118
IQALUNGNI 867-975-5090 • KAJUMIKTUKKUT 867-979-0444
QARITAUJAKKUT TITIRARVIKHAT contact@rcynu.ca • QARITAUJAKKUURUTAA www.rcynu.ca
FACEBOOK @NunavutRepresentativeforChildrenandYouth
APQUT NAJUGAA 630 Queen Elizabeth II Way, Pingahuat Natiani, Qamutiq Igluqpaa, Iqaluit, NU
TIYTIRAQARVIKKUT PO Box 488, Iqaluit, NU X0A 0H0

©Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Havagviat

ISBN

Inuktitut/English - 978-1-55325-563-5

Inuinnaqtun Uiviititun - 978-1-55325-564-2

Una unniudjutait taiguanginnarialik qaritaujakkut uumani www.rcynu.ca.

Una titiraq titiraqtauhimajuq Qablunaaqtun taffumanga Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Havagviat.
Numiktitiqhimajuq una titiraqtauhimajuq Inuktitut, Inuinnaqtun, imaalu Uivivitun tunojauhimajuq Nunavut Kavamanga,
Pitquhiliqijikkut.

Makpiraat titiraujaqhimajut katitiqhimajut tujuqtaujuᓄᑦᑕᑦᑕᑦ tunijaujuᓄᑦᑕᑦ uvani ukiumi Nutaqqat Pilaarutait ! akimanahuritjutit.
Naunaiqhittiarumaguvit takulugu makpirnia 84. Qulaani haumiani, kaiviviiktun : Mckenzie Akerolik, 9 ukiulik Kangiqlinirmin
; Dimitri Pellerin, 8 ukiulik Iqalungnin ; Olivia Pellerin, 7 ukiulik Iqalungnin ; Hunter Pellerin, 7 ukiulik Iqalungnin ; unalu
Samara Lyall, 15 ukiulik nunaqaqtuq Taloyoak.

ᓄᑕᑦᑲᓄᑦ ᐱᓄᑲᓄᑦ
ᐱᓄᑲᓄᑦ

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU
UQAQTIKHAANIK

REPRÉSENTANT DE
L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE

REPRESENTATIVE FOR
CHILDREN AND YOUTH

Apitiirvia 29, 2023

Nan'ngarijaujuq Tony Akoak
Uqaqti Maligaliurvingmi Nunavunmi
P.O. Box 1200
Iqaluit, NU X0A 0H0

Halu Uqaqti :

Quviahuutigijara tunigiami Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu 2022-2023 Ukiuq Tamaat Unniudjutinik Maligaliurvingmut Nunavunmit. Una unniudjut hivituninganut pijaa Qitiqqautijuq 1, 2022, Qiqaijalirvia 31, 2023, piliuqhimajuq malikhugu ilangani 35(1) uumangga *Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat.*

Pittiarnikkut,

Jane Bates
Havaktian Nutaqqanut Inulramminullu

Una unniudjut pidjutaujuq nutaqqanun,
inulramirnun ilainunlu Nunavunmi.

TUHAQTIDJUTIT UVANGA KIVGAQTUQTIMIN

TUHAQTIDJUTIT UVANGA KIVGAQTUQTIMIN 7

QANURINIIT INULRAMIIT NUNAVUNMIUT .. 11

Tamainun Nunavunmi Naunaijautit..... 11

Havagviat Iliniaqtulijikkut taffumani 2022-2023
iliharniup ukiungani 12

Inuliriyitkut haffumani 2022-2023
maniliqinikkut ukiungani 14

Havagviat Aanniaqtailinirmut aallatqiiktuni
maniliqinirmut ukiungani 17

Maligaliqijikkut Havagvia uvunga 2022-2023
maniliqinikkut ukiungani 24

HAVAGVIKPU 27

Havaagijakhavut 27

Tautuktuujaaqtavut 27

Pitqujavut 27

Havaktivut 28

Kitut naunaiqtitaatigut havaakput 29

Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maligaq .. 29

Kuin Nunangani Katimajiit Pilaarutainut Nutaqqat .. 33

Inuit Inuuhiinut Ikpingnautit 33

Nipinga Nutaqqap 35

Kanatami Ikajurnikkut Atuqtakhait 35

NAUNAIPKARNIQ

HULILUKAARUTIPTINGNUT..... 37

Atauttinun Ikajurnikkut..... 37

Atauttinun Ikajurnikkut Hulilukaarutikhat Uumani
2022-2023 39

Ihuaqhaqtaujut Atauttinun Ikajurnikkut

Ajuqhautainik 41

Atauttinun Ikajurnikkut Pitqujauhijautit 42

Auladjutinun kajurniq 44

Atauttimut Ikajurnikkut Hulilukaarutikhat Uumani
2022-2023 46

Ihuaqhaqhimajuq Auladjutikkut Ajuqhautit 47

Ihivriurninnga Havagviat nulirijikkut, Ilamingnut

Inuuhiringnaqtumik havagvia..... 48

Munariblugit Auladjutikkut Pitqujauhijautit..... 50

Havaktaujut Auladjutikkut Ajuqhautit 79

Auladjutikkut Ajuqhautit 81

Uqaqatigiingniq Inungnullu Ilihimapkainiq 82

Tuhaqtidjutit Uvalu Inungnun Ilituqhaidjutikkut

Hulilukaarutit Umani 2022-2023 83

Nutaqqat Pilaarutikkut Ikajuutit..... 83

Nunallaanut Ilaupkainiq 85

Facebook 85

Qaritaujakuurutaani 85

Titiraqhimajut Uqagaujullu 86

Havaqatigiingnikkut Angirutit 87

Ihivriurutit Akhut Aanniqtunik Tuqtumiluuniit 88

Ihivriurutit Akhut Aanniqtunik Tuqtumiluuniit

Nutaanguqtiriniq Uumunnga 2022-2023 89

ANGIRUTAUJUQ UKUNUNNGA

IKAJUUTIKHAMUT MALIKTAKHAT..... 91

Itquumajut 91

Ilaumatigiingnirmun 92

Kiunnaqtut 95

Akhuqhaidjutiqarniq 97

MANIKTIGUT UNNIUDJUTIT 99

AKHUUQHAIJIP QUVIAGIJAUJUQ

Iqaluktuuttiaq Arnarutit Katimajiit 81

Inuulrammiit Kivraqtuivikhainnut 82

TUHAQTIDJUTIT UVANGA KIVGAQTUQTIMIN

Quviahuutigiara tunigiama Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik 2022-2023 Ukiuq Tamaat Unniudjutinik. Una unniudjut iniqtiqtara hitamaujuq ukiuq Nunavunmi Havaktian Nutaqqanut Inulgammiiitlu (Havaktian). Quvianaqtuq uvalu pilaarut kivgaqtuqlugu ukua Havaktian haniani Nutaqqanut Inulgammiiitlu Havagviat (RCYO) havaktit.

Uvani ukiumi, ilaulimaitunga nunaptingni mamitiqtaulirama iviangingnun kaansamik. Atuqpakhimajara nutaamik, inuup ihumagijamingnik ajuqhautaujunik imaalu kigliqaqtumik Nunavutim aanniaqtailinik munaqhidjutikhainnik atuqtakhanik. Unalu havangitkumma, Tukimuaqtiujuq Nutaqqanut Inuulramiinullu Ikajurnikkut Havaat unalu Itiqtikpakinirmut Ajuittiaqtuq taimaaqtuq. Tamangnik ilauvakhimavakhimajuq talvani RCYO hivutunirmiklu quviahuutikharnik tamangnun havakhimaanginaqpaktainik ihuaqtumiklu aituihimaqtainik talvuuna namaktumik.

Pidjutigiblugit amigaitut ihuaqhainikkut ajuqhautit atuqhimajut uvani ukiumi, quviahuktunga hapkununga RCYOkunun iligiinun itquumanikkut, havaqatigiingnikkut, uvalu havakhtik akhuugutivut pitqujaptingnun; ukualuat Kim Foster, Atan'ngujaq Tuhaqtinikkut uvalu Inungnun Ilituqhaidjutit, kitut hivuliqhuqtut havaangit Havagvingmi atuqtilugu una. Kim's akhuurutit uvalu hungiutilaarnigit atulaaqtut aulaniginut RCYO-tkut uvani ukiumi.

Ajuqhautiqaraluaqtulugit, akhuuqhimmaaqtugut akhuurutigilugit pilaarutait nutaqqat inulrammiillu Nunavunmi, angmarlugu 71 nutaat inikkut ikajurnikkut havaakhat uumani ukiumi. Takuhimmaaqtilluta kajumiittumik utirutinik amigaitilaanginnun aannialaqidjutinun angmaqhimajuq atauhirmi ukiumi hivuagut nunarjuami aannialaqidjutimin, ajurnaqtuq aannialaqidjutini aulahimaaqtuq amigaiqjuummiqtirnikkut. Pidjutaujut piliqtut amigaitunik uvalu ikajuutinik, pijakhalgit ikajurnikkut havaqatigiiktut piqagiangini angijumik ilihimanirmik angijumik maliganik, atugakhat, uvalu havauhikhainik, ihuaqhaidjutikhanik ajuqhautinun.

Auladjutikkut ikajurnikkut pinahuarutit aulahimaaqtumik munariblugit 88 auladjutikkut pitqujaujut uvalu

qaujimangit, takublutik mikijumik qanuriniit mikhaanun atulingnikkut hapkua pitqujaujut Kavamatkunin Nunavunmi havagviinin (havagviit) tamainun. Auladjutikkut ikajurnikkut pinahuarutit iniiqtait ihivriurutait hapkua Inulirijitkut, Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun Havagvia.

Una ihivriurut pijuuq inuuhimajuq atuqtaminik amigaitqamik 150 inulramiit Nunavummiut tunijaujut ikajuutunik tamarmik Inulirijikkut unalu ikajurnikkut havaat RCYO-kunnit. Naunaijautigiplugit ihivriurutavut, ukuallu ikajurnikkut ihumaaluutigijaujut uqaqtauhimmaaqtut Havagvianut tuhaqtaujanginni, naunaiqtajuq ihuaqtumik qanuriliurutikhanik havaktauhimaittuq Havagviat Inulirijikkut. Uqautigingittait auladjutikkut ajuqhautit uqautigijavut inmi uvalu mikijumik hivumuungit atuliriranun 20 pitquidjutunik Havagvikput havaktait uvaluuniin aalat 86ngujut pitqujaujut havaktauhimajut aalanin hilataani havagvingnin, ilaujut Qaujihaqtirjuap Kanatami. Taimaali, ukua RCYOkkut havaktait unniudjutunik hapkununga Kamisinuamun uvani Atangujat Katimajiiit (Commissioner) mikhaagun Havagvikput paqitatik uvalu uqautiblugu Kamisinaq tamna qanurinia pijakhaqatuuq qilamik uvalu ihuangitumik hulidjut.

Inungnun Ilituqhaidjutit pinahuarutit aulahimaaqtumik takublugit amigaiquumilugit ilauqatigiingnirit Facebookkut pulaaqtullu qaritaujaliqiviptingnun. Anginiqhaq ilaujuq haffumunga ilauqatigiingnirmun ilaujut nutaqqanun pilaarutainun akitaqutaut. Uvani ukiumi iniiqtavut 8th ukuiq tamaat akitaqutaut aulahimaaqtumiklu tunijaublutik inulramingnin tamaini aviktuqhimajumi. Taimaalu, katimaqatigingitugit inulramiit inuit ilailu talvanga Ubluiqtirvia 2021 pidjutigiblugu nunaqujami tingmitailinirmun pittailidjutit, nunallaani ilauqatigiingnikkut pulaaqtaqtut uvani ukiumi attautinun Ikajurnikkut havaqatigiit hivuani pulaaqtulugit pingahunun nunallaanun tapkua Havagvikput pulaaqtaujut uvani 2018.

Aulavaktugullu qanuriliurutikhanik ihivriurqhinnikkut uumani *Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maligaaq* (RCYA). Ilaliutihimajut tunihinirmun titiraqhimajumik tujungnik haffumunga Atangujanun

uvalu Kivgaqtuutinun Katimajiiinun, katimadjutit aularutijut hapkununga havagvingnun, tugaaqhimajut tiguaqhimalugu havaqatigiingniikkut upautiniq mikhaanun hakugikhijuumiqlugu una RCYA. Talvuuna, pitqujaujuq ilangani 4(1)(b), Ihivriurniq Akhut Aanniqtunik Tuqtukmiluuniit pinahuarut, atuliqtitauniaqtuuq Qitiqqautijuuq 1, 2023.

Hivumuutuuq, RCYO-ktut aturniaqtait hunamik ajuiqtamingnik uumani aippaanganit ukiungani pijuuq uumunnga havagviup akhuurutingit ajuitaminiq ihuarhigiami aadlanguriamilu havaavut tuniqhaininnganik. Aulahimaarniaqtugut uvaptingnun kiudjutikharnik aadjikiikumik atuqtakharnik ihumagijaptingnik talvanga havagvingnin taima auladjutikharnik ihuaqtumik, aadjikiikumik, aulajukharniklu ikajuutikharnik aanniaqtunik qilaminuaqulu, ihuaqtumik, naunairutikharnik titiraqhimajunik havaqatigiijaangatlu havagviingit.

Inuulrammiinut pigiami ikajuutikhamik pilaarutilgit uumunnga, akhuraaluk aadlangurniq ihariagijaujuq ilangit havagvingit. Ajurnaitqijaugaluahuni ulrutijaagani pihimainariaganilu hunanik qaujimajaujunik, pivikhaqarniq akhuuqtukhaugaluit ihumagiinagitaagani hunauniginik, havagviujut akhuuqhajjukhaugaluit hunauniarniganik. Ukiuuq tamaat qaritivakhimajut nuutaanik ajungnautigivakhimajunik; uvalu ukiuuq tamaat hapkua nutaat ajuqhautit pidjutigijaat tungaviit ajuqhautit tapkua atuqtaujut ilangini havagvingni. Hivullitujakhavut havaqatigiiktugut nakuutqijamik hivunikhaliuraptigini nutaqqaptingnut, inulrammiptingnut, ilagiiktunullu imaaluuniit hamna aullaningat aullahimaaqtauuq.

Pittiarnikkut,

Jane Bates
Havaktian Nutaqqanut Inulramminullu

-
- ¹ Ikajuutikhat iluaniituqaqtut amigaitunik ukiunik naunaijautit, nutaatqiat atuqtaujut naunaijautit, kihimi uqaqhimagumik.
 - ² Naunaijajit Kanadami. (2021). Naunaijautinun Naunaitkutaq, 2021 Naunaijautit Inugiaktiinganun. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pihimajun hamanga <https://www12.statcan.gc.ca/census-recensement/2021/dp-pd/prof/details/page.cfm?Lang=E&SearchText=Nunavut&GUIDlist=2021A000262&GENDERlist=1,2,3&STATISTIClist=1&HEADERlist=0>
 - ³ Nunavut Kavamanga. (2022). Nunavut Quick Fact, Ubluqtuhivia 1, 2022. Iqaluit, NU: Kavamaliqijitkut. Pjauhijajuq hamanga <https://gov.nu.ca/eia/information/statistics-home>
 - ⁴ Nunavunmi Havakviat Naunaiqhijit. (2020). Nunavunmi Qitqani Atautimun Itkaptaaksinik tujuqtut Maniliurutait Aviktungniitigut Nunallaallu, 1999min hamunga 2017mun. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pihimajuq hamanga https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_median_ATAUTTIMUT_income_of_taxfilers_with_income_by_region_and_community_1999_to_2017.xlsx
 - ⁵ Nunavut Kavamanga. (2022). Nunavut Quick Fact, Ubluqtuhivia 1, 2022. Iqaluit, NU: Kavamaliqijitkut. Pjauhijajuq hamanga <https://gov.nu.ca/eia/information/statistics-home>
 - ⁶ Naunaijajit Kanadami. (2021). Naunaijautinun Naunaitkutaq, 2021 Naunaijautit Inugiaktiinganun. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pihimajun hamanga <https://www12.statcan.gc.ca/census-recensement/2021/dp-pd/prof/details/page.cfm?Lang=E&SearchText=Nunavut&GUIDlist=2021A000262&GENDERlist=1,2,3&STATISTIClist=1&HEADERlist=0>
 - ⁷ Inugiakpalaq naunaijautaa igluaghailuqtut inungnun iglumiutat.
 - ⁸ Nunavunmi Igluliqijirjuatkut (2020). Angiraqattaqaqtiatsiniq: Ikajuqlugit nakuujumik iglughainik najughainik. Iqaluit, NU: Nunavunmi Igluliqijirjuatkut. Pijauhijajuq hamanga [https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-293-5\(2\)-EN-GN-Status-of-Housing-Report-2020.pdf](https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-293-5(2)-EN-GN-Status-of-Housing-Report-2020.pdf)
 - ⁹ Igluni niqighailuq atuuqtajuq humi qanuriniitigut nirijut (naamavjaktut niqailuqtut) niriluaningimunlu ulapiqtuqaqtut nirinimun qanuriniits (niqailuqpalaqtut).
 - ¹⁰ Naunaijajit Kanadami. (2020). Iglumiujut Niqailuqtut Kanadami 2017/2018. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pihimajujut hamanga <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-627-m/11-627-m2020007-eng.htm>
 - ¹¹ Nunavunmi Havakviat Naunaiqhijit. (2021). Nunavunmi Nutaranikut Tatqirhiutikkut, 2003min hamunga 2020mun. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaijajit. Pijauhijajuq hamanga https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_live_births_2003_to_2020_7_tables.xlsx
 - ¹² Naunaijajit Kanadami. (2021). Nutaranikut ukualu hingajautilugit huiqtut (irnjut tuqungajunik), imaa qanuriniit inuujut (atauhiq amigaitulu uniin. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pijauhijajuq hamanga <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=1310042801&pickMembers%5B0%5D=1.15&cubeTimeFrame.startYear=2020&cubeTimeFrame.endYear=2020&referencePeriods=20200101%2C20200101>
 - ¹³ Naunaijajit Kanadami. (2022). Nutaranuit huiqtut ukualu huiqtut amigaitilaangit imaa ukiungitigut. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pijauhijajuq hamanga <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=1310071301&pickMembers%5B0%5D=1.15&cubeTimeFrame.startYear=2020&cubeTimeFrame.endYear=2020&referencePeriods=20200101%2C20200101>
 - ¹⁴ Naunaijajit Kanadami. (2022). Tuquyut, ukiungitigut uvalu qanuginiitigut arnaq/angut. Ottawa, ON: Naunaijajit Kanadami. Pihimajuq hamanga <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=1310070901&pickMembers%5B0%5D=1.15&pickMembers%5B1%5D=3.1&cubeTimeFrame.startYear=2020&cubeTimeFrame.endYear=2020&referencePeriods=20200101%2C20200101>
 - ¹⁵ Nunavunmi Havagviat Naunaiqhijit. (2020). Nunavunmi Inminiiqtut Aviktungniitigut, Qanuriniit, Ukiungitigut Idjuhillu, 2000min hamunga 2020mun. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiqhijit. Pijauhijajuq hamanga https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_suicides_by_region_sex_age_group_and_ethnicity_2000_to_2020.xlsx

QANURINIIT INULRAMIIT NUNAVUNMIUT

Tamainun Nunavunmi Naunaijautit¹

INUGIAQTILAANGIT

Inugiangniit Nunavunmi²

40,586

Ukiungitigut (ukiutigut)³

0-4: **4,385**

5-14: **7,695**

15-24: **5,945**

25-44: **10,510**

45-64: **6,720**

65+: **1,605**

Inugiaktiilaangit,

0-24 ukiuqaqtut

49%

Qitqani maniliurutait⁴

\$33,410

Havaaqaqangittut amigaitiilaangit⁵

12.6%

IGLUKHAAT

Atauttimut nanminiaqaqtut
iglungit⁶

11,720

Igluqaqtut

9,926

Inugiakpalaqaqtunut⁷ iglukhat⁸

35%

NIQIGHAQARNIKKUT^{9 10}

Naamainaqtut
niqaiiliuqpalaqaqtuluuniin
Nunavunmi

49.4%

Kanadami naamainaqtut niqighaiiliuqpalaqaqtuluuniin

8.8%

Naamainaqtut
niqighaiiliuqpalaqaqtuluuniin
avatiini Kanadap
amigaitqijaujut Nunavunmi.

INUUJUT HUIQTULLU

Inuujut¹¹

839

Avikturnianni: 499

Nunavunmiungittumi: 340

Nutaraniktut 14nik
ukiuqaqtut nukarhiillu: 2

Nutaranikhimajunun 15-
19mik ukiuqaqtut: 142

Hingaijautiligut
nutarakhait huiqtut¹²

8

Mirraat tuquhimajut,¹³
ataani attauhirmik
ukiuqaqtuni

12

Tuqujut,¹⁴
0-19 ukiuqaqtut

24

Pusantinga
inminiiqhimajut,¹⁵
0-19

ukiuqaqtut **16%**

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhijajuq hapkunagna Havagvianin Ilinniaqtuliqijit haffumani 2022-2023 iliharnimun ukiungani

NAUNAITKUTIT

Nampangit unniqhimajait havagvingmit

Nampangit unniqhimajait kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq

ATAUTTIMUT KITIKMEONI KIVALLIQ QIKIQTAALUK

LAISQAQTUT NUTAQIQIVIIT¹⁶

Havagviit	60	9	13	38
Nutaqiqiviit	33	5	8	20
Ilihalihaaliqtun	7	1	2	4
Ilihalihaaqtut Ilihalihaaliqtinnatik	7	3	2	2
Iliharuiraangamik	7	0	1	6
Aimavingmi Nutaqiqiviit	6	0	0	6
Nutaqiqiviit inikhaitigun	1,243	215	262	766
Mirraat (0-2 ukiut)	223	31	50	142
Ubluq tamaat Ilihalihaaliqtun (3nik 5nik ukiuqaqtun)	616	102	145	369
Ilangani-ublumi Ilihalihaaliqtun (3-5 ukiut)	240	82	50	108
Ilihaqtaqtun-ukiulgit (6-12 ukiunik)	164	0	17	147

ILIHARVIIT

Ilihariaqtuqtut amigaitilaangit¹⁷

Apitilirvia 2022	66.86%	65.70%	73.80%
Ubluqtuhivia 2023	72.28%	75.29%	75.38%
Qitiqqautijuq 2023	67.98%	68.31%	74.08%

Hivuani pitinagit iniqtiqtut qaffiuniit

46 89 138

Kinguliq 2021-2022 iniqtiqhimajut qaffiuniit

262¹⁸ 25 109 123

Ilihaqtut Ilihaijinut Qaffiutilangit¹⁹ (SER)

11.8 11.7 11.3

¹⁶ Ilinniaqtuliaijit Laisiqaqutut nutaqiqiviit; aulapkangitait.

¹⁷ Ilinniaqtuliqijitkut pijait ilihariaqtuqhimajunut qaffiuniit pivlugin pingahuni tatqiqhiutini pijaami aallamik naunaijidjutikhamik ilihariaqtuqhimajunut 2022-23-mut.

¹⁸ Atauttimun ilagijaa tallimat Apqutinga Inirnirit Iliharjuummivikhanut Iliharvik (PASS), pidjutigijaat inirniit ilihaqtun nutaamik pidjutikhamik pijaaming nik aadjikkutaanik Nunavunmi Ilihariaqpaalirvingnut Iliharvik Ilihaqtamingnun Naunaitkut (ilihimajauvaktuq taimaa Puqtunia 12 Ilihaqtamingnun Naunatkutaq) taimaa tahapkuat ilihaqtun iniqhimangmadjuk angajukhinun iliharniq atuqpaktaanun.

¹⁹ SER atulirnit ilaujut iliharvingni atan'ngujat, tuglirit atan'ngujat, ilihaijit, ilihaijit ikajuqtiit ilihaijit, uqauhirmun ajuittiaqhimajun, iliharnikkut ikajuqtit, ukuallu ikajuqhugit uqaudjiji.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhimaajuq hapkunagna Havagvianin Ilinniaqtuliqijit haffumani 2022-2023 iliharnirmun ukiungani pihimmaqtun...

ATAUTTIMUT KITIKMEONI KIVALLIQ QIKIQTAALUK

AYUQHAUTINUN KIUDJUTIT

Ayuqhautinun kiudjutit piyariaqaqtut	13	6	2	5
Inminiirnikkut tuquniq (inirniq)	0	1	1	1
Inminiirnikkut tuquniq (ilihaqtuq)	0	1	1	1
Akhuraaluk pilaqutinga ilaijaktunun qilamiklu tuqujunun	0	1	0	1
Qakugunguqqan naunaijainiq ajuiqhautikhallu	0	1	0	0
Iqhinaqpiagtumun pidjutaa iliharvingmi amigairjuumivlutiklu inminiirumaliqtunun	0	1	0	0
Inminiirnikkut huiqtut (nunallaamiutat)	0	1	0	0
Inminiirnikkut huiqtut (naunaiqtauhimangittut)	0	0	0	1
Piniqlungnirmun huiqtut	0	0	0	1

PINIQLUNGNIRMUN PIDJUTIT²⁰, qanurittukkut, ilaujunit ilaujut

	Ajuqhaqtitaajun titiraqtaajun taimaa Pimmarklingniq/Ningarniq	Ajuqhaqtitaujunitin titiraqtaajun taimaatun Inukluguhuknikkut	Ajuqhaqtitaajun titiraqtaajun taimaa Iqhitaarnikkut
Ilihaqtumin Ilihaqtumun	78	0	11
Ilihaqtumin Havaktimun	70	3	34
Havaktinin Ilihaqtumun	1	0	0
Havaktinin havaktinun	13	2	4
Aallat ²¹	89	6	51

ATAUTTIMUT

Iqhinaqpiagtumik pidjutit ilagijaanun inungmun aanniqtunun	42
Iqhinaqpiagtumik pidjutit ilagijaanun nanminirijamun ahirruinikkut	48
Hulaqtut pidjutiqaqtut nanminirijanun piqtutinun ahiruqtirnirmun ilaujuq ningarnikkut hulaqtutinun	33
Hulaqtut pidjutiqaqtut nanminiinarnun ahiruqtirnirmun	15
Nanminirijanun piqtutini ahiruqtiqnikkut pidjutit iliaqtunin	45

²⁰ Una nutaaq unniudjutikkut pidjutit atuqtauliqtun Ilinniaqtuliqijitkunin Tattiarnaqhilirvia 2022-mi. Iliharvingni havaktit huli naunaijaqhimmaaqta pidjutikhaq kangiqhinahuaqhugulu nakuuniinnik unniudjutinik. Talvuuna mikhaatigun, ilangit avikturningniit unniqhimaqattaaliqtun allanin. Utaqqidjutigilugu auladjutin atuqtauliqqata hivitunilluaq, taimaalu tamaita iliharviit unniqhigattaaliqqata, havagvik nuitirniaqtait titiqqani pidjutajun nunagijaujami pingillugin aviktuqhimaniitigun. Una pittailidjutauniaqtuq itquumangittunik kangiqhidjutinik naunaiqhijutinun ningaqhirkkut atauhirmi amihuniluuninavikturviinnin. Una nanminikkut unniudjutikkut auladjutit atuqtaujut iliharvingni havaktinun, uvalu naunaijautit tunijaujut pidjutiqaqtut qaffiiniit akiitumik unniudjutinun tujuqtaujunun. Tadja, tamaita pidjutit unniudjulaulimaqtait uvani auladjutini. Taimaali, una naittumik pidjutilimaitungnaqhijuuq tamainun hulidjutinun tapkua atuqtaujut aviktuqhimajumi. Qaffiiniit unniutijauhimaajun tautungnaittunarhijun itquumajumun qaffiunirnik aallangajunik qanuriliuqhimaajunik, taimaa aallat inuit tunihittaarmata amihunik uqarumajamingnikatauhirmun pidjutimun."

²¹ Ilaait unniudjutit iniqhimangittut tamaitaungittullu ihuaqtun kangiqhidjutit ilijauhimaittun. Pittaaqqata Ilinniaqtuliqijitkut ihuaqhaqtait ikiklijuumivlugin pidjutait taimaittunik unnirutikhanun tamainnun naunaitkutikhanun. Naunaijautigilugu 'Aadlat' katitirviit ilaujut unniudjutit tamaita ilaujut aalanin iliaqtunin havaktininlu imaalu unniudjutit humi turaarutait maligap naunaijaqtaungitun.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2022-2023 maniliurutimut ukiungani

NAUNAITKUTIT

- # Nampangit unniqhimajait havagvingmit
- # Nampangit unniqhimajait kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit
- / Ihuangitut nampait uniudjutaujut havagvingnin

	ATAUTTIMUT	KITIKMEONI	KIVALLIQ	TUNUNGANI KIKIKTAALUKMI	HIVURAA QIKIQTAALUK
TAKUJAUDJUTIKHAINUN²²		1,093	54	1,411	?²³
Huuq Takuqujahimajuq					
Taanganin Pihimajuq	556	256	?	300	?
Nutaqqanun Munaridjutit	715	? ²⁴	36	679	?
Tiguarnikkut	18	0	?	18	?
Ihumakkut Aanniaqtailinikkut	126	54	1	71	?
Ilagiinut Ningaqaunirmik	329	265	?	64	?
NuliqinikkutTimimun Pimmarlungnikkut	98	43	?	55	?
Qajangnaittuq aihimavikhaq/Aihimavikhaittun	103	73	?	30	?
Aallat Ikajuutikkut Kivgaqtuutit ²⁵	596	402	17	194	?
PIHIMAAQTUN IKAJUUTIKHARNIK KIVGAQTUUTINIK AULAPKAIJIMIN, ilihimajun qanurinniitigun					
Atauttimun nampait inulramiit	?	130	?	25	179
Iliauniq Qanurinniitigun					
Angajuqqaamingni Aimavingmi	?	83	?	6	81
Aallani Ilagijainni	?	38	?	14	49
Munaqtujunin Ilaqatiniktuq (ilagingitainnin)	?	9	?	5	49
MUNARIJAUJUT AULAPKAIJIMIN²⁶	184	25	28	30	101
Hivitujumik Munaqhiivit					
0-15 ukiuqaqtut	96	3	16	24	53
Aviktuqhimajumi	73	2	11	15	45
Hilataani aviktuqhimajumin	23	1	5/4	9	8
16-18 ukiuqaqtut	31	4	6	4	17
Aviktuqhimajumi	21	2	2	1	16
Hilataani aviktuqhimajumin	10	2	4	3	1
Atuqtaukaffuktut Munaqhiivit					
0-15 ukiuqaqtut	55	18	6	2	29
Aviktuqhimajumi	53	17	6	2	28
Hilataani aviktuqhimajumin	2	1	0	0	1
16-18 ukiuqaqtut	2	0	0	0	2
Aviktuqhimajumi	2	0	0	0	2
Hilataani aviktuqhimajumin	0	0	0	0	0

²² Ilangit takupkaudjutikhaq pihimajun ilalgit amigaitqijaanin atauhirmir ihuiqtidjutinin, imaatun nutaqqanun hapummiutikhanun/taanganin pihimaju nun, ilagiktuni ningarniq/taanganin pihimajun, aallallu. Tamainnaungittun takupkaudjutikhat aallanun naunaiqtaujuittun piqalluanguinmata aulap kaidjutikhanik havaktikhaniklu nunallaani.

²³ Hivuraa Qikiqtaalungmi unnilimaqhimajun takupkaudjutikhanun aallanun pihimajamingnun pidjutigijaanun pijakhanun naunaitkutitik katitirinnikkut pijakhaunanun imaalu aulapkaudjutiqalluanguinnamik tadjat atuqtakhanik katitihijaami uqaqtainun naunaitkutikhanik.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2022-2023 maniliurutimut ukiungani pihimmaaqtuq...

	ATAUTTIMUT	KITIKMEONI	KIVALLIQ	TUNUNGANI KIKIKTAALUKMI	HIVURAA QIKIQTAALUK
IKAJUQHIQTUQ KIVGAKTUUTINIK kihimi munarijaungittuq Aulapkaijimin, kivgaktuutimik angirutigijaujamun					
Atauttimun nampait inulramiit	357	118	109	30	100
Upalungaijautait munaridjutikhanun	217	58	73	20	66
0-15 ukiuqaqtut	217	58	70	19	66
Aviktuqhimajumi	198	57	63	17	61
Hilataani aviktuqhimajumin	15	1	7	2	5/7
16-18 ukiuqaqtut	4	0	3	1	0
Aviktuqhimajumi	0	0	0	0	0
Hilataani aviktuqhimajumin	4	0	3/0	1	0
Ikajuqtaunikku kivgaktuutit angirutait	76	33	19	10	14
0-15 ukiuqaqtut	68	31	17	8	12
Aviktuqhimajumi	49	30	5	3	11
Hilataani aviktuqhimajumin	19	1	12	5	0/1
16-18 ukiuqaqtut	8	2	2	2	2
Aviktuqhimajumi	3	0	1	0	2
Hilataani aviktuqhimajumin	5	2	1/2	2/3	0
Kivgaqtungnikku ikajuutinun angirutit	37	26	4	0	7
0-15 ukiuqaqtut	0	0	0	0	0
Aviktuqhimajumi	0	0	0	0	0
Hilataani aviktuqhimajumin	0	0	0	0	0
16-18 ukiuqaqtut	37	26	4	0	7
Aviktuqhimajumi	35	24	0/3	0	7
Hilataani aviktuqhimajumin	2	2	0	0	0
Munaridjutinun pitquajaut	12	1	4	0	7
0-15 ukiuqaqtut	11	1	4	0	6
Aviktuqhimajumi	11	1	4	0	6
Hilataani aviktuqhimajumin	0	0	0	0	0
16-18 ukiuqaqtut	0	0	0	0	1
Aviktuqhimajumi	1	0	0	0	1
Hilataani aviktuqhimajumin	0	0	0	0	0
Iluanit pitqudjutit	14	0	9	0	5
Nutqaqtitaujut	1	0	0	0	1
UKIUNIGUTIMUN MUNARIJAUJAAMIS²⁷	4	1	0	3	0
Ikajutit Kivgaqtit Angirut	35	11	2	9	13

²⁴ ihuaqhaqhimajun ataani aallatqiini pidjutinun titiraqhimajun

²⁵ pihimajut ikajuutikhanik titiqidjutinik, niqikhanun ikajuutikhat

²⁶ Aulapkaiji Inulirijitkunun maligatigut munaridjutiqaqtut tapkuninga inulramimik apirhujjukkut pitquajaut.

²⁷ Inuulrammiit 16-nguqtut munarijautillutik Aulapkaijimin, talvani ahinillut nunamin.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2022-2023 maniliurutimut ukiungani pihimmaqtuq...

NAUNAITKUTIT

- # Nampangit unniqhimajait havagvingmit
- # Nampangit unniqhimajait kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit
- / Ihuangitut nampait uniudjutaugut havagvingnin
- Naunaijautit unniudjutaugitut taimaali quuliunginmata qanuriniit najugainun, ukiuqatgiitigun, ukiunganulluuniin.

	ATAUTTIMIT	KITIKMEONI	KIVALLIQ	TUNUNGANI KIKIKTAALUKMI	HIVURAA QIKIQTAALUK
TIGUARUTIT	149	17	46	40	46
Atiliuqhimajut pitquhikkut	131	16	39	35	41
Inmikkut	17	1	7	5	4
Havagviitigut	1	0	0	0	1
MUNAQTIUNIKKUT AIMAVIIT	134	24	18	20	72
Inuit	81	16	15	17	33
Inuinaungittut	53	8	3	3	39
AMIRNAQTUN AANNIRUTAUJUN²⁸	352	62	41	62	187
TUQUJUT²⁸	3/1²⁹	0	0	1	2
ILAGIIT NINGAQNIKKUT QIMAAVIIT³⁰					
Atauttimun unnuami najuqtait qimaaviinni	7,959	4,149	1,133	?	2,677
0-5 ukiungit	3,887	2,197	447	?	1,243
6-18 ukiungit	4,072	1,952	686	?	1,434
AHIANIT NUNAVUTIM AANNIARNIKKUT PIQAQTUKHARNIK ILIJAUVIKHANGIT					
Nuutiqtitaudjutit	?	?	?	?	?
Munarijaujuq Aulapkaijimin	?	?	?	?	?
Hivitujumik Munaqhiviit	?	?	?	?	?
Atuqtaukaffuktut Munaqhiviit	?	?	?	?	?
Havaktakhanut Angirutikhat, Qanurinniitigun	?	?	?	?	?
Upalungaijautait munaridjutikhanun	?	?	?	?	?
Ikajuqtaunikkut kivgaqtuutit angirutait	?	?	?	?	?
Kivgaqtungnikkut ikajuutinun angirutit	?	?	?	?	?
Ikajutit kivgaqtit angirut	?	?	?	?	?

²⁸ Kanngiqhittiarumagunni, takulugu Naunaijaidjutit Amirnaqtumik Aanniqhimajunik Tuqujunullu ilanga, makpirnia 88.

²⁹ Taimaali Inuliriyitkut uniudjuuyut pingahunik huiqtunik, attauhiinaq uniudjutauyuq hapkununga RCYotkunun titraqhimayumi 19 haffumani RCYAmi.

³⁰ Havagviat Inulirijitkut tunihijut manikhainik qimaaviit; aulapkangitait.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhimaajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun

2021-22

2022-23

ATUQTAULUAQTUT QANURINIIT piyaarniranun ukua Qikiqtani Aanniaqvingmun, Aanniaqviliaqtut ukualu Ubluqmi Pilakh-iqtunun (Pulaaqtut/Aanniaqtut)

Atauhiq, inuuhimayut aaniaqvingmi, nutaraniklut akunangmikkut	408/311	258/189
Kiguhiqinikkut, naunaijaqtauhimangittut	365/365	262/262
Atauhiinnaq inuujumik inuujut	78/78	49/49
Aallat mihingnautit naunaijautillu ilaujut ihumamun qanuriniinun	56/49	32/31
Nutaranuit uviniit quriqtanguqhimajut, naunaijaqtauhimangittut	46/40	--/--
Anaemia-ngujuq, naunaijaqtauhimangittut	49/43	--/--
Naunaijaqhimangittut humi pihimanirit ³²	41/40	31/30
Aallat qanurinmangaat inuuvighat nutaranuat	36/34	--/--
Ihumamikkut idjuhiinun ajuqhautit atungnirmun aangajaanagtunik : hivuuranarnikkut atungnirit	36/30	--/--
Aallat inuunariqhimajut nutaranuat	35/32	34/33
Puvakliurjuaqtut pidjutigiblugu anirnikkut syncytial-ngujuq aanniarut	--/--	42/42
Aanniarut Qalagjuarut (pneumonia), naunaijaqtauhimangittut	--/--	29/28
Imarmik paniqtittuq (Paniqtittuq timimi)	--/--	27/25
Timilluamun ihuirutiniq aningnirlungniq	--/--	27/22
Puvakliurjuaqtut pidjutaanun inungmun metapneumovirus-min	--/--	26/25

2019-20

2020-21

PIJAUUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriuhinirmun nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Upautihimajun/Aanniaqtun)

Aallat naunaijatiqhimajut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaijaqhimajut	6,870/1,211	3,325/498
Ihivriuqvingmi ihivriuqtaujut	6,804/4,035	3,071/2,169
Aanniarjuaqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	6,175/3,296	2,179/1,472
Naunaijaqhimangittut humi pihimanirit ³²	5,086/3,147	1,853/1,322
Hiulliuqtuq, naunaijaqtauhimangittut	3,817/2,202	1,452/1,003
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutaajut aallanun ukualu naunaqtutigit aaniqhimajut ³²	3,529/2,437	1,270/994
Ihivriuqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	3,029/1,757	1,274/897
Ihariagijaqtaut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	2,784/2,070	1,328/1,101
Igiaqliurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	2,504/1,823	1,068/874
Ihariagijaujut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	2,149/1,701	976/824

³¹ Pidjutaanun nutaanguqtirutinun naunaitkutit katitirinirmun qanurittunik atuqtanik Munaqhiliqijitkunin, pitquajun qajagilutik naunaijailirigumigit aallangatjutainik kitumullikaak naunaiqhimajumun pidjutaajumun, ukunanin qaangiutihimajunin ukiunginni. Aallangadjutit nampani nutaqqanik inulramminiklu pihimajunin ihivriuqtauvlutik havaktainun qangannguqtumi naunaitkutirinirungnaqhijait aallanguqtirutit tahapkununga pijunun havaktaujanun, aallanguqtirutit inmingnik pijumajunun nutaqqanik inulramminiklu pijaanginnik ukuninga havaktaujanik, aallanguqtirutilluunin namparijainni nutaqqat inulrammiillu pijukhaujunun ukuninga havaktaujanik. Tuniajaujut naunaijautit pihimajut qanuriniit ICD-10 naunaitkutait. Aanniaqtut tutqighaqhimajunin naunaiqhimajumun aanniarutait pijauhimgit uvani unidjutit. Avikturiniinni nampait ihuangittungnaqhijun tahapkununga avikturiniinni nampainun pihimajumun ilanginnun titiraqtainun inggittunun hunamiklikaak naunaiqinirmun aanniaqtum nunallangata naunaitkutainun. Ihivriurutinun naunaitkutit uumani Meditech, Med2020, unalu DAD ihuaqhaqhimajun naunaitkutait uumani Nunarjuami Naunaiqidjutit Tuqujunun (International Classification of Diseases) v.10 (ICD-10). ICD-10 naunaitkutit atuqtauvaktun naunaiqhimajumik aanniaqtumin pijut naunairiqhimajumun munaqhiliqidjutimun havaktaujanin Nunavunmi. Pijait naunaitkutit qiniqhiadjutajun naunaitkutinin tutquumavianin ihuaqhaqhgittauk ilaunginnaqhugit taapkunginnan aanniaqtun ukiuqaqtun 19-nik ukiunik nukaqhiilluunin.

³² Naunaitkutigit atuqtauvaktun aallanun naunaitkutigitajun, naunaiqhugu najugaa pidjutaanun hialtaani pidjutigitajumun.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhijajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniiit ukiungatigun pihimmaqtuq...

NAUNAITKUTIT

Nampangit unniqhimajait havagvingmit

-- Naunaijautit unniudjutaungitut taimaali quuliunginmata qanuriniit najugainun, ukiuqatgiitigun, ukiunganulluuniin.

KITIKMEONI KIVALLIQ QIKIQTAALUK

2019-2020 PIJAUJUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriuhinirmun avikturiniinun nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Takujujut/Aanniaqtut)

Aallat naunaijatiqhimajut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaijaqhimajut	387/171	1,824/276	4,634/752
Ihivriuqvingmi ihivriuqtaujujut	1,219/791	1,315/929	4,057/2,197
Naunaijaqhimangittut humi pihimanirit ³²	944/633	1,203/785	2,796/1,648
Aanniarjuqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	1,558/838	1,424/809	3,026/1,557
Ihiviruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	585/354	503/329	1,856/1,026
Ihariagijaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	524/414	489/429	1,705/1,179
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutaqut aallanun uvalu naunaiyaqhimangitut aaniqhimajut ³²	637/491	881/617	1,901/1,262
Ihariagijaujut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	388/322	345/303	1,363/1,035
Kapuqhiraqtaqtut aanniarutinin aallanin naunaittuq avaiittumik hiamittaqtun aanniarutinun	--/--	--/--	1,081/798
Naunaiqhimajuj ihivriurutinun anirnirmun tibiimun	--/--	--/--	1,317/738
Hiulluqtuq, naunaijaqtauhimangittut	1,193/654	1,012/598	--/--
Igiaqliurjuqtut, naunaijaqtauhimangittut	710/512	679/521	--/--

2020-2021 PIJAUJUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriuhinirmun avikturiniinun nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Takujujut/Aanniaqtut)

Aallat naunaijatiqhimajut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaijaqhimajut	--/--	1,791/156	1,368/265
Ihivriuqvingmi ihivriuqtaujujut	599/461	558/438	1,823/1,206
Naunaijaqhimangittut humi pihimanirit ³²	280/227	479/348	1,070/729
Aanniarjuqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	506/360	560/361	1,052/703
Ihiviruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	226/175	224/158	807/549
Ihariagijaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	256/229	--/--	855/673
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutaqut aallanun uvalu naunaiyaqhimangitut aaniqhimajut ³²	211/180	347/281	694/520
Kapuqhiraqtaqtut aanniarutinin diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	198/176	--/--	639/521
Kapuqhiraqtaqtut aanniarutinin aallanin naunaittuq avaiittumik hiamittaqtun aanniarutinun	--/--	--/--	627/470
Impetigo	--/--	--/--	491/325
Hiulluqtuq, naunaijaqtauhimangittut	411/277	417/272	--/--
Igiaqliurjuqtut, naunaijaqtauhimangittut	266/217	329/263	--/--
Inuit aktungniqtaqtut inuuhirmingnun kivgaqtuutitnik aallani naunaijatiqhimajut pidjutigijauvaktun	--/--	228/199	--/--
Munarhimit ihivriuhiqniq	171/144	242/193	--/--

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhimaajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun pihimmaqtuq...

0-4 UKIUT 5-9 UKIUT 10-14 UKIUT 15-19 UKIUT

2019-2020 PIJAUUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriuhinirmun nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Takujaujut/Aanniaqtut)

Aanniarjuaqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	2,145/938	949/676	307/254	--/--
Ihivruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	1,906/955	--/--	--/--	--/--
Ihariagijaujut kapuqhirutit aaniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	1,210/888	--/--	--/--	--/--
Puvakliurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	1,200/383	--/--	--/--	--/--
Ihariagijaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	1,190/853	--/--	477/403	--/--
Hiulliuqtuq, naunaijaqtauhimangittut	1,049/520	543/398	--/--	--/--
Kapuqhiriaqtut aanniarutaanun hiamitirnanun tinguklungnirmin	922/809	--/--	--/--	--/--
Ihariagijaqtut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	834/569	--/--	--/--	--/--
Ihivriuqvingmi ihivriuqtaujut	662/477	1,305/877	1,054/690	2,089/932
Kidjangniq, naunaijaqtauhimangittut	477/335	--/--	--/--	--/--
Aallat naunaijaqtauhimangittut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaijaqtauhimangittut	--/--	1,305/238	1,895/202	1,755/360
Naunaijaqtauhimangittut humi pihimanirit ³²	--/--	1,214/755	1,314/782	1,192/699
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutaujut aallanun ukualu naunaqtutigit aaniqtauhimangittut	--/--	869/608	938/620	757/514
Igiaqliurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	--/--	787/557	493/378	325/239
Taijahimangittut ihivriurutit anirnikkut tibiirnimun	--/--	384/218	411/260	412/241
Inuit aktungniqtauhimangittut inuuhirmingnun kivgaqtuutitik aalani kitunun qanuriniinun	--/--	299/210	297/213	371/254
Impetigo	--/--	299/216	--/--	--/--
Iksuliiqtaublutik ihivriuqtaujut, ahiniungituq naunaijarnirit	--/--	--/--	341/275	--/--
Munaridjutit hingaijanun, naunaijaqtauhimangittut	--/--	--/--	--/--	941/234
Uqaudjijaunikkut, naunaijaqtauhimangittut	--/--	--/--	--/--	853/308
Inuk unikiujuq kivgaqtuqhugu aala inuk	--/--	--/--	--/--	411/187

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhijajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun pihimmaqtuq...

NAUNAITKUTIT

Nampangit unniqhimajait havagvingmit

-- Naunaijautit unniudjutaungit taimaali quuliunginmata qanuriniit najugainun, ukiuqatgiitigun, ukiunganulluuniin.

0-4 UKIUT 5-9 UKIUT 10-14 UKIUT 15-19 UKIUT

2020-2021 PIJAUJUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriuqhinnun nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun

Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Takujajut/Aanniaqtut)

Ihivruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	826/500	--/--	--/--	--/--
Aanniarjuaqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	757/387	325/282	115/107	--/--
Ihariagijajut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	597/472	--/--	--/--	--/--
Ihariagijajut kapuqhirutit aallaniin halumailrut aanniarutainun	590/473	--/--	--/--	--/--
Ihariagijajut kapuqhirutit aalaniin halumailrut aanniarutainun	487/348	--/--	241/180	--/--
Kapuqhiriagaqtut aanniarutaanun hiamitirnanun tinguklungnirmin	440/402	--/--	--/--	--/--
Puvakliurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	439/172	--/--	--/--	--/--
Hiulliuqtuq, naunaijaqtauhimangittut	383/214	185/156	--/--	--/--
Ihivriuqvingmi ihivriujajut	334/228	578/459	453/337	911/548
Kidjangniq, naunaijaqtauhimangittut	265/164	--/--	--/--	--/--
Aallat naunaijatiqhimajut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaijaqhimajut	--/--	749/98	683/103	815/155
Naunaijaqhimangittut humi pihimanirit ³²	--/--	395/290	440/303	483/320
Iglaqliurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	--/--	372/300	191/160	140/117
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutajut aallanun ukualu naunaqtutigit aaniqhimajut	--/--	279/228	297/228	284/213
Munarhimit ihivriuhiqniq	--/--	142/122	--/--	181/153
Impetigo	--/--	141/107	--/--	--/--
Inuit aktungniagaqtut inuuhirmingnun kivgaqtuutinik aalani kitunun qanuriniinun	--/--	140/122	111/92	189/149
Uqaujajunikkut, naunaijaqtauhimangittut	--/--	--/--	165/67	364/166
Inuk unikiujuq kivgaqtuhugu aala inuk	--/--	--/--	128/73	182/94
Munaridjutit hingaijanun, naunaijaqtauhimangittut	--/--	--/--	--/--	424/138

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhimaajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun pihimmaqtuq...

2021-22³³

2022-23

PIJAUQAQTUT QANURINIITIGUT ihivriughinirmun nunallaani munaqhitkuni, ukiungitigun (Takujaajuq/Aanniaqtut)

Munarhimit ihivriughiqniq	26,399/7,147	45,113/10,739
Ihivruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	5,290/1,823	6,120/2,645
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	3,665/1,565	4,710/2,719
Ihariagijaujut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	2,756/1,233	3,323/2,087
Kapuqhiriaqaqtut aanniarutaanun hiamitirniranun tinguklungnirmin	1,543/726	1,777/1,125
Hingaihimajut qanuritmangat, hunavaluit	1,428/222	1,732/300
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	1,408/488	1,347/620
Aallat naunaiqhimajun ihivgiurutit	1,397/661	--/--
Pijakhaq kapuqhirkkut ikajuutikhamun aallanun ilauqatigiiktunun hiamitiqtunun aanniarutinik	1,109/640	1,406/1,125
Naunaiqhimangittut aungani sukaklungniq ajuqhautaittumik	692/324	1,161/707
Ihuangittunun paqitaujunun naunaijaidjutini talvanin niqinun ingilraviit unalu aqiarungmi iluani: aallat ihuangittut paqitait	--/--	1,015/966

KITIKMEONI

KIVALLIQ

QIKIQTAAALUK

2022-2023 PIAULUAQTUT QANURINIITIGUT ihivriughinirmun avikturniinni nunallaani munaqhitkuni, Iqaluit Inungnun Aanniaqtailinirmun ukualu Iqaluit Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Takujaajuq/Aanniaqtut)

Munarhimit ihivriughiqniq	12,378/2,422	13,346/3,281	14,216/3,625
Ihivruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	1,117/481	1,711/741	2,555/1,093
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	976/591	1,336/736	1,852/1,096
Kapuqhiriaqaqtut aanniarutinin diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	655/440	957/606	1,298/778
Kapuqhiriaqaqtut aanniarutaanun hiamitirniranun tinguklungnirmin	313/201	643/418	621/386
Naunaiqhimangittut aungani sukaklungniq ajuqhautaittumik	--/--	--/--	580/299
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	244/114	390/177	562/260
Hingaihimajut qanuritmangat, hunavaluit	719/111	209/52	555/99
Pijakhaq kapuqhirkkut ikajuutikhamun aallanun ilauqatigiiktunun hiamitiqtunun aanniarutinik	--/--	402/332	530/434
Taijauhimaajuq ihivriurutit anirnikkut tibiinirmun	--/--	251/187	490/325
Aanniarjuaqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhihangittut	323/259	--/--	--/--
Ihuangittut paqitait naunaijautini hamanga niqinun ingilraviit unalu aqiarungmi iluani: aallat ihuangittut paqitait	298/282	--/--	--/--
Pijakhaq kapuqhirkkut ikajuutikhamun aallanun ilauqatigiiktunun hiamitiqtunun aanniarutinik	295/226	--/--	--/--
Unspecified diabetes mellitus without complications	--/--	247/178	--/--

³³ Hamanga Tattiarnaqhilirvia 2021 hamunga Qiqajalirvia 31, 2022

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhijajut hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun pihimmaqtuq...

NAUNAITKUTIT

Nampangit unniqhimajait havagvingmit

-- Naunaijautit unniudjutaungit taimaali quuliunginmata qanuriniit najugainun, ukiuqatgitigun, ukiunganulluuniin.

0-4 UKIUT 5-9 UKIUT 10-14 UKIUT 15-19 UKIUT

2022-2023 PIJAUJAJUT QANURINIITIGUT ihivriuhinirmun nunallaani munaqhitkuni, ukiungitigun

(Takujajut/Aanniaqtut)

	0-4 UKIUT	5-9 UKIUT	10-14 UKIUT	15-19 UKIUT
Munarhimit ihivriuhiqniq	7,984/1,120	8,576/2,626	6,134/2,095	7,474/2,112
Ihivruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	3,246/1,033	159/142	89/85	--/--
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aallaniin halumailrut aanniarutainun	1,802/730	--/--	316/308	192/189
Ihariagijajut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	1,801/821	249/221	--/--	--/--
Tinguklungjuarnikkut B-mik	1,376/785	--/--	--/--	--/--
Ihariagijaqaqtut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	1,329/611	--/--	--/--	--/--
Naunaiqhimangittut aungani sukaklungniq ajuqhautaittumik	796/386	--/--	--/--	--/--
Kinguani-kikliqaqtut mirraaq, uqumaitpalaangittut ukiungitigun	645/255	--/--	--/--	--/--
Kapuqhriaqaqtut aanniarutinin tibiimin	633/413	--/--	--/--	--/--
Aanniarjuaqtut Puvangmingnun, naunaijaqtauhimangittut	227/166	149/130	--/--	--/--
Kapuqhriaqaqtut aanniarutinin aanniarutajunin	--/--	169/160	140/138	105/105
Taijauhijajut ihivriurutit anirnikkut tibiirnirmun	--/--	163/126	183/137	179/129
Kapuqhriaqaqtut aanniarutinin nakimanijaqtunun	--/--	98/51	--/--	--/--
Iglaqlurjuaqtut, naunaijaqtauhimangittut	--/--	94/82	--/--	--/--
Unspecified diabetes mellitus without complications	--/--	93/77	--/--	--/--
Naunaiqhimangittut aungani sukaklungniq ajuqhautaittumik	--/--	90/73	72/58	--/--
Ihuangittunun paqitajunun naunaijajutit talvanin niqinun ingilravit unalu aqiarungmi iluani: aallat ihuangittut paqitait	--/--	--/--	927/882	--/--
Ihariagijajut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis, atauttimuujunin	--/--	--/--	527/527	94/90
Varicella encephalitis (Chickenpox-ngujuq)	--/--	--/--	448/448	--/--
Puisirnaqtukkut: Aallanin naunaiqhimaittunillu angajaarnaqtunin, havautinin hunaqaqtunullu hunavalungnin	--/--	--/--	77/60	132/107
Hingaihimajut qanurimangat, hunavaluit	--/--	--/--	--/--	1,612/252
Niqitigut uqaudjiniq uvalu qun'ngiaqtainillu	--/--	--/--	--/--	218/125
Uqaudjijut ukualu uqaudjijut hingaijalaitkutigut	--/--	--/--	--/--	189/127
Aallat anaemias	--/--	--/--	--/--	162/80

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pijauhimajuq hapkunanga Munaqhiliqijitkut³¹ aallanun maniit ukiungatigun pihimmaqtuq...

2021-22

2022-23

AANNIARVILIAQTUNUN TINGMIVLUTIK (Qaffiujut inuit ahinut aullaqtitaujut nunavunmiungittumut qanuriliuqtaujukhanik/mamihaidjutikhaminik)

Atauttimut	3,254	2,441
19-nik ukiuqaqtun nukaqhiillu	1,294	1,026

2021³⁴

2022³⁴

INUUJUT HUIQTULLU³⁵

Inuujut	790	409
Aviktuqhimajumi	460	403
Nutaraniktut 19nik ukiuqaqtut nukaqhiillu	84	68
Hilataani aviktuqhimajumin	330	6
Nutaraniktut 19nik ukiuqaqtut nukaqhiillu	47	2
Tuujut	157	158
19-nik ukiuqaqtun nukaqhiujullu	27	12
Hingaijautilugit nutarakhait huiqtut	1	1
Inminiiqtut	40	28
19-nik ukiuqaqtun nukaqhiillu	15	1

2022-2023 NUTARANNUT MUNAQHIT PULAAQTAIT³⁶, nunallaatigut

KITIKMEONI		QIKIQTAAALUK	
Iqaluktuuttiaq	12	Iqaluit	734.5
Taloyoak	8	Iglulik	23
Tikrarjuaq	6	Kangiqtugaapik	11.5
Uqsuqtuq	6	Ippiarjuk	10
Kugaarjuk	6	Kinngait	10
Kugluktuk	6	Mittimatalik	10
		Sanikiluaq	10
		Pangnirtung	6
KIVALLIQ		Sanirajaq	5.5
Qamanittuaq	18.5	Ausuittuq	4.5
Arviat	15	Qausuittuq	4.5
Kangiqliniq	15	Qikiqtarjuat	4
Naujaat	9	Kimmit	0
Igluligaarjuk	7		
Salliit	6		

³⁴ talvuuna tatqikhiutit ukiungani

³⁵ Qaffiuniit inuuhimajut uvalu huiqtut atuqtait Nunavunmi tamainnun naunaijaidjutin naunaitkutiqarvingmi unalu Aanniarvingmin Anipkaidjutinun Naunaitkutit (DAD) ikajuutigivlugin. Aallat naunaitkutit hailinirungnaqhijun ukunanga Kihitinnik Naunaijautit Kanatami uumangaluuniin Atanilluaq Huiqhimajulijiqi iniqqata ihivriurutigijamingnik, kihimi ukuat naunaitkutit hailihimangittun talvani piliulirmata uuminga unnirutigijaujakhamun.

³⁶ Nutaqqat Taaktianungaujunun ubluit ukuat upautilutik nunallaami upautijukhat, Iqaluit ilagijaa upautilutik tiiviikkullu taaktiliqinikkut havaktainun nutaqqat taaktiliqinahuaqtunun. Naunaitkutit havaktait uumanga Havagvia Aanniaqtailijit.

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pjauhimaqut hapkunanga Havagvianin Maligaliqijit haffumani 2022-2023 maniliqinirmun ukiungani

NAUNAITKUTIT

Nampangit unniqhimajait havagvingmit

? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit

ATAUTTİMUT KITİKMEONI KIVALLIQ QIKIQTAAŁUK

MALIGALIQIJITKUNNI³⁷

Itiqtauhimajut	5	0	2	3
Itiqtauhimajut avatqutugu atauhirmin	1	0	1	0
Avaliingaaqtittivaktait³⁸	2			
Ihuinaarutigijaitigun	32	8	8	16
13nik ukiuqaqtut	0	0	0	1
14nik ukiuqaqtut	0	1	0	0
15nik ukiuqaqtut	0	0	1	2
16nik ukiuqaqtut	0	4	4	7
17nik ukiuqaqtut	0	3	3	6

TAANGANUN/AANGAJAARNAQTUTIGUT TIGUJAUJUT

Qaffiuniit inulrammiit inuit tigujaajut	117	31	26	60
13nik ukiuqaqtut		3	1	5
14nik ukiuqaqtut		5	2	5
15nik ukiuqaqtut		6	7	5
16nik ukiuqaqtut		5	7	14
17nik ukiuqaqtut		12	9	31

IHUINAARUTIGIYAIT INULRAMIIT INUIT

Apiquqtitaujut ihuinaarutikkut inulramirnun inuit	223	34	45	144
Itiqtauuyut ilauyut ihuinaarutinun inulramirnun inungnun	5	1	1	3
Nuliqinirmun ulapirqutit ³⁹	1	1	0	0
Nuliqinikkut ihuinaaqhutik maniliuriamingni	3	0	0	3
Nutaramik ihuinaarutinahuaq	1	0	1	0
Aviktuqhimayujumi iluani atiliuqhimajut nuliqinirmun ihuinaaqtunun^{40 41}	467			
Ihuinaaqtuq(rutit) inulramirnun inungmun	260			
Qajangnaqpiaktut nutaqqanut nuliarniqihuinaaqtut ⁴²	22			

³⁷ Inulramiit inuit 12-18mun ukiuqaqtut ataani ukua *Inulramiit Ihuinaarnirmun Maligaliqinirmun Maligaaq*

³⁸ Atauhirmik ublumik avaliingaaqtitaunikku tamainni hanaqijaujakhanun.

³⁹ Kahagaqtut inungmik ukiuqaqtumik ataani 16

Qanuriniit Inulramiit Nunavunmiut

Pjauhimaajuq hapkunanga Havagvianin Maligaliqijit haffumani 2022-2023 maniliqinirmun ukiungani pihimmaaqtuq...

	ATAUTTIMUT	KITIKMEONI	KIVALLIQ	QIKIQTAALUK
ILAGIKTUNI NINGARNIQ⁴³				
Ihuinaarutigijaitigun	1,034	153	221	660
Ihuinaarutit	240	38	53	149
NUTAQQANUN MUNARIDJUTIT				
Pidjutaajuq apiqhuivingmi	51	4	22	25
AJUQHAQTITAUVAKHIMAJUT IKAJUUTIKHAT				
Qaffiujut inuulrammiujut piinaqtait Ajuqhaqtitaajunut Ikajuutinik	192	62	46	84
Huuq piyaami Ayuqhaqtitaayunut Ikayuutikhat				
Tautukhimayuq ningaqtumik, iglumini ningaqtunik	97	16	26	55
Nuliaqnikkut ihuinaagutit	56	31	15	10
Qangaraalukmit nuliaqtauniq	12	10	2	0
Inuaqhimayuq	8	0	0	8
Ningaqtanginaqtun	6	5	0	1
Ilagiiktuni Ilitturipkaidjutikkut Uqaqatigiigvikhanik Havagviinni inungmun	4	0	0	4
Tautukhimayuq inminiigahuaqhimayumik	3	0	3	0
Tautukhimayuq ahiruqtiriyuq itiqtiqtuq	3	0	0	3
Nuliaqnikkut Ihuiguuutit	2	0	0	2
Ayuqhaqtitaayuq iglumini ningaqtanikkut	1	0	0	1
MALIGATIGUT MUNAQTUUYUQ				
Munaqhiyuq inungmik ataani Maligatigut Munaridjutaani	3 ⁴⁴	0	0	1

⁴⁰ Ataani Ihuinaarnikkut Naunaitkutini kituni nuliarnikkut ihuinaarutit: [nuliangnikkut pidjutait; piniqaqtinnahurinniq nuliqinikkut kahagangniq; nuliqinikkut pihimajut ihuinaaqhutik maniliuqtut; nuliaqtut ilamingnik; huradjanik nuliaqtut (pipkainahuaqhutik, nutaraqaqtumik); nutaqqanik piksaluqtut (pihimablugit, tujuqhugit); angajuqaat munaqhiyuluuniin pipkaijut nuliqinirmun hulidjutinun; tautuktittijut, nuliqinirmun ihuinarutit, nuliqinirmun ihuinaarutit hatkuhiqtuqhutik, irhitaqahutik pingahuujumun aanniqtitiblutikluuniin timiinun; aanniqtitiblutik nuliqinikkut ihuinaarutit; uukturahuaqhutik qujaginaq aulaaniitunik] pijariaqaqtut pitqujaunikkut atiliuqlugit Kanadap Nunaqjuangani Nuliqinirmun Ihuinaarnirmun Atiliuqlugit, kitut havaktauhimajut hapkunanga Nuliqinirmun Ihuinaarnirmun Kangiqhidjutit Atiliurutanun Maligaq (SOIRA) hamanga 2004. Talvanga 2011mi, apirhuiyit piqarungnaiqtut ihumamikkut piyariaqarnirmun ihuinaaqtuq atiliuqlugu nuliqinikkut ihuinaaqtuq hapkunanga ihuinaarutinun. Inuk ilituriyaugumi ihuinaarunmik pidjutiqaqtuq haffumunga SOIRAmun, atiliuqtauyukhaq imaa nuliqinikkut ihuinaarutiqaqtuq. Aadlamut Nuliarnirmut Pijut, Ihuinaaqtumut Apiqhuqtuujut piinarialik Apiqhuqtuujumi pitqujaujuq atiliurnirmik. Ihuinaaqtumut Apiqhuqtuujut uuktuutimik piinarialik ihumagigumi ihuinaaqtuq, pingittuq SOIRA ihariagijaujuq ihuinaarut, pipkaidjutijut piqaqtuq qajangnautimik inungnut. Ihumagijamingnik Tupilaujuq ihumaliuriami atiliurniq ihariagijaujuq.

⁴¹ Pallihimat "V" Havagvia tuhaqtipkaiyuitut avikturviinni nampainnik nuliarnikkut ihuinaaqhimayunik Nunavunmi hiamitiqtailinirmun inungnut aanniqtailiplugitlu.

⁴² Ihumaliugutaujuq imaa "qaanganiittuq pivaktani aktilaangit qajangnautit" piffaarniarungnaqhiyunun nutaqqanun pihimajunun qaritaujakkut pilutik.

⁴³ Naunaitkutigijait pihimajungnaqhiyunun pitinnatik unniqhijaami hivituniani ihuinaaqhimajumik naunaiqtaujut unniqhitillutik hivituniani pijungnaqhiyuruluuniin pitillutik unniqhiivlutik hivituniani aulavlutiklu iluani Apiqhuijit havaktainni.

⁴⁴ Havagvia Maligaliqijit uniuqjutigijaaq malruk nutaqqak hilataani avikuqhimajumi atauhiq avikuqhimajumi. Havagviat Munaqtiuyunut (OPG) uqarvigiqattarniaqtait angayuqqaangit aanniqaqtut tuniyauvakhutiklu nutaanik tuhaqtitakhanik/unniudjutinik inungnit tuniuhaiyinit. Ilanga OPG-kut munarivaktait hapkuat ikajuqhiqtajut naunairlugit tuniyauvagiakhainnik angajuqqaqtut ikajuutikhainnik nutaqqallu ihuaqtumik munaqtauvagiakhainnik, ajuqhaqtuqaraluaqhutik inirniup ikajuqtaujumajunut.

HAVAGVIKPUT

Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu (Uqaqtinga) inmikku Havaktian uqaqtuq Maligaliurvingmut Nunavunmit (Maligaliurvik) inungnullu.

Pitqujautinga uumannga Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Havagvik (RCYO) naunairluni maligakhaq, atugakhat, qanuriliurutikhanik, pinahuarutit, imaalu ikajuutinik iliuraqhimajuq Nunavut Kavamanganit (GN) havagviujut imaalu tikkuaqtaujut ajuitiaqtut⁴⁵ (havagviujut) tunijuq ihuaqtumik, aadjikkutarijainik, nakuujumiklu qanurittaakhaanik pijuq ihariaginnga ikajuqturlu pilaarutinginnik inuulrammiinit Nunavunmiut, ilangillu, ihariagijainnut.

Kinaliqaak ihuiguutiqarumi havagviup ikajuutininnanik, ikajuqtaulimaitkumiluuniit inuulrammiimik imaalu/ imaaluuniit ilaminik, uqainnariaqtaata havagviptingnut ihivriuqtaugiami.

Ukua RCYO-tkut himautaungitut kivraqtuqtut. Ihivriuqtavut havaangit tunijaujut ikajuutilluuniit tunijaujukhat GN-kunni havagvinginnit. Taimaalluq, RCYO-tkut havaarijait ihuigidjutit uuminnga GN-kut havaangit nutaramut inuulrammiinullu.

Tamaita kangiqhidjutit unniqtaujut havagviptingnut hiamitiqtaulimaitut unniqtaullajutlu uqaqhimaittumik atirringnik imaalu atiitumik.

RCYO havaktiit tunihijut uqauhjinirmik Inuktitut, Qablunaatut, imaalu Uivitititun. Kivgaqtuutit Inuinnaqtun unalu Uivitititut hailiniaqtut numiktrinikkut ikajuutikkut.

HAVAAGIJAKHAVUT

Havaklugit havagvikput imaa nalunaqtuliqinikkut nutaqqanun- inulramirnullu-kivgaqtuqtut Kavamatkut Nunavunmi havagviini.

TAUTUKTUUJAAQTAVUT

Aviktuqhimajumi kitut nutaqqat inulramiillu inuuhiriktut qajangnailrumiitut, piumajatiklu uqautigijaiillu tuhaqtaujut pidjutigiblugilu, ikajuqtaulutiklu tunihinikkut ihuaqtunik, aadjikiikumik, ihuaqtullu kavamatkut kivgaqtuutait.

PITQUJAVUT

Pitqujavut pipkaidjutigijaatigut havagiami pitqutigiquplugit nutaqqat inuulrammiillu tamaita hapkuat atuqtaujukhat:

- * Inulrammirnut ajuqhaqtunut ukiuqangittut imaatut 19. Piqaqtuq mikiumik ilaliutingittuq havaktitaatigut inuulrammiujunut ukiuqagtut avatqumajumik 19-nit. Una uuktuutigillaklugu, ilaugumik kavamanganik 19-nguqtinnagu⁴⁶;
- * Havagviujut ilaujut; unalu
- * Pilaarutinginnik nutaraq, naunaiqhimajuq uumani United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*, pijaungittut.

Ukua RCYO-tkut:

- * Havagiami ajuqhautimik ilauqataunirmut, ukunatitut taimaa inuulrammiujuq naalangitkumi angajuqqaaminut;
- * Ihivriurluni nutaramik pimmarluktitaujuq hugijauhuiqtaugumiluuniit; imaalu
- * Havangituq ajuqhautinik pidjutiqaqtut nanminiqagtunun imaaluuniin katimajinun. Una uuktuutigillaklugu, taimaa inuulrammiujuq pingitkumi ihuaqtumik akiliuhiakhaqtik atan'ngujaminut.

⁴⁵ Tikkuaqtaujut ajuitiaqtut titiraqhimajuq Naunaitkutingani A uumannga Havaktian *Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat*.

⁴⁶ Hivajarlugit RCYO kangiqhittiarumaguvin mikhaagun hapkua pijaujaqtut.

HAVAKTIVUT

Ukua RCYO piqaqtut ilaivanik havaakhanik, ilaungitut ukua Havaktian. Talvanga Qiqaijalirvia 31, 2023, tallimat havaakhait tamaita havaktuqaqtut. Pingahut havaakhat havaktiqaqtut havaaqaqhimmaaqutunut imaalu malruuk havaakhat havaktiqaqtut havakaffuktitauihimajut.

Uvani ukiumi, havaktikhaniktugut atauhirmik Nutaqqanut Inulrammirnutlu Kivgaqtungnikkut Ajuittiaqhimajuq (Nutaqqanut Uqaqtujuq) pingahuni ukiuni hivituniani uvalu atauhiq Nutaqqanik Uqaqtujuq kitu Havakaffuktuq Havaktitinnikkut Hulidjutaa (CSA) nakuunikkut uuktuqtuq aalamun havaakhamun. Atan'ngujaq Inmikkut ikajurnikkut Havaat, iluaniittuq Iluanit Nuutirninnga Havaakhaq uumannga Atauttikkut ikajurnikkut pinahuarut, nakuujumik uuktuqtuq uumani havagaaqpakhimajuq havaaqaqhimajuq.

Havagvik aulatitivakhimajuq havaanganik utiqtitijaangat Aulapkaiji Nutaqqanut Inulramiit Uqaqtujukharnik havaakhaq, tamna Angjukhiq Auladjutikhangit Ihivriuqti/Naunaijaiji havaanga, unalu Itiqtiliqijunik Ajuittiagiikhimajuq havaakhaq. Havaktikhaqhiuqtut havauhiit aularutiblutik havaktikhaqhiuqtut malrunnik Angjukhiq Auladjutikkut Ihivriuqti/Qaujihaijit, kitut tamangnik tunijaujut auladjutinut Ihivriurniq qajangnaqtunik Aanniqtunik Tuquhimajutlu pinahuarutit, takublugit amigairlugit makpirnia 88. Taimaali, hapkua havauhiit iniqtaungitut nungutilugu maniliqinikkut ukiungani, Havagviup nutaanguqtirutait iniriangini hapkua havaakhat iniqtaujut upin'ngaami 2022.

NAUNAITKUT 1: Havaarijainut Naunaitkutaat

KITUT NAUNAIQTITAATIGUT HAVAAKPUT

Havaavut naunaiqtitaujuq uumannga *Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat* (RCYA), tamna United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*, Inuinnainnit inungnut ilumuurutingit (ISV), nipinga nutaraq, imaalu Kanatami ikajurnikkut Maliktakhangit piliuqhimajuq uumannga Kanatami Katimajiingit Nutaramut Inuulrammiillu ikajurnikkut (CCCYA).

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU UQAQTIKHAANIK MALIGAQ

Pitqujavut ilaliutijuq hapkuat ihuaqtut havaangit naunaiqhimajuq uvani RCYA:

- ✳ Naunairlugu pilaarutinginnik quviagijangillu nutaqqanik inuulrammiillu, inminik atauttimullu, hapummiutijaujut hivumuuqtitaujullu;
- ✳ Naunairlugu havagviujut tuhaajut ihumagijaiillu qanuqtut ihumagijamingnik nutaqqanik inuulrammiillu ajuqhautinginnik ajuqhaqtipkaijainnit;
- ✳ Naunairlugu nutaqqat inuulrammiillu piinariaqaqtait havagviujut ikajuutinik unalu havagviujut ihumagijait ihumaaluutigijanginnik qanuqtullu ihumagijainniklu uuminnga tahapkuat ikajuutinik;
- ✳ Ikajurlugit nutaqqat, inuulrammiit, ilangillu uqaqatigilugit havagviujut inungniklu ikajuqtut, ihuaqhigiami kangiqhininnga inmingmut;
- ✳ Naunaipkarlugit inuit uuminnga pilaarutinginnik quviagijangillu nutaqqanik inuulrammiillu, havaangillu unalu munarjakhangit uumannga RCYO; imaalu
- ✳ Tuniluni ikajuutikhamik unalu pitqujanginnik havagviujunut qanuqtut piliuriami atugakhat, atugakhat, pinahuarutit, unalu ikajuutinik nakuutqijaujuq nutaqqanut inuulrammiillu Nunavunmi.

Havaktian Nutaqqanut Inulgammiitlu Maligat Ihivriutaujukhaq

Uvani Iidjirurvia 2022, RCYO naunaiqtitaujuq MSB taapkuat RCYA-kunnit ihivriutauniaqtut uumani 2022-2023 maniliurnirmut ukiungani. Uvani Qiqaijaluarvia 25, 2022, RCYO tunihihimajut titiraqhimajumik tujuutikhanik MSB-mut naunaiqihimajut tukhiqtauhimajut ihuaqhaqtaujukhat tapkununga RCYA-kunut, naunaijattiaqhimajut ataani Naunaitkutangani 1.

Uvani Tattiarnaqhilirvia 29, 2022, Havaktian takujaqtuihimajuq ukununga MSB. Talvuuna mikhaatigun, tamna MSB-kut tukhiqpakhimajut RCYO katimaqatigivakhimajait akuktauvakhimajut havagviit talvuuna tukhiqtauhimajut nuutaanguqtiqhimajut. Uvani Iidjirurvia 1, 2023, titiqqat tujuutauhimajut tapkununga Havagviat Ilinniaqtulijikkut, Havagviat Inulirijikkut Ikajuutinik, Havagviat Aanniaqtailinikut, Havagviat Apiqhuijuliqikkut, Nunavumilu Ukiuqtaqtumi Ilihaqpaalirvimi (NAC) tukhiqtut kiujutinik atulirumajajunik nutaaguqtiarninginik tikitinagu Qiqaijarluarvia 15, 2023.

Uvani Ubluiqtirvia 15, 2022, ukua RCYO tunijaujut ilanganik Kamisinamin Nunavunmi ilituripkaqhugit tapkua tukhiqtaujuq ihuaqhaidjutikhat 2, ilangani 4(1)(b) atuqtaulirniaqtuq uvani Qitiqqautijuq 1, 2023. Taimaali, ukua RCYO's Ilihaqtakhaithitamaa pinahuarutit, Ihivriurutit Akhut Aanniqtunik imaalu Tuqqujullu aulaniaqtut aipaagu maniliqinikkut ukiungani.

Nutannguqtiqtajumajut	Ihumagijauninga
<p>1. Naunaijarlugit nutaat naunaijautait akhut aanniqhijamjunun naunaijarlugit ataani taniit titiraqhimajut ataani.</p> <p><i>“akhut aannirniq” naunaijautaa timimigut uvaluuniit ihuamamigut aanniutaa tamna pidjutiqaqtut huinirmun inuk unaluuniin pidjutiqaqtut akhut hivitujumikluuniin kikliqaqtumik ihuaittumik timimigut uvaluuniit ihuamamigut inuuhianun inuup.</i></p> <p>Ihuaqtut ilangani: Tukihidjutit ilanga. 1: “akhutaanniqhijamajut” naunaijautaa aanniutaa tamna pidjutiqaqtut huinirmun inuk unaluuniin akhut hivitujumik-kikliqaqtut ihuangirutaujuq inuuhianujn inuup.</p>	<p>Naunaijautaa haffuma 'aghut aannirniq' hakugikhijuumirniaqtuq imaa ilaulugit iqaijarnikkut aaniutit, pidjutigiblugit ihumamun qiataalirnimun ihuirutaujut, kikliqanginman iqaijarnirmun aaniutinun. Uuktuutigilugu, una ilauniaqtuq iqaijarnikuunginaungituq tapkua atuqtaujut humi nutaraq inulramiqluuniin atuqtuq iqaijarnirmun nuliqinirmunluuniin pimmarlungnirmik, kihimi ihumamunlu aaniqtaujuq pidjutaajuq kinguani uqaqhimajuq humiluuniin inulramiq inuk hulaqutiqarumi tuqffihungnirmun hulidjutinun, imaatun ilagiit ningarnirmun, inuarnirmun, inminiinirmunluuniin.</p> <p>Tukhiqtaujuq naunaijautaa pihimajuq hamanga tukihidjutit uvani s. 1 hapkunani Manitoba <i>Ukua Kivgaqtuqtit Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat</i> unalu s. 16.1 hapkua Newfoundland hamanilu Labrador <i>Kivgaqtuqtit Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat</i>.</p>
<p>2. Atuqtauliqpallidjutighanun ilangani 4(1)(b) haffumani <i>Uqaqtiujut Nutaqqanut Inulramirnullu Maligat</i> talvanga Qitiqaqtutijut 1, 2023.</p> <p>Ihuaqtut ilangani: Hakugingniit ilangani. 4(1): Ilaliutihimajut qujaginaq hakugingniit ataani uumaqujaginarluuniin aallat Maligat, Havaktian pidjutigijaat havaklugit havaakhatik (b) ihivriurniaqtait qujaginaq pidjutaajuq ilaujut huinirmun akhuluuniin aannirnimun qujaginaq nutaraq inulramirnulluuniin.</p>	<p>Atulirninganin hapkua RCYA-kut tunihijut Uqaqtiujunun hakugingniqalirlutik ihivriurnirmun hulidjutit pidjutaajuq akhut aannirnimun huinirmunluuniin inulramiit tunijaujut kavamatkut kivgaqtuutainik, ihumaliurutigilugit tunijaunirmun kivgaqtuutinik pilaarutaitigut kivgaqtuutillu pidjutigiblugit ihariagijait.</p> <p>Uvani Apitilirvia 2021, MSBkut angiqtaat pijariaqaqtuq havaktuliqijit aulapkaliqlugu una pinahuarut. Ihuqaqhaqlugit ilalitiqimajut havaaghat iniqtaulutik aghuurutillu havaktaulutik havaktuinigiangini havaaghat.</p>
<p>3. Aalangurlugu kiklikhaa havagviup tallimanun ukiunun hivitujumun talimanik-ukiunik tikkuqaqtauffaarutait.</p> <p>Ihuaqtut ilangani: Hivitunikha Katimajiujuq ilangani 7(1): Pidjutiqaqtuq ilangani 9, ukua Uqaqtiujut havaarijaat havagvingmi kikliqaqtuq talimanik ukiunik tikkuqaqtauffaaqtaqtuq atauhirmik hivumiut talimanik ukiunik.</p>	<p>Tughiqtaujut aalanguqtirutit hapkununga Uqaqtiujut Nutaqqanut Inulramirnullu kiklighait ihuarniaqtut aalanun ilikuuqtunun havaktiinun Maligaliuqvingmun Nunavunmi, ilaujut Kangiqhidjutinun Hiamitiqtailinirmunlu Kamisina, Ukpigijauginnarnirmut Kamisina, unalu Ilitarijauhijamjunun Uqauhirmun Kamisina. Niruaqtulirijit Atan'nguqa taamnainaq ilikuuqtuq havakti aalangajuq, kiklighaqaqtuq saivanik ukiunik havagaanginarnirmiklu saivanik-ukiunik tikkuqaqtauffaarumun.</p>

Nutannguqtiqtaujumajut

Ihumagijauninga

4. Ihuaqharlugu una ilangani ilaiutilugu titiraqhimaninnga, (3.1), aadjikutavjaa ilangani 52(3) haffumani *Maligaliurvingmi ukualu Ministait Katimajiit Hulidjutaini*, ilangani 194(3) uumani *Nunavut Niruarnikkut Maligaaq*, unalu ilangani 162(3) uumani *Niruarvikhanik Maligat*:

(3.1) Havaktiujug Nutaqqanut Inulramminullu havaktiit havagviani Havaktiujug Nutaqqanut Inulramminullu ilaujukaungitug uvani angiqatigiigutinin naunaijaqhimajug uvani *Kavamatkunni Havagviinni Maligat*.

55(4) haffumani *Kavamatkunni Havagviinni Maligat* ihuaqhaqtaujukhaq ilaiutilugu naunaijautaa nutaamun s. 13(3.1) uvani RCYA

Ihuaqtug ilangani: Havaktughaqhiuqtug Aalallu lkajuutit s. 13(3) Havaktug havaaniktitaugut ataani uuma titiraqhimajug ilaujug inungnun kivgaqtuqtug naunaijaqhimajug uvani *Kavamatkut havagviinni Maligaaq*.

Ilaupkarnirit ukua RCYOkut havaktiit havaqatigiingnun angirutainun turaarutait pitailijaangini inminut pidjutiqaqtunug ilaujukaungittug uqarnahuaqtainnut. Havaktiit hamani RCYOkuni aalanik ihumagijaqaniaqtug ilaujugin kavamatkunun kitug hulidjutiit pidjutiqaniaqtug ihivriuqtaulutik hapkunanga RCYOkunin. Atuqtauniaqtug inminut pidjutiqaqtunug ilaujukaungittug uqarnahuaqtainnut anginihaujug RCYOkut havaktiinun ilaungamata aadjikiiktug havaktinun ikajuqit ukununga kavamatkut havaktiinun. Aalani nunani, ukuatug British Columbia unalu Alberta, havaktiit ilaujug kavamatkunun kihimi ilaungitug havaqatigiingnun angirutainun. Hamani Ontario, Saskatchewan, jukon, New Brunswick, hamani Prince Edward Island havaktiit ilaungitug kavamatkunun.

5. Nutaraq inulramirluuniin naglikhaarutiqaqqat akhut aannirnirmun huiqaluuniin kivgaqtuqtaubluni qujaginaq kavamatkut havagviinin tikuaqtaujuluuniin havaktiit, unniqtaujukhat hapkununga RCYO-kunun.

Tukhiqtaujug tainikhait: 19.1 (1) Tugliq minista kavamatkuni havagviani unaluuniin atan'ngujaq, kihimi atiqhimajug, tikuaqtauhimajug unniudjuiluni hapkununga Tikuaqtauhimajumun huirnira aghuluuniin aanniqaqtauhimajug nutaraq inulramiqluuniin imaitpat, huiniranun aannirniranunluuniin, nutaraq inulramiqluuniin tunijauhimajug kivgaqtuutinin kavamatkut havagvianin tikuaqtauhimajuqluuniin munaqhijug.

(2) Tugliq ataniq atan'ngujaqluuniin unniudjuiluni pijariaqaqtug titiraqhimaninnga (1) qilamik ihuarnikkut kinguani ilituriniani huiqhimajug aanniqaqtauhimajuqluuniin nutaraq inulramiqluuniin.

(3) Titiraqhimaninnga (1) pidjutiqaqitug imaitpat Aulapkaijia Nutaqqanun ukua Ilaagiingnun Kivgaqtuqtug pijariaqaqata unniudjutigilugu huirutaa aanniutaaluuniin ataani ilangani 19

Ihuaqtug ilangani: Tuquniq uvaluuniin Akhut Aanniqtug Nutaqqanun Inulramingnunluuniin ilangani 19-21

Ukua RCYA-kut pitqujainait itqujaujut unniudjutit haffumanga Aulapkaijainin Nutaqqanun Ilaagiingnunullu Havagvia ukualu Huitulititit. Taimaali RCYA-kut ilaujait hakugingnikkut pilugit ihivriuqlugillu pidjutauju tikuaqtaujunin havaktinin, pitqujaujut aghut aanniqtaujunun huiqtununu unniudjutait pijaghat hivituumijughat pijaghat tamainun tapkua timiujullu. Una unniudjut aadjikiikluni hapkununga British Columbia, Alberta, Prince Edward Island, hamani Newfoundland and Labrador Uqaqtuijut' maligaa.

Nakatani 1
Kinaliqaa nukaghuyug 18-nik ukunig ukuniga ihumaqutiaqatut.

Nakatani 2
Tamaita nutaaqat pihimayait ukua ihumaqutit, kinaukmagaa, humi nunaqmagaa, qanuriluqata agayuqaagit, kitumik uqauhiqaqmagaa, ukpikniginik, agutaukpat aqnaupalunuit, qanuq ilitqahiqaaqat, timimigut ayuqhautiqaqat, maniqatukpata iligakpatalunuit. Kinaliqaa nutaaq qanurituqatut pihimayait qanurituqatut.

Nakatani 3
Tamaita iniqnit pihimayait ihumaqutit ihumaqutit iluknut. Iniqniyuut ihumaluraagamik, ihumayukhaugait qanuq ihumaluruait atqunniqaqmagaa nutaqanik.

Nakatani 4
Kavamat havaqaqat ihumaqutit munariyauyaagani. Ikayuriaqatit ilagiyait munariyauyaagani ihumaqutit hatqitlugulu inuvikhaqnik agikliyaqni piyaamilu ayugijutiyakhat inuhitni.

Nakatani 5
Ilagiyait havaqaqat ikayuriaqat atuniginik ihumaqutit, ihumaqutit munariyauyaagani.

Nakatani 7
Ihumaqutiaqatut atiqariaqni, unalu ilitariyauyariaqatut kavamanit. Ihumaqutiaqatut nunaqariaqni (nunaqyuamitauyaqanik).

Nakatani 8
Ihumaqutiaqatut kinauniriyaqnik – ilitariyauhimayumik naunaipkutimik kinauniriyaqnik. Kiyaliqaa aqhalimagitaat umiga.

Nakatani 9
Ihumaqutiaqatut inuqatigiyaagani agayuqaatit, kihiani nakuginiqat ilikni. Ihumaqutiaqatut inuqatigiyaagani ilagii ni munariyauyaqnik ilikni.

Nakatani 10
Inuguvit aalami nunaqyuami ilagiyaqnik, ihumaqutiaqatut atautimiyaaflkni nunagiyauyumi.

Nakatani 12
Ihumaqutiaqatut uqariaqni ihumagiyaqnik, iniqniyuulu naalagiani ihumagitaqulugu uqahiriyaatit.

Nakatani 13
Ihumaqutiaqatut naluhiiraqni hunanikliqaa uqahirilugulu ihumagiyatin aalanut, uqaqlutin, titrauyaqutit, titraqlutit ahianikunuit kihiani aniqnigutaukpat ihugiyaukpalunuit aalanit inuknit.

AGIQATIRIIGUT IHUMAQHUTANIK NUTAQQAP

nutaqqap kagiqhilaqtainik uqauhiqmi

Atuni nutaraq Kanatami hilaqyuamilu inulihanit 18-nut ukiuqaqutni ihumaqutit. Ihumaqutit pihimayakhat pigiarutikhatilunuit inuuyaagani, aularigaaqni piyaaganilu ayugijutikhat. Tamaita ihumaqutit ajikiinik atunniqaqatut ilagikhatuklu avannut. Inuhimayutit pihimavlugit ukua ihumaqutit, kiyaliqaa aqhalimagitaat.

Nakatani 16
Ihumaqutiaqatut angiyagiyaqnik.

Nakatani 14
Ihumaqutiaqatut tikuaqhiyaqni nanminni agajutiyait ukpiriyatlu. Agayuqaatit ikayuriaqatit ihumaluraagamik inuutuniku, hunali ihumaqutiaqatut ilikni.

Nakatani 15
Ihumaqutiaqatut tikuaqhiyaqni nanminni ilanariyaqnik ilautilugulu ilaniliqtutit anirutauginiqat aalanut.

Nakatani 18
Ihumaqutiaqatut pamiktauyaaqni agayuqaqatit ayuqatitpat.

Nakatani 19
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni anirutaugitit, pitirutaugititunilu, timigiyaqni ihumaknilitunuit.

Nakatani 21
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni amiriyaqutit tiguqaqahimavutit munariyauyugititunuit aalanit munaqnit.

Nakatani 22
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni ikayuqatutitlu ahiniqaqahimavutit (aulaqaqahimavutit agiliriyaqnik inuuyaqni aahiani nunaqyuami), tamaitalu ihumaqutit uvani Agiqatirigunmi.

Nakatani 23
Ihumaqutiaqatut ilihatariaqni munariyauyaqni ayuqatititit, tamaitalu ihumaqutit uvani Agiqatirigunmi, inutariaqni inuukharutitnik.

Nakatani 24
Ihumaqutiaqatut aturiaqni nakunniqhanik aniaqatut munaqtaujhiinik ayuqatitpat, halumayumik aniaqatut inuhimik, hivunihijutikhaniklu ikayutaayunik aniaqatut inuuyaqni.

Nakatani 25
Inuguvit munariyauyutit ahinilunuit qanuriginii ahianit agiliriyaqit, ihumaqutiaqatut ukua inuuhitit naunaqtaqtauvagiyagani qagugurakpat naunariagani ihuqniqhaqmagaa.

Nakatani 26
Ihumaqutiaqatut ikayuqtauyaaqni kavamanit iligavutit iharihukuvilunuit.

Nakatani 27
Ihumaqutiaqatut niqikhaqnik, aanaarakhaqnik, aniqnaitumi inuvikhaqnik ihariqiyatitlu piviagiyagani. Ayuqhaqtitauyariaqatut pigitpaqiaqni amigaitunik hunanikliqaa aalat nutaqaq piviagaitnik.

Nakatani 28
Ihumaqutiaqatut piyaqni nakuyumik ihuqutuniku ilihanaqnik. Akhuqhaqtauyukhauyutit ilihanaqniqhaq piviagiyagani.

Nakatani 29
Iliatit ikayutauyuhagaluut aturiaqni pivaliagaganilu ayuniriyaatit ayugijutiyatitlu. Ikayutauyukhaugait inuvagiyagani ihumaluknaitumik, munarilugu avatayuq ihumagitaqulugu aalat inuit.

Nakatani 30
Ihumaqutiaqatut ukuqpaqiaqni nanminni ilitqahiriyaat, uqahiriyaat agajutiyatitlu. Ikinigat nunaqtaqatitlu ilarit munariyauyaqni ayuqatitpat umiga ihumagunmik.

Nakatani 31
Ihumaqutiaqatut ulpaqivaqni unaguiqhiqpaqiaqnilu.

Nakatani 32
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni havaanit anirutigaaqatit, nakugitumilu aniaqatitititni ilihautiknulu. Havakuvit, ihumaqutiaqatut anigitaqni akiligtavaklutilu ihuqutimik.

Nakatani 34
Ihumaqutiaqatut atugitaqni nulianiqut pitirutaugitit.

Nakatani 35
Kiyaliqaa tigulimagitaat niurvutigititlu.

Nakatani 36
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni qanurituqatut atuniluktatit (niamgiyartaqatut).

Nakatani 39
Ihumaqutiaqatut ikayuqtauyaaqni aniqhimaniruvit, munariyauyugitit pitiaqtauginiruvilunuit.

Nakatani 40
Ihumaqutiaqatut maligalijiyait ikayutauyaaqni pitiaqtaulutilu apiqhuyiulijiyait ihumagiyaaqatut ihumaqutigiyaqnik.

Nakatani 41
Maligat nunagiyagani munariyauyaqni nunaqtaqatut ihumaqutigiyaqnik nakatauyut uvani Agiqatirigunmi atuluarigaqatut taimainiqat.

Nakatani 42
Ihumaqutiaqatut qayimiyaaqni ihumaqutigiyaqnik iniqnit qayimiyukhaugait ukuniga ihumaqutit ilihautitlu ukuniga.

Nakatani 43-mit 54-mit
Ukua nakatauyut uqatit qanuq kavamat hilaqyuamilu timiuyut ajikutait UNICEF-kut havakniqut nutaqaq munariyauyagiyagani ihumaqutaini.

Nakatani 38
Ihumaqutiaqatut munariyauyaqni atugitaqatitlu aguyakutit. Nutaqaq nukaghuyut 15-nik ukunig akhuqhaqtaulimigait aguyaqni ilariagani ayuqatitlu inuuhit.

unicef.ca
Una titraqniqaa ilitariyauhimagituq UN-kunit Agiqatirigunmik Ihumaqutainik Nutaqqat. Atuniarigait ilitariyauhimayut titraqniqit uvani unicef.org/crc.

KUIN NUNANGANI KATIMAJIIT PILARUTAINUT NUTAQQAT

United Nations Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat nunarjuaptingni tamainni inungnut pilaarutinginnik angirutingit, naunaiqtaa tamaita uumannga pilaarutinginnik inuulrammiujut piqaqtaminik, unalu havaangit kavamangit piqaqtut hapkununnga pilaarutinginnik.

Nutaqqat pilaarutait hunat tamaita inulrammiit piqaqtakhaat, imaatun qajangnaitumik imarmik niuqagakhamik nirijuminaqtuniklu niqinik, imaaluuniin hunat hulidjutigijaaqtait, ilihariaqturlutik tunijaulutiklu ilihaidjutinik inmi uqauhirmigut. Pijaarnirit hapkununga hunanun ikajuutaujut nutaqqanut, inulrammirnut, ilaillu nakuujunik pijakhanik pijaangini inuuhirmingni, ikajuutaujut angiklivalianirmun pivallianirmunlu pijaarnirmun munaridjariktut inuit kitut ikajuqtut inmingnik, ilamingnik nunallaamingniklu.

Tamaita inuulrammiujut piqaqtut hapkuat pilaarutinginnik humaangittuq kinaujaakhaanik, humi nunalik, hulijut angajuqqaangit, kitunik uqauhiqaqtuq, nallianut angaadjuliaqtut, angutaugumi arnaugumiluuniit, huna pitquhinga, timimitigut aanniarumik, maninnagumi manitkumiluuniit. Kitut nutaraq ihuittumik pijakhaangittuq humaangittuq huuq, uqaqtaungmat Nakataa 2 uumannga United Nations Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat.

Piittuq inmikkut pilaarutinga anginiqaqtut aadlanit ilaanilu atauhiq pilaarutinga pingitkumikku, atuqtaunginnaqtuq qaffiujut aadlat pingitkumik.

Taimaa Kanata sainirmagu una United Nations Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat avatqumaliqtuq 1991-nik ukiunik, Kanata uqariiktuq naunairlugu tamaita inuulrammiujut ilangillu tamainni nunarjuaptingni, Nunavunmiutlu, piqarniaqtuq piinarilaqihimaluni tamaita uumannga pilaarutinginnik naunaiqhimajuq uumani United Nations Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat.

Tamangnik inuit pilaarutiqaqtut. Tamna pilaarutinginnik atauhirmik inungnut nakuujumik pingitaa pilaarutinginnik aadlanik inungmik. Nutaqqat inuulrammiillu hakuittuujut ihariagijut inirninik ikajuriamingnik. Ajungnarniaqtuq ilanginun iningnirnun pittiarlugit pilaarutait inulrammiit inuit mihigimagumik inmi pilaarutitik

pittiaqtaungit.⁴⁷ Alnirniujugut, ikajurlugit inulrammiit inuit nakuujumik inuujaangini munaridjutigijaaqtut, taimailuqtaaqtuqut ikajurlugit pilaarutait.

INUIT INUHIINUT IKPINGNAUTIT

Maligatigut ihariagijaujuq havaanga uumannga Havaktian naunaiqtitaujukhaq aadjikutaanik itngujut Inuinnainnit inungnut ilumuurutingit (ISV) naunaiqtitaat havagviujut. Hapkuat hivunikhaliurutit pijut uumannga *Inuit Qaujimaqatuqangit* tikinnahurutinga ilaliutijuuq qangaraalungnitanit Inuinnainnit ilihimaningna nutaamut, ubluq tamaat atuinnaqtaptingnut. ISV imaalu Naunaijaqtuq Ilumuurutingit Inuinnainnit inungnut ilumuurutingit imaalu United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat* piqaqtut amihunik hivunikhaliurutit. Naunaitkutaq 2 uqatiaqtuq ukuninga aadjikkutainik pijutiqaqtunik ihumagijaptingnit Inirnikhaptigut Inumakhaqhiuqtinit.

Inirnikhavut Uqaudjijut

Inirnikhat tunihijut iharianaqtunik ilihimajamingnik ihumagijaiillu pihimajut inuuhirmingnun atuqhimajamingnik. Ilaliutijaangani una ilihimaniq uqaudjinirmun, havaqatigijavut Inirnikhat Uqaudjijut tamainni aviktuqhimajup. Uvani ukiumi, Meeka Arnakaq Pangnirtungmi, Helen Iguptak Kangirlinirmi, Lucy Makkigak Kangirlinirmi, Miriam Nilaulaaq Aglukkaq Uqhuqtuumi, Moosa Akavak Iqalungni, Pitsiulaaq Akavak Iqalungni aulahimaaqtumik Inirnikhat Uqaudjinun.

⁴⁷ UNICEF unalu Hapummiutilugit Nutaqqat. (2011). Tamaita Nutaraup Pilaarutingit Tuhaqtaujukhaq. London, UK: Hapummiutilugit Nutaqqat UK, Hapummiutilugit Nutaqqat, imaalu UNICEF. Pitagaujuq talvanga <https://resourcecentre.savethechildren.net/node/5259/pdf/5259.pdf>

ISV

Kuin Nunangani *Katimajjit Pilaarutainut Nutaqqat*

Aajiiqatigiinniq ihumaliurnirmut ikajuutaujut unipkaaqtigiingnikkut angiqhimagiingnikkullu.

Nakataa 12: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq tunigiamingnik qanuqtut ihumagijanginnik unalu inirniit naalaktukhat iquhimaittumik pilugulu.

Pijitsirniq mikhaaguuqtuq ikajuqtuirmik niqikhaqaqtittinirmiklu ilagiingnik nunallaarniuniklu. Uuminnga pijuuq hivuliqtuniq ukunuuna pijait aadlanut *inungnut. Uuminnga pijuuq ikajurlugit aadlat uumunnga nakuutqiamut pigiami.*

Nakataa 3: Tamaita inirniit qanuriliuqtukhaugaluat nakuutqijaujuq inuulrammiujunut. Taimaa inirniit ihumaliuqtut, ihumagijukhaugaluq qanuqtut ihumaliuqtangit ajuqhaqtpkainiaqtaa inuulrammiujut.

Nakataa 4: Kavamanga piqaqtuq munarinirmik piliuriami ilaa pilaarutinginnik inuulrammiinik hapummiutijaujut. Ikajuqtukhat ilangit hapummiutigijakhaa pilaarutinginnik inuulrammiinik piliurluni avatinganik talvani inuulrammiujut angiklijuumiriami tikigiamingni pittaarninnga.

Nakataa 26: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq ikajuqtukhaq kavamatkunnit piqalluangitkumi ihariagigumikluuniit.

Pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq ajuiqhainirmik ajuiitnirmiklu nutaanik ilihimajakhanik tautukhutik, uqautjiplutik, ajuiqhaiplutik, ukuqtuqattaqhutiklu.

Nakataa 12: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq tunigiamingnik qanuqtut ihumagijanginnik unalu inirniit naalaktukhat iquhimaittumik pilugulu.

Nakataa 29: Inuulrammiujup ilihaidjutinga ikajuqtakharaluangit aturluni piliuriamilu ajuitaminik pittaqaqtaamingniklu. Ikajuqtakharaluangit ajuiiriamingni inuugiamingni nakuujumik, hapummiutilugu avatinga, pimmariktumiklu pijukhaq aadlanut inungnut.

Nakataa 30: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq ajuiqhariami nanminirijait pitquhingit, uqauhingit, angaadjuingalu. Ikittut nuatqatigiit nunaqaqqaahimajullu katimaqatigiit munaqtaujukhat pilaarutingnit hapkuninnga.

Tunnganarniq ilittuqhitiujuq havaakhainik angmaumanirmik, tunngahuktittinirmik, ilaupkaivakhutik ihuatqijakkut ilagiittiarahuarnirmik.

Nakataa 2: Tamaita inuulrammiujut piqaqtuq hapkuat pilaarutinginnik, humaangittuq kinaujaakhaanik, humi nunaqaqtut, hulivauhiit angajuqqaangit, kitunik uqauhimik uqaqtut, humut angaadjuliaqtut, angutaugumi arnaugumiluuniit, hunaumngat pitquhingit, timimitigut ajuqhautiqarumik, maninnaqarumik manitkumikluuniit. Inuulrammiujuq ihuittumik pijakhaungittut.

NIPINGA NUTAQQAP

Nipinga nutaraq inuulrammiujup qanuqtut ihumagijanga. Tamaita inulrammiit pilaarutiqaqtut piumagumik uqariamingnik ihumagijamingnik ihumaliurutikhamingnikinmikkut ihumaliurumik. Inirniit, ukuulluat kavamanga ihumaliuqtiujut, tuhaajakharaluanga ihumaliurlugulu inuulrammiujup qanuqtut ihumagijanginnik ihumaliuliraikpat pitqutigiquplugu.

Illiutigiami nipinga nutaraq havaamut ilaliutingittumik tamna qanuqtut ihumagijanginnik ilaunirlu uumannga inuulrammiujup angajuqqaangit munaqtiujulluuniit, uuminnga pijuuq ilaliutigiami inuulrammiujuq qanuqtut ihumagijanginnik ihumaliurninnganut piliuqtaujuq inmingnik. Una taimaatut pingittuq inuulrammiujuq piliuriami ihumaliurutiminik, kihimi ikajuqtaa ihumaliurutinga piliuqtaujuq qajagijaujuq uumannga nakuutqiamik piumajanganik uumannga inuulrammiujuq ilaujut. Ilaliutiplugu inuulrammiujuq ihumaliurninnganut pijurlu ajuiqhariamingnik uuminnga munarijukhaminik ihumaliurnirmut, imaalu inuulrammiujuq pihimajaujuq kiuttaarnirmik qanuriliurutinginnik unalu munarijakhangit pilaarutinginnik pihimajunut.

Ukua RCYO-kut hivuliutijait atulirnirit nipingit nutaqqat havaamingnun humi pijariaqaqqat. Qanurittaakhaanik taimaa inulrammirnut pilimaitpat piumangitkumiluuniit uqariami qanuqtut ihumagijamingnik, piumagumiluuniit ajuqhautinut ilaliutijut:

- * Inulramiq uqaqtaaqtuq pivalliatinagu uqauhia;
- * Ajungnautait ajuqhautit uqautaujut avatqutugit inulramiup ihumanirmun ajuitaminunlu pijaarniranunlu;
- * Qanurittaakhaanik uumannga ikajurnikkut havaanga pipkaidjutiniaqtuq (ukunatitut ulapiqutiniq pimarlungnirluuniit); unalu/unaluuniit
- * Inulrammiq qingijuq tunihiluni uqagakhaminik.

KANATAMI IKAJURNIKKUT ATUQTAKHAIT

Kanatami Ikajurnikkut Ikajuutikhaq Atuqtakhait, piliuqhimajait uumannga CCCYA, tunijuq tunngavikhamik ikajuutikharmut havaaq naunairiami aadjikutaringa nutaraq ikajurnikkut ikajuutikhait tamainnut Kanatami. Tunijullu tunngavinga kiuttaarnirmik, qanuriliurniq havaktunut ajuiqhaidjutikhaq, taimaalu naunaijariaptingni ikajuutivut.

NAUNAIPKARNIQ HULILUKAARUTIPTINGNUT

RCYO tadja havaktut pingahuujuni aadlatqiingujunik pinahuarutunik imaalu Atauttinun ikajurnikkut, Atauttinun Ikajurnikkut, imaalu Uqaqatigiingniq unalu Inungnut Ilihimanig. Hitamaat pinahuarutinga, Ihivriurutit Akhut Aanniqtunik tuqutkumiluuniit, aulapkaininnganik taimaa titiraqhimaninga uumanga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga (RCYA) atuliqtitaungittuq huli.

ATAUTTINUN IKAJURNIKKUT

Havagvjiujut ikajuutikhait pingittarangamik ihuaqtumik, aadjikkutarijainik, imaaluuniit inuk kinamikliqaak tunijaulimaitpat ikajuutikhamingnik uqaqtaulajuq uvaptingnut naunaijariangani. Havagvikput ilauttaaqtut naunaijarlugit qanurilinginnik imaaluuniit, ilaani, qanuriliuqattaqhimaittut. Havaqatigijavut tapkuat ilaujut, imaatut inulrammiit, ilaruhiit, ukuallu GN-kut ikajuqtiujut qiniqhiajut ihuaqhautikhamingnik. Hapkuat ihuiguutigijaujut ilihimajaujuq taimma atauttinun ikajurnikkut havaakhat.

Tamaita inmikkut ikajuutikhaq havaakhat aadlaittuq unalu Nutaranik Ikajuqtiujut ihuaqhijait kiudjutingit ihuaqtumik tamainnut qanurittaakhaanik. Ikajuutikhavut havaangit pijariaqaqtut aadlatqiinik qanurittunik ikajuqtinik havaktiptingnit, pipkaidjutujuq aadlatqiinik qanuraaluktut ikaarnimik aadlangajunut ajuqhautimik ihuaqhijakhat. Ihuaqhijavut inullaanut ikajurnikkut havaakhat taimaa ajurnaittuq ajurnarumiluuniit.

Tamna atauttinut ikajurnikkut havauhikhat ilaupkaijuq pingahunik pijakhanganik: pijait havaakhat, ihivriurniq imaalu ajuqhautimik ihuaqhainiq, qanurittaakhaanik talvanngalu pijakhaq, titiraqhimajumi Naunitkutaq 3.

AKLINGNAKTUK uumani Naunaitkutaq 3, makpirnia 38

Inulrammirnut imaalu/imaaluuniit ilangit

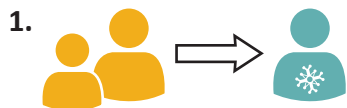
RCYO havaktingit

Ikajuqtiujuq(t)

PIKSANGA 4: Inmikku ikajuutikhaq Havaakhaq

Pijakhangit Havaakhangillu

Kinaliqaak uqaqatigigumitku havagvikput ihuiguutiqaqtuq havagviup havaanganik ikajuqtaulimaitkumiluuniit. Itiqtikajunik Ajuittiaqtuq titiraqpagaik naunaitkutaq unalu ihumaliuqtuq taimaa ihuiguutigijangit pigumi pitqujaptingnut, takulugu makpiraangani 15.

Pigumi pitqujautimut, una inmikku ikajuutikhaq havaanga angmaqtajuq, tunijaujuq atauhirmut pingahuutivut Nutaranik Ikajuqtijuq, ihivriutajuq unalu ajuqhautimik ihuaqhaidjutinga pilihaaliqtuq.

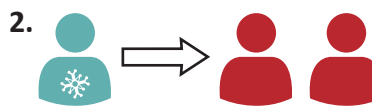
3. Pingitkumi pitqujautimnut, tamna inmikku ikajuqtaujuq kinamut hilataani havagvingmit ikajuqtakhamingnik. Tamna inuk qiniqhiagumi naunaitkutaq havaamut, nutaraq pilaarutinginnik, havagviujuqluuniit ikajuutinik unalu pinahuarutit inuulrammiujunutt, Itiqtikajunik Ajuittiaqtuq tunijuq akhuurutaujuq naunaitkutaq takupkarluguluuniit inungmut kinamut ikajuqtaaqtamingnik. Kinaliqaak aadlamut takujuqugumi hilataanut havagvikput, tamna Itiqtikajunik Ajuittiaqtuq talvannga piniiaqtuq piliuriami ikajurluni/kiuluni pijaujut. Hapkuat Naunaitkutavut Tutquumavikput.

Ihivriurniq unalu Ajuqhautimik Ihuaqhainiqhainiq

Pittaarumi, tamna Nutaranik Ikajuqtijuq uqaqatiginiaqtaa inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik naunairiami qanurittaakhaanik uumangga qanurittaakhaanik unalu ihumaliuqtuq talvani nutaraq pilaarutinginnik ikajuqtaungittuq uumangga havagviujut.

Nutaranik Ikajuqtijuq talvannga uqaqatiginiaqtuq ikajuqtijumut ilaujut unalu ihivriurutit akhuurutaujuq titiqat naunairiami itquumajanginnik.

Nutaranik Ikajuqtijuq talvannga havaktut ihuaqhigiami ajuqhautimik atauhijumik malruungnik ihuaqhaidjutiqaqtumik:

3a. Ajurnaittuq Ikajuutikhaq

Nutaranik Ikajuqtijuq ikajuinnarialik hivulliqpaami hivajaqtukhaq inungnillu ikajuqtunut, ihariagijajumik kimut takujaqtuqtukhaq, unalu/unaluuniit tunijuq inminik-ikajuutikhaq ikajuqtuq uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik.

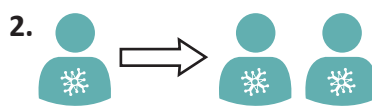
3b. Tamaat Ikajuutikhaq

Taimaa ajurnaittuq ikajuutikhaq piqalluangitkumi ihuaqhigiami ihuigijaujuq, tamaat ikajuutikhaq pipkaidjutaujuq. Hapkuat havaakhat ihariaginiaqtuq katimalutik uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik, katimalutik ikajuqtijunut, ilauluni/ihuaqhaqluni havaakhat katimaniq, inmingnik-ikajuutikhaq ikajuqtauniq, uqaqatigiiklutik atauhijumut Iniririit Ikajuqtijut, angiklijuumiqtuq ajuqhautingit havagvingmi, unalu/unaluuniit paqittuq aadlamik nutaamik ikajuutajumik ihuaqhigiami ajuqhautimik.

Ihuaqhaidjutinga Talvanngalu Pijakhat

Nutaranik Ikajuqtijuq talvannga pijakhaq uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik ikajuqtijunullu piliuriami angiqtauhimajuq ihuaqharumik iniqtirumitkut qanurittakhaaniklu nakuukpat.

Pittaarumi, Nutaranik Ikajuqtijuq naunaipkarniaqtaa Atauttimut Ikajuutikhaq havaktivut piqaqtuq atauttimut ihumaaluutigijaujut. Takulugu Atauttimut Ikajuutikhaq titiraqhimaniinnga, makpiraangani 30.

ATAUTTINUN IKAJURNIKKUT HULILUKAARUTIKHAT UUMANI 2022-2023

Inmikkut Ikajuutikhaq pinahuarut angmaqtuq umikhimajurlu mikiumik hamna ataani ittut qaffiujut havaakhat uumani ukiumi, uumannga ukiunik pitinnagu aanarutinga. Kihimi, ikitut pidjutaajut ajungnatqiat hunat ukua RCYO takujut kingulirni ukiumi.

Amigaitut Havagviup pidjutit ilaujut Havagviat Inulirijitkut, hivumut ikajuriangini ikajurnikkut havaqatigiiktut qiniqhianirmun hapkua pidjutaajut, Havagviup ihuaqhaqhimajait *Tiguangnikkut Maligaaq* ukualu Nutaqqanun Ilagiingnunlu *Kivgaqtuqtut Maligaaq* (CFSA) ilihaidjutit havaktinun.

Pingahut nutaqqat pilaarutait tapkua uqaqtijugut tamavjainun uvani ukiumi titiraqhimajut ataani. Iniqtiqhimajunik titiraqhimajunik nutaqqat pilaarutainun, takulugu makpirnia 32.

- ✳️ **Nakataa 3: Pilaarutinga hapummiutinga nakuutqiamik piumajanganik nutarap.**
- ✳️ **Nakataa 27: Pilaarutinga ihuaqtumik atuqtaunginnaqtuq inuugiami.**
- ✳️ **Nakataa 19: Tamna pilarut hapummijauni tamaitnit qanuritnit ningaqtuani irininaqtaunilu.**

Ukua RCYO's Atugakhat & Maligakhait Makpiraangit (P&P) aulahimaaqtumik aalanguqataaqtut titiqqat pihimajut nakuutqiatigut atuqtaajut. Uvani ukiumi, aallanik aalanguqtiqtaungittut taffumunga Inmigut ikajurnikkut titiraqhimajut unalu Inmikkut ikajurnikkut havaqatigiiktut piliuqtauhimajut imaalu nutannguqtiqtauhimajut amigaitilangit iluanit atan'ngujanut havaktaujukhanik, taimaittunik hanaqiplutik ititutikhanik imaalu akiliqtuiplutik RCYO's titirauhiinnik, naunaittumik ihuaqtumik ikajurnikkut ikajuutikhait tunijauhimajut Havagvingmit.

Tamna inmikkut ikajurnikkut havaqatigiiktut havaqatigiikhtuk ilaugiami Nunavummiut unalu angiklijuumirlugu ilihimaniq havaanga Havagviup unalu nutaraq pilaarutinginnik, tamainni nunavunmi, ihumaliuqhutik ilaulunilu pingahunik Nunallaani Ilaupkainiq Pulaarniq (CEV). Takulugu makpirnia 85 naunaiqhittiarumaguvit.

Ilaliutihimajut tunihinirmun Ikajurnikkut kivgaqtuutunik inungnun, uvani ukiumi kiujugut 70 kangiqhidjutinik tutqumaviinun, kitut apiqhuutiqaqtut uvaluuniin apiqhuutit kangiqhidjutinik mikhaagun havaaptingnun, nutaqqat pilaarutainun, uvaluuniin kivgaqtuutit uvalu pinahuarutit inulramingnun Nunavunmi.

NAUNAITKUTAQ 3: Nappanganik Atautinut Ikajurnikkut Havaakhat Havaktaujut Umikhimajullu una Maniliurutimut Ukiungani

Atauttimut Atauttit Ikajurnikkut Havaakhat Havaktaujut Uvani	120
Havaakhat iniqtauhimaittut qangiqtunit ukiunit	49
Nutaq atauttinun ikajurnikkut havaakhat	71
Ajurnaittu ikajurnikkut ikajuutikhaq havaakhat	19
Tamatkiumajuq ikajurnikkut ikajuqtikhat havaakhat	52

Atauttimut Atauttit ikajurnikkut Havaakhat Umikhimajut	77
Huuq umiktauhimajut	
Ihuaqhaqtaujut	64
Tamaita ikajurnikkut qanuriliurutingit nutqaqtaajut	9
Uqaqatigilimaitavut ikajuqtaptingnik	2
Qin'ngijuq ikajurnikkut ikajuutinik	2

NAUNAITKUTAQ 4: Nutaq Atauttinun Ikajurnikkut Havaakhat Angmaqtut, Aviktuqhimanikkut

ATAUTTİMUT New Individual Advocacy Cases	71
Iqaluit	29
Qikiqtaaluk	16
Ahianit Nunavutim	13
Kivalliq	10
Kitikmeoni	3

NAUNAITKUTAQ 5: Nutaag Atautit Uqadjinikkut Pidjutaujunun Angmaqtaujut, Havagviitigut ilaujut*

	Qaffiujut havaktakhat	Pusantinga tamaita nutaat aannialiqitut
Havagvia Inuliriijtkut	55	77%
Havagviat Aanniaqtailinirmun	8	11%
Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut	4	6%
Nunalingni Ilihaqtuliqijiit Katimajiit	2	3%
Nunavunmi Igluliiqijirjuatkut	1	1%
Havagviat Maligaliqijikkut	1	1%
Maligaliqijit Ikajuqtit Katimajiit	1	1%

* Atauttimut havaakhat qaangiutijut 71 pijuq ilanginnut havaakhat ilaujut amigaitqijaujut atauhiq havagvik.

NAUNAITKUTAQ 6: Inuk Piliuqtut Nutaamik Atauttinun Ikajurnikkut Havaat Naunaipkaqtauptingnut

Angajuqqaat/ilagiinut ilaujuq	29%
Kivgaqtuirnikkut tunihijuq	27%
Aadlat (ukunatitut, RCYO iiktuutikhangit, nunalaami inuit)	25%
Munaqtiujuq angajuqqaq	13%
Inuulrammiujuq	6%

NAUNAITKUTAQ 7: Nutaamut Atauttinun Ikajurnikkut Havaakhat Uqauhinga Kivaqtuidjutikhamik

Qablunaatun	71
Inuktitut	7
Uiviititut	0
Inuinnaqtun	0

* Atauttimut naunaiqtut 71 Qablunaatitut atuqtaujuq tamainni havaakhat saivaniklu havaakhat atuqtut Inuktitut.

IHUAQHAQTAUJUT ATAUTTINUN IKAJURNIKKUT AJUQHOUTAINIK

Taimaa Atauttinun ikajurnikkut ajuqhautimik iliturijaukpatt, Nutaravut Ikajuqtiujut havaqatigiikhutik havagvingmi ikajuqtiujut ihuaqhijaujangini. Qanuriliurutingit pitqujait ukunangga Nutaqqanik Ikajuqtiujut ihuaqhigiami ajuqhautinga naunaiqhimajuq Naunaitkutingani 8.

NAUNAITKUTAQ 8: Ihumagijaujut Qanuriliurutikhat Ihuaqhaidjutikhanut Nutaq Atauttinun Ikajurnikkut Havaakhat*

	Havagviat Inulirijikkut Ikajuutikhai	Havagviat Aanniaqtailinirmun	Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut	Nunavunmi Igluliiqijirjuatkut	Havagviat Maligaliqijikkut	Nunalingni Ilihaqtuliqijit Katimajit	Maligaliqijit Ikajuqtit Katimajit
Atauttimut Qaffiujut Havaktakhat*	55	8	4	2	1	1	1
Tunilugit ihuaqtumik ihumaliurutikhanik imaalu ikajuqtikhainik inuulrammiujunutmaliktakhat	32	3	0	2	1	0	0
Maliklugu havagviujut atugakhat, maliruagakhat, imaalu/ imaaluuniit maliktakhat	24	0	0	0	0	1	0
Ihivriurlugit ihumagijaujuq inuulrammiujuq aanniqtailijak- haqinuulrammiujunut	6	0	0	0	0	0	0
Ihuaqharlugit ikajuutikhamut aulanikhangit, havagviujuni avatingnutlu havagviujunut	4	1	0	0	0	0	0

* Atauttimut ihumagijaujut hanaqidjutikhangit aadjikiilimaitun atautimiitun nampangit hanaqidjutikhangit taima ilangit ilaungitun ihumagijaujunik hanaqidjutikhangit taima allat piqaqtukhat allanik ihumagijaujunik hanaqidjutikharnik ihuarutikharnik.

ATAUTTINUN IKAJURNIKKUT PITQUJAUHIMAJUT

Havaqatigiblugit kivraqtuqtut naamangitit ihuaqhijaangani atauttinun ikajurnikkut ajuqhautit, Havaktian pitquiniaqtuq havagviup tuglianun ministamun. Ukunani siksit inmikutt ikajurnikkut pitqujanginnik piliuqhimajuq aippaanganit maniliqinirmut ukiungani, tallimat iliuraqtaujuq atauhirlu pilimaiqtuq taimaa inuulrammiujup qanurittaakhaanik pijuq.

Uvani maniit atuqtaujuqharnik ukiungani, tamna Havaktian havakhimajuq pingahunik atuqtakharnik talvunga Tuklia Ministamun talvani Havagviat Inulirijikkut, aulavakhimajuq inungnun uqaudjinirmik havaanganik.

Nutaaq Atauttinut Ikajurnikkut Pitqujauhimagut Piliuqtaujuq Umani Ukiumi

Pitqujauhimagut uumunnga Inulirijikkut pijuq uumunnga Maliktakhangit Maliktakhat

Havaktian piliuqtuq saivanik atuliqujaujunik Havagviat Inulirijikkut Ikajuutinik uvani Qitiqqautijuq 8, 2022. Pingahut pitqujauhimagut pihimagut-pihimagut naunaijaqhimajut ataani, uvalu hitamat pitqujauhimagut auladjutikkut pihimagut, naunaijaqhimajut uvani makpirnia 51.

NAUNAITKUTAQ 9: Pitqujauhimagut uumunnga Inulirijikkut pijuq uumunnga Maliktakhangit Maliktakhat

Pitqujauhimagut Havaktaujuq	Pitqujauhimagut Angiqtaujuq	Qanurinia ⁴⁸
	Tunnganiqarhuni titraqhimajumik Inulirijikkut Havagviainin ubluqaqtuq Qitiqqautijuq 28, Imaruqtirvia 30, Niqilivik19, uvani Tattiarnaqhilirvia 14, 2022.	
1. Tamna aulahimaaqtuq qajangnaittumik ihumagijauvakhimajuq ihivriuqtaujuqhaq ilituqhaqtaulunilu munaqtiujunun ihuaqtumik qajangnaittumik upalungaijautikhat [tamna inulramiujup inuk] unalu [tapkuat] ilagijaingit naunaijaangaat [tamna inulramiujup] munaqhidjutiqaingit munaqhidjutikharnik inirninik qimaqtaujuqhaungitunlu ajungnautiqaqtunik, iniqtiqtaujuqhaq talvuuna 60 ubluni.	Angiqtuq	Havaktaungittut
	Ihumagijauninga: "Talvani titiqqanun pihimagavut, kingulliqpaaq ilauniq tapkununga ilagit talvunga Qiqaijalirvia (2021) piplugitlu naunaijarni tapkuat tuhagakhat, tapkuat pitjutai tamaat qaujihaqtauni titraqhugitlu atuqhugit atugakhat, pipkagat atugakhatlu."	
	"Nutaraq munarijauhuiqtuq Havagvingmin. "Nutaqqaq munarijauhuiqtuq Havagvingmin."	
	Naunaitkutiqaingit tukhiqtaungitpat, atulingnikkut qaniuniit haffuma pitquidjutip aulangitup imaa "Piqangitup".	
2. Tamna ihumagijaujuq tutquumajuq [inulramiit inuk] unalu [tapkuat] ilamingnik ihivriuqtaujuqhaq unalu, malikhugu naunaitkutaq 108 uumunnga Nutaaqat ilamingnillu Ikajuutingit Maliktakhangit, angiqtaujuqhaq taimaa 60 ubluni. Tamna havagvinga tunijukhaq naunaijainiq una iniqtiqtaujuq.	Angiqtuq	Havaktaungittut
	Ihumagijauninga: "Uqaqtaujuq uvani Imaruqtirvia 2022 kiudjutiqtungni, angirutigijaaqtut ihuangitup uvaluunin ihuangitup tapkua kangiqhidjutit pingitavut tutquumavianin. Iqalungni havagviat naunaiqhijut hivumuuqpalliadjutikhanik tutquumavikhanik nakuutqijamik maliqajakhanik atuqtaujuqhanik. Kihimi, ihualimaituq ajuittiarnikkut uvalu ihuaqtumik uukturlugu iniqtigiangani kangiqhidjutit pingahuujumin ilaujumin kitut ilaungitup havalirnikkut uvani titiqqani."	

Pitqujauhimajuq Havaktaujug	Pitqujauhimajuq Angiqtaujuq	Qanurinia ⁴⁸
<p>3. Inulirijikkut Havagvia tunivaktuq titiqqanik ilaqaqtuq ublungani una Nutaqqat Aallangajuni Ikajuuhiarutimi taimaaqtitaujuq uumunga [nutarannuamun inuk havagvingmin.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Angiqtaungmat taimaaqtillogu nutaraq aallangajuq ikajuuhiakhait, tunihilimaittugut naunaiqhimajumik titiqqamik tadjja naunaiqhitikhanik. Havakti ilaujuq havaguiqhimajuq taimaaqhimajuq havaguiqhimagami. Pitqujatka havaktit ihaaqtukhat Atuqtakhanik Kanadami naunaiqhidjutikhanik tukhirniaqtutit kihimi hamna utiqtitauffaarniaqtutit."</p> <p>"Talvuuna tunihijugut taimaarnikkut tukhiunmik ubluanin Ubluiqtirvia 30, 2020. Naunaiqtavut taimaa Qiqajalirvia 2021, [tamna inuulrammiujup] atia titiraqhimangittuq nutaqqat taimaa pijavut nutaraq taaksijautinik talvani."</p> <p>"Tunijagihimajaffi tamainnik titiqqanik uumani pijaaptingnik."</p> <p>Ihuangnikkut itquumadjutit tunijaungitut apirhuqtaukpata, atulingnikkut qanuriniit haffuma pitqujaujut aulangituq imaa "Piqangituq qanuriniit".</p>	<p>Havaktaungittut</p>

Uqauhiq: Una titiraqhimajuq Qablunaatun.

⁴⁸ Naunajiangani qanuriniit, takulugu titiraqhimajut uvani makpirnia 50.

AULADJUTINUN IKAJURNIQ

Taimaa amihut ihuigijaujut piliuqtaukpata RCYO-kunnut aadjikutaanik ajuqhautimik, ihumagijugut huna talvani havagvingmi, ukunatitut atugakhat unaluuniit ilagijanganik maliganik, pipkaidjutiniaqtuq ajuqhautinik. Ajuqhaut ajuqhautauffaarniaqqat imaalu hulaqtaujuq inulramirnun Nunavunmi uqautaungitkumi, naunaijaqtavut ajuqhautit imaa auladjutit ajuqhautaa.

Atautit auladjutit ajuqhautait, hivulliqhuqtuq ajuqhautinun naunaijaqtaujuq imaa munaridjutigijait uqautigilugit ajuqhautit. Kihimi, ilangit ajuqhautit pijariaqaqtut amigaitut havagviit havaklutik atautimun uqautigilugu ajuqhaut.

Auladjutit ajuqhautait pijariaqaqtut Auladjutit Uqautigilugit, kitut havaktait pitquidjutit havaktainun havagviit, pitqulugit ihuaqharlugit maliganun, atugakhanun, havauhiinun, pinahuarutinun, kivgaqtuutinunlu uqautigilugit ajuqhautit pidjutait. Amigaitut pitqujaujut havaklugit uqautigilugit atauttit auladjutinun ajuqhautit. Ukua RCYO havaktaaqtaut auladjutikkut pitqujauhijamut pidjutaujut auladjutikkut ihivriurutinik; imaa tujurlugit havagviit qaitqujaatigun pijaaptingni imaaluuniin inungnun hivajaqtut tujugiangani; imaaluuniin ihuaqtumik tautungnaqtunik iliturijaukpat haffumuuna atauttinut ikajurnikkut havaktakhanik tapkua ajuqhaut atuqtauffaagiangani. Tamaita pitqujaujut piliuqhimajut itquumadjutingit pijut naunaitkutamik ikajuriami aadlangurniq ihariagijaujuq naunairiami havagviup ikajuriami pilaarutinginnik pigiamilu ihariagijanginnik inuulrammiinit Nunavunmiut ilangillu.

Havagviujut pijariaqangittut iniqtirilutik pitqujauhijamut. Kihimi, angirumik pitqujauhijamumut kiunnaqtumik pijaanginni.

Atauhirmik ukiumik talvannga pitqujaujut piliuqtaujuq, atauhirmi ukiumilu, naunaipkaqtavut havagvingit nutaanguqtiriniq qanurittaakhaanik piliuqhimajuj iniqtiriami pitqujaujut angiqut atulirriami. Una tunihiniaqtuq ihuaqtumik havagvingnun havagiangini upalungaijautit, havalirlugit, tunihilutiklu amigaitunik nutaanguqhimajunik qanuriniinik. Ukua RCYO-kut naigliniaqtait ukua kiklikhait pihimajut qilamiurutikkut pitquidjutit imaaluuniin aktilaangitigut hulidjutit pijariarutaitigut. Tamaita hapkua nutaanguqtiqhimajut unniudjutaujut inungnun uvani titiraqhimajut uvani ukiumi unniudjutini, ilaujut havagviup qingikpata pitqujaujumun.

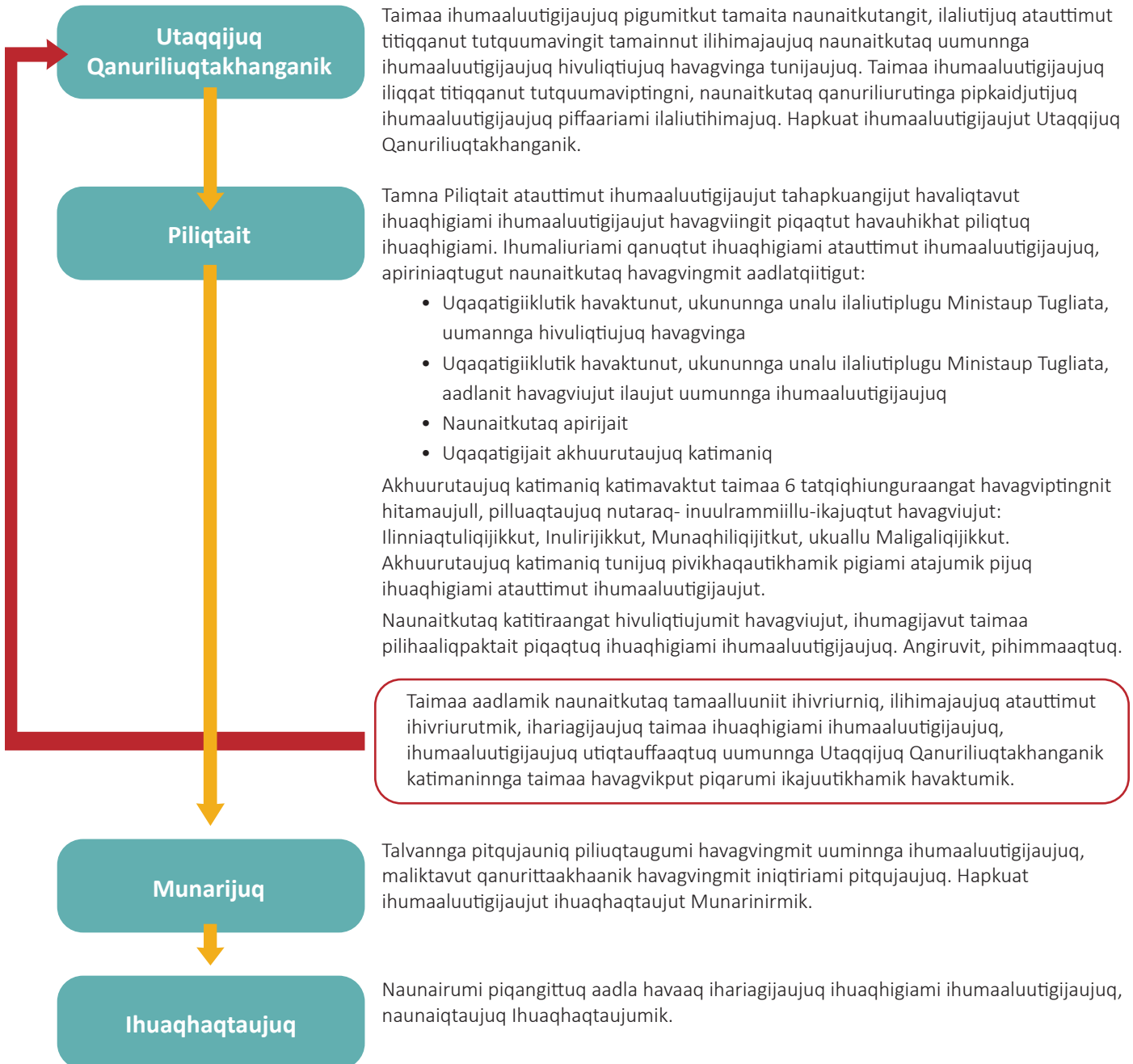
Auladjutinun naunaijautit ukiutigut ukiunun katitiqhugit tamaita ajuqhautit naunaijarlugit imaa, imaaluuniin tunilugit RCYO-kunun. Tamna tutquumavingit naunaijaijullu atauttimut pitqujavut qanurittaakhaaniklu piliuqtaujuq munarijumik havagvinginnit iniqtiriamingni.

Auladjutinun ajuqhautinun hivuani ilituripkaqtajugut inulramiirnit ukualu ilailu havaqatigiblugit atautit ikajurnikkut pidjutikkut. Kihimi, ililutallu auladjutinun ajuqhautitigut nunallaanin ilaujuning, hapkunangalu ilaujuning Maligaliuvingmun, inulrammiit Maligaliqijut, havagviit, unipkaatigullu unipkaqtajut tuhaqtidjutini.

PIKSANGA 4: Havaarilugu Ihuaqhighiami Ataattimut Ihumaaluutigijaujut

Pittaarumi ataattimut ihumaaluutigijaujuq naunaipkaqtitaatigit, ihivriurtaujuq uumanna ataattimut ikajuutikhaq havaktingit ihumaliuqtakhait pigumitku tamaita uumanna hapkuninnga naunaitkutat:

- Havgiujut ilaujut?
- Tamna ihumaaluutigijaujuq piqaqqa piffaarumi pilaqutiluni aadlat inuulrammiit Nunavummiut ihuaqhighiangitpat?
- Ihuaqhighumi ihumaaluutigijaujuq nakuutqiamik piniaqqa ihariagininnga ikajuqtuqlu pilaarutinginnik inuulrammiinik?

Qakugu piittumik havaanganik ihuaqhighiami ataattimut ihumaaluutigijaujuq, tamna Uqaqtikhaq tikkuanginnarialik uqariami inungnut uuminnga ihumaaluutigijaujuq, havagviujut havaanga pigiami pitqutigijaptingnik, unaluuniit ihuaqhaidjutinga inmikkut.

ATAUTTİMUT İKAJURNİKKUT HULİLİKAARUTİKİHAT UUMANI 2022-2023

Uvani ukiumi ihuaqtumik katimadjutinik, kitut katimalvaktut malguiqtuqhutik ukiumut qitqani ukua RCYO uvalu hitamat nutaqqat inulramiilu kivgaqtuqtut havagviit, atuqtaungitut. Tamna unghahiktumi ihuaqtumik katimadjutikharnik munagidjutikharnik havagviingit naunaijajaangat piqangitumiklu havagviit aulaniaqtun. Ukiakhaq ihuaqtumik katimadjutikharnik, taima munagidjutikharnik talvani RCYO naunaijajaangat, ihuaqhaqtauhimaittuq talvuuna. Havagviit ilituripkaqtaujut haffuminga ihumaliugutinun titirakkut uvani Hikutirvia 16, 2022. Uvani ukiakhani ihuaqtumik katimadjutit, ukua RCYO upalungaijaqhugit kangiqhidjutit apirhuutit hapkununga İliniaqtuliqiinun, Havagviat Inulirijitkut, Havagviat Aanniaqtailinirmun, Havagviat Maligaliqijit, ukualu NAC-kut ihumaliurutigilugit hunat qanuriniit havaktaujut atulirniranun hapkua RCYO pitquidjutait. Kangiqhidjutit tukhiqtauhimajut titiqqat tunijaujut havagvingnun uvani Ubluiqtirvia 20, 2022. Kiudjutit havagviujunit tuukhigaujut Qiqaijalirvia 31, 2023. Nutaat ilitturipkaidjutikhat tunihimajun havagvingnin, ilitturipkarlugu una ilanga ukiuq tamaat unniudjutimi.

Nutaanik ilitturipkaidjutikhanik piliuqtauhimajut ukununga Atauttikut Uqaudjinirmik ilangani RCYOs P&P. Tamna ihumagijauluaqhimajuq ukununga nuutanguqtiqhimajunik ikajuutiginiaqtun Auladjutigiikhimajunik Uqaudjinirmik pinahuaruti aulatitjaangat iituripkaktauhimajunik, qilaminuaq atuqtakharnik munaqhidjutikharnik havagviit taima auladjutikharnik hanaqidjutikhangit naunairutiqaqtun talvanga Havagvingmin. Una upautiniq turaaqhimajuq ikajuutikhaq havagvingnun uqautigijaangani auladjutikkut ajuqhautit qilamik ikitqiat inulramiit inuit uvalu ilagii atuqhimajait atauttit ajuqhautit uvalu havagiangini Auladjutikkut İkajurnikkut pinahuarutit havaqatigilugit Atauttinun Uqaudjiniq pinahuarutit.

Nutaanguqtiqhimajut Haffumunga Auladjutikkut Uqaudjinirmik titiraqhimajut hapkua RCYO P&P ilaujuq:

- ✳ Uuktuutit, atauttit auladjutikkut ihumaaluutit uqaqtaujut Havagviup, havaktauhimajut kivgaqturlugit ingilgaanin naunaitkutait kangiqhidjutit pijauhimajut havagvingnin uvalu ihumaliurutinun havaktauhimajut hapkunanga RCYO-kunin;
- ✳ Atugakhaq pigiarutilu hatqiqtaujut hivuani hivuniqhijutinik katitirijaagani ikajuriagani naunairiagani ihumaluutaujuq uqautaukpat aulaniqatiaqtunik ihumagijaujumik;

- ✳ Pivikhaqarnigit pijutiqaqtut havaami ilituqhaqtauffaarninginik;
- ✳ Piplugit kitut ukua RCYO ihumaliuqtut auladjutikkut ajuqhautit ihuaqhaqtaukpat ihumagijauuffaaqata, pihimangilugit kangiqhidjutit uvalu itquumadjutit pijaujut havagvingnin, kihimi pipkailutik kitunun qakugu,1 atauhiq ukiuq, uqautigihimaitumik Havagviup tuhaqtitauffaarlutik;
- ✳ Pitquhiq pigiarutilu hatqiqtaujut ikajuriagani Havagviujumi naunairiagani pitqujauhimajut havaqatiriingninginik havagviujunit;
- ✳ Qanuriliurutingit pijut uumunnga Havaktian pittaarninga piliuriami pitqujauhimajut piittumik ilitarijaujumik ihivriurnirmik, angiklijuumiqtuq ikajuriami piliuriami pitqujauhimajut taimaa naamajumik naunaitkutaq pijait naunairiami ihariagijanginnik; unalu
- ✳ Naunaijattiaqhimajut havauhiit haffumunga auladjutikkut tutquumaviinun havaktauhimajut.

Uuktuqhugit hapkua aalanguqtirutit aularutijut uvani ukiumi aulahimaangniaqtut aipaannun maniliqinikkut ukiungani.

Ukiuq tamaat qaritaujaliqidjutivut ihivriungninga pidjutijuuq piiqtaunirmun malruuq auladjutikkut ajuqhautit:

1. Ihumaaluutit ukunani İlagittugut Group Home piiqtaujuq taimaa inulirijikkut Havagvia umikhimangmat una igluqpak lidjirurvia 2023.
2. COVID qalagjuarniq avalingarvikhat itiqtirviit unngavaktaujut kinguagut aanniarjuarunmit hapkuat igluqpait atuqtaulimaiqtut.

NAUNAITKUTAQ 10: Qanuriniit Auladjutaitigut Ajuqhautit Hivulliqtuqtaujut Havagviujut

	Ihuaqhaqtaujut	Munaridjutit	Havaktauliqtun Qanuriliuqtakhanganik	Utaqqijuq	Atauttimut
Atauttimut qaffiuniit Ajuqhautit	1	13	24	12	50
Havagviat Inuliriijtkut	0	3	6	8	17
Havagviat Ilinniaqtulijikkut	0	2	8	2	12
Havagviat Aanniaqtailinirmun	1	8	3	0	12
Havagviat Maligaliqijikkut	0	0	5	0	5
Amihunik havagviujut ilaujut	0	0	1	0	1
Havagviat Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhakautikkut	0	0	1	0	1
Maligaliqijit Ikajuqtit Katimajjit	0	0	0	1	1
Nunavunmi Igluliqiijirjuatkut	0	0	0	1	1

IHUAQHAQHIMAJUQ AULADJUTIKKUT AJUQHAUTIT

NAUNAITKUTAQ 11: Ihuaqhaqtauhimajuq Auladjutikkut Ajuqhautit, Havagviitigut

	Aadlanguqtuq atugakhat	Aadlanguqtuq ajuiqhariami	Ihuaqharlugit uqaqatigiingniq
Havagviat Aanniaqtailinirmun			
Taaktiliarahuallu ahinut hingaijat arnat maamaujut (munaqtujukhat)		●	

IHVIRIURNINNGA HAVAGVIAT NULIRIJKKUT, ILAMINGNUT INUUIRINGNAQTUMIK HAVAGVIA

Taaqhivaliavia 16, 2020, una Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Havagvia aullaqtiqtuq ihivriuhinirmik pidjutilgit Havagviat Inulirijikkut, Ilagiiktunun Inuuhirittiarnikkut havagvia. Una ihivriurut pijuq inuujut atuqtaminik amigaitqiamik 150 inulramiit Nunavummiut tunijaujut ikajuutinik tamangnit havagvimit unalu uqaudjinirmik ikajuutikhangit RCYO-kunnit. Ukua RCYO's atauttinun uqaudjinirmik naunaitkutait ihivriuqtaujut hamanga 2018-2019 maniliqinikkut ukiungani hamanga 2021-2022 maniliqinikkut ukiungani. Tadja, RCYO's ihivriurninnga iniqtiqtait.

Auladjutikkut ajuqhautit titiraqhimajut hapkunani atauttinun uqaudjinirmik pidjutit ihuaqhaqtaujaqtut hitamanun pidjutainun: havaktukhaqhiurnikkut uvalu ilihaidjutinik, titiqqanik, ihivriurutinik, uvalu upalungaijautinun. Anginiqhat ajuqhautit titiraqhimajut hapkunani ihumagijaujuni ilaujut, kikliqangittut hapkununga:

Havaktikhaqhiuqtit Ajuiqharnikkullu

- * Amigaitut Nunallaani Inulijijit Havaktit (CSSW) pihimangitut tamaat ajuittiangnikkut pijakhanik uvalu tunijaungitut ataani hapkua CFSA. CSSWs munarijaujut Atangujanin, Atan'ngujanin, Aviktuqhimajuni Aulapkaijinik kitut tikuqtauhimajut ataani CFSA;
- * CFSA uvalu Qitqani Maligatigut Nutaqqanun Munaridjutit Havaktit ilihaidjutait ihuangitut uvalu tunijaujut ihuangitumik;
- * Piqalluanguinmat iluittumik naunaitkutangit qanuriliurutingillu uumani Nutaqqanut Ilamingnullu Ikajuutikhat Maliktakhat Qanuriliurutingillu
- * Maliktakhangit pipkaidjutit ihuangittumik inuklu pijuq havaamut munariniq ihumaliurniqlu;
- * Havakaffungnikkut Havaktikhaqhiurnikkut Hulidjutit (CSA) unaungituaq havaktukhaqhiurnikkut havaanik havakhimaanginaqtuq tunihijuaq amigaitunun havaktinun aalanguqataaqtut amigaitilaangit; uvalu
- * Havagviup tunngavinga ilamingnut Nakurudjutimut havagvinga piqaqtuq quulitqiamik qaffiujut atan'ngujat qaliriit (Atan'ngujat, Atan'ngujat, unalu Avikturhimajuni Tukimuaqtijut) piqaqtuq Kigliqaqtumik qaliriiktumiklu aulapkaininngit pipkaidjutingittut ihuarhijumik malingniq naunaitkutanut, qanuriliurutingit, maligangillu.

Titiraqhimaniit

- * Tautuktaujukharnik naunaijagiikhimajut ihualuangitumik;
- * Titiraqtauhimajut naunairutiqaqtun inulramiingit ilauhimaqtunik talvani havagvingmi ihumaliurutikharniklu havakhimajut talvuuna iniqtiqhimangitunik unalu/unaluuniit tamaingitun talvanga ikajuktikhailuqtunik iniqhimajunik titirangni; unalu
- * Ukiuq tamaat titiqqanut ihivriuhidjutit iniqhimaittut, havaktiit kiujukhaungittut piqalluanguinmata maliqatimangnik atuqpagainut, ihuaqtunullu qanuriliurutikhat havaktauhimaittut.

Naunaijainiq

- * Iluittuq havaamut naunaitkutangit pijuq naunaijaininnganut havaamullu munariniq inuulrammiinut munarijaujut Tukimuaqtittijiiq havangittut;
- * Iluittuq havaamut naunaitkutangit pijuq naunaijainirmut unalu havaamut munariniq inuulrammiujunut ilanginnullu ihivriuqtaugumik ilaungittut;
- * Naunaijainiq iniqtiqtaungittut, avaluittumik ihumagilugu havaqatigiiklunilu inuulrammiinut ilamingnullu, ilitarigiami ihumaaluutigijaujut tunigiamilu pihimaaqtumik ikajuutikhamik ikajuutikhamiklu ihivriuqtauniq; unalu
- * Qajangnautikkut uvalu qajangnautikkut ihivgiugutit iniqtaungitut pidjutaujut nutaqqanun inulramirnullu utiqtitaujut aihimavingnun piqangitumik munagidjutikkut ihumaaluutit uqautaukpata.

Upalungaijautit

- * Piqalluangittuq kangiqhigiami huuq pijuq aadlatqiinik havaamut angirutingit;
- * Atauhiq auladjutikharnik titirat ikajuutikharnik angirutikhangit atuqtaunginaqtun;
- * Maligaliqinikkut pijakhat ilaujut atauttinun qanuriniinun kivgaqtuutikkut angirutit pijaungit;
- * Piqalluanguinmat angirutinga maligalirinirmut ihariagjangit pijut uumunnga lhumaliurutingit Munarinirmut;
- * lhuangitut naittumik-kikliqaqtut uvalu hivitujumik upalungaijautit inulramingnun kitut ikajuqtaujumajut Aulapkaijimin; unalu
- * lhuangitut naittumik-kikliqaqtut uvalu hivitujumik upalungaijautit inulramingnun kitut ikajuqtaujumajut Aulapkaijimin.

Tamaita ajuqhautit naunaijaqhimajut tamaini ihivriurutiptingni atuqtaujut auladjutikkut ajuqhautit uvani RCYO's auladjutikkut naunaitkutaini, amigaitut kitut RCYO kinguani havaktauhimajut pitqujauhijumajut hapkununga Inulirijikkunun mikhaagun. Talvuuna mikhaatigun, tamna RCYO tadjja munagihimaaqtun 20 auladjutikharnik atuqtakharnik havakhimajut talvunga Havagviat Inulirijikkut. Aallanik ilitturipkaidjutikhanik takujauttaaqtun uvani Amirinikkut Auladjutini Uqaudjinirmik Pitqujauhijumajut ilangani, aullaqitrluni makpirnia 50.

Tunnganiqarhuni 150 titiqqani ihivriurutauhijumajun ihumaaluutinilu aulahimaaqtun uqaqtaujun Havagvipta, naunaijaqhimajut ukununga RCYO-mun ihuaqtukkut hulidjutainnun havaktauhimangittun atuqtipkailinikkut pitqujauhijumajut piliuqtaptingnik.

Imaalu, hivuani ukua RCYO's ihivriurutait, aallat hilataani havagviit ihivriurutait Havagviat Inulirijikkut uvalu naunaijaqhimajut aadjikkiitkut uvaluuniin aadjikkiivjaktut ajuqhautit. Ublumimun, atauttimun 86 pitqujauhijumajut, naunaijaqhimajut ataani, havaktauhimajut hapkununga Havagviinun Inulirijikkut aalanin hilataani havagviit, ilaujut:

- * 2009 Ilihimanikkut Uqautiginikkut Katimarjuarutit, 32 pitqujauhijumajut;
- * 2011 Nutaqqat, Inulrammiit Ilagiiktullu Pinahuarutit uvalu Kivgaqtuutit Nunavunmi, Havagviat Kiinaujanut Ihivriurjuap Kanatami, 20 pitqujauhijumajut;
- * 2011 Nunavunmi Inuliqijit Ihivriurjuap, Nutaqqanik Munaqhidjutikhanik taapkua kanatami, 11 pitquijut;
- * 2014 Ihivriurjuapfaaqtukhat Unnirutikhat nutaqqanun Ilagiiktunullu Havagviat Nunavunmi – Inulirijikkut, Havagviat Kiinaujanut Ihivriurjuap Kanadami Unniudjutaa, 6 pitqujauhijumajut; unalu
- * 2018 Tuquhimajunik Ihivriurjuap Ihivriurjuap qanuqtut Tuqujuhijumajakhanik Amelia Keyookta, 17 pitqujauhijumajut.

Himmautaujut amihunik pitqujauhijumajunik, tapkuat RCYO tukhiqtut katimaqatigini tapkuat Havagviat Inulirijikkut, aipaagu aulatjutani ukiungani, kinguagut tapkuat havagviat iniquhijut hapkuninga:

1. Ihivriurjuap tamaita pitqujauhijumajut hivuani havaktauhimajut hapkununga RCYO uvalu aallat hilataani ihivriurjuap;
2. Naunaijarjuap qujaginaq ajuqhautit uvalu/uvaluuniin ajuqhautit tamaat atulingniragun atauttit hapkua RCYO's pitqujait; unalu
3. Havaklugit upalungaijautinik tamaat atulirugit atauttit hapkua RCYO's pitqujaitigut.

Malikhugu Ilangani 34(2) RCYA-kunni, qakugu, talvani Havaktian ihumagijangit, ihuaqtut unalu/unaluuniit ihuaqtumik qanuriluritikhat pingittut ihuaqtumik ikaarnimik havagvinginnit kiugiami Havaktian pitqujanginnik, Tamna Havaktian pittaarningga taiguagakhaliuriami Kamisinamut Ministait Katimajinun.

Uvani Qiqaijalirvia 30, 2023, Havagviat unniudjutiqaqtuq Kamisinamun hapkununga Ministait Katimajinun mikhaanun Havagviat paqitatik haffumanga ihivriurjutinun uvalu Havagviat Inulirijikkut piqaluanginirmik qanuriniit atuliriangini pitqujauhijumajut havaktauhimajut. Havaktian uqautijait Kamisinujuq Kavamatk talvani Ministait Katimajinuntaima qanuriluritikhangit piqaqtukhat qilamivjak auladjutikharniklu hanaqidjutikharnik.

MUNARIBLUGIT AULADJUTIKKUT PITQUJAUHIMAJUT

Uvani 2022-2023, ukua RCYO havaktait iingujut auladjutikkut pitqujauhimagut pidjutaujut atauttinun uqaudjinirmik havaakhanun. Ublumimut, 88 atauttimut pitqujauhimagut munarijaujut. Tattiingujut pitqujauhimagut pidjtauhimajut atauhirmut atauttimut ihivriurniq (malruuk pitqujauhimagut piqaqtuq malruungnik ilagijangit unalu ilangit munarijaujut ilikkut), 53 pitqujauhimagut piliuqtaujut ukunuuna tuniqhaininnganik (atauhiq pitqujauhimagut piqaqtuq malruungnik ilagijangit ilangillu munarijaujut inmikkut), 22 pitqujauhimagut piliuqtaujuq pipkaidjutingnat ilikkut uqaudjinirmik havaktakhaa.

Qanuriniit pitqujauhimagut pihimagut kangiqhidjutit pijaujut havagvingnin ublumimun, ihumagiplugit qanuriniit havaktauhimagut uvani 2022-2023 maniliqinikkut ukiungani. Ikajurnikkut titiraqhimajut tunijaungitpata RCYO-kunnun ukuallu nutaanguqtiqtauhimajut havagvingnin tukhiqtauqkata, Havagviup qanurinninga pitqujauhimagut atunirnihanut ihuaqhaqtauhimangittun.

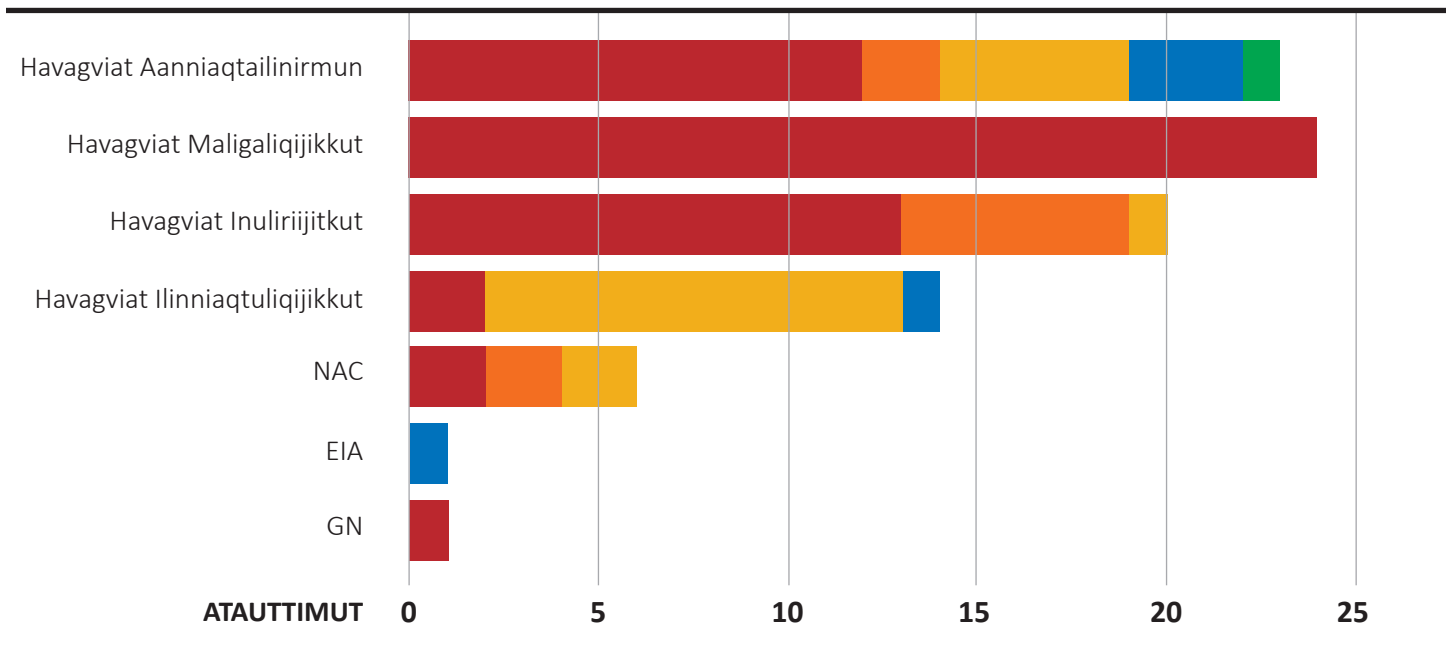
Naittut Pitquidjutit Atuliqtaujut Havagvingnin

Uvani ukiumi, havaktavut pitquidjutinun munardijutikkat naunaijautit ihivriuriangini qanuriniit havagviit pidjutigijait atulirniranun Kivgaqtuqtip pitqujainun. Aktilaangit aktilaarutait hapkua:

NAUNAITKUTIKHAA

- **HAVAKTAUNGITTUT** Aullangittut imaaluuniit havakhimaitait ihuaqhaqujauhimagut maligakhat pitqujaujunun.
- **IKIGLIHIMAJUT HAVAKTAUNIIT** Atuqtait ikitut maligakhat pitquidjutinun.
- **ILANGIT HAVAKTAUJUT** havaktait ilangit pitqujauhimagut, ukualuuniin anginiqatqijat pitqujauhimagut, pitqujaujunun, kihimi maligakhat pitqujauhimagut iniqhimaittut.
- **AMIGAITTUT HAVAKTAULIQTUT** tamaitavjak iniqtiqtaujut pitqujauhimagut.
- **ATULIQTUJUT** iniqttait tamaita pijakhatik pitqujauhimagut.
- **IHMALIUURUTAUJUT HULI** iniqttait tamaita pijakhatik pitqujauhimagut.

NAUNAITKUT 5: Naittutmik Pitqujauhimagut Atuliqtaujut Havagvingnin*

* Atauttimut pitqujauhimagut qaangiutijuq 88 pijuq pingahuujut pitqujauhimagut piqaqtuq malruungnik ilagijanganik munarijaujut inmikkut pingahullu pitqujauhimagut ilaupkaijuq amigaitqijaujuq atauhirmut havagvingnit.

Pitqujauhijajut Piliuqtaujut uvani Maniliqinikkut Ukiumi

Pitqujauhijajut uumunnga Inulirijikkut pijuj uumunnga Maliktakhangit Maliktakhat

Havaktian piliuqtuq ingujut pitqujaujunik tapkununga Havagviat Inulirijikkutt Ikajuutinik uvani Qitiqqautijuj 8, 2022. Pingahut pitqujauhijajut pihijajut naunaijaqhimajut uvani makpirnia 42, uvalu hitamat pitqujauhijajut auladjutikkut pihijajut, naunaijaqhimajut ataani.

NAUNAITKUTAQ 12: Pitqujauhijajut uumunnga Inulirijikkut pijuj uumunnga Maliktakhangit Maliktakhat

Pitqujauhijajuj Havaktaujuj	Pitqujauhijajuj Angiqtaujuj	Qanurinia
	Tunnganiqarhuni titiraqhimajumik Inulirijikkut Havagviainin ubluqaqtuq Qitiqqautijuj 28, 2022, uvanilu Qiqailarluarvia 29, 2023.	
Qanurini, pitqujauhijajut angiqtaujut, imaalu tikkuqaqtauhijajut naunaitkutikhat aadjikkutaanik tamainnut pitqujauhijajut.	Angiqtuq Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihijajun Havagviat Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtipkailirnikkut hapkuninnga pitqujauhijajut uumani maniliqinikkut ukiumi.	Havaktaungittut
4.	Nutaqqat Ilagiiktununutlu Havagvia Atuqpagait Malikkuutikhallu Makpiraat nutaannguqtiqtaujukhat ilaliutijaami maligakhaliurviqhat malikkuutikhatlu pijaami ikajuutikhainnik ikajuutikhainniklu ilagiiktunut pidjutihimmaarlutik.	
5.	Naunairlugu Nutaqqat Ilamingnut Ikajuutikhat Maliktakhat Qanuriliurutingillu Maliktakhaq 201a iliuraqtaujuj, ihariagijuj titiqiqiniq tamainnik aadlamut taaktiliqinahuat piliurhijajuj havagvingnut uumani Ikajuqtaunahuaqtunut Naunaitkutinga (CIS).	
6.	Pidjarikhihimalugit atan'ngujaqarviat tunijauvaktut aadjiliuqhimajumik tamainnut takuuqhiqtauvikhanik imaalu naunaijailutik naunaitkutikhanik unniudjutikhanik pidjutiqaqtunik ilaujut, kikliqangittut, ukiuq tamaat unniudjutikhat takuuqhiqtaujukhat maniliqinirmut ukiungani, avikturnianni, imaalu qanurittumik takuuqhiqtauvikhanik aturlutit atuqtauraanginnaqtukhanik naunaitkutikhanik atuqtakhanik, e.g. nutaqqat iqaijarnikkut ajuqhautit, nutaqqanun nuliarnikkut aannirutaujut, nutaraq ihumakkut aannirutinik, taimaalu.	
7.	Inulirijikkut Havagvia ihivriuqtakhait nakuuninga tadjamin havagutini pidjutimi ihumagilugillu aallat qanuriliurutikhat pipkainikkut ilagiiktun ihariagijun aularaanginnaqtunik qaujiharnirik, havagutinik ikajurutiniklu ihivriuqhiqtaujun, taimaaluuniit nutaraq utiqtitaukpat angajuqqaamun munaridjutikhanun, pigumik.	

Uqauhiq: Una titiraqhimajuj Qablunaatun.

Pitqujauhimaĵut uumunġa Inulirijikkunnuġ pijuġ uumunġa Nutaqqat Munariĵauĵut unalu Nuutirniġ Upalungaiĵautit

Tamna Havaktian piliuqtuġ hitamanik atauttimuġ pitqujauhimaĵut Havagviat Inulirijikkut uvani Qitiqqautijuġ 8, 2022, pipkaidĵutingnat Inmikkut Uqaudĵinirmik havaanga ilaupkaijuġ nutaqqat munariĵauĵut Tukimuaqtijumit unalu nuutiqtirniġ upalungaiĵautit.

NAUNAITKUTAQ 13: Pitqujauhimaĵut uumunġa Inulirijikkunnuġ pijuġ uumunġa Nutaqqat Munariĵauĵut unalu Nuutirniġ Upalungaiĵautit

Pitqujauhimaĵuġ Havaktaujuġ	Pitqujauhimaĵuġ Angiqtaujuġ	Qanurinia
		Tunnganiqarhuni titiraqhimajumik Inulijikkut Havagvianin ubluqaqtuġ Qitiqqautijuġ 28, 2022, uvanilu Qiqailarlvaria 29, 2023.
Qanurini, pitqujauhimaĵut angiqtaujut, imaalu tikkuaqtauhimajut naunaitkutikhat aadĵikkutaanik tamainnut pitqujauhimaĵut.	Angiqtuġ Ihumagĵauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Havagviat Inulirijikkunni, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtipkailirnikkut hapkuninġa pitqujauhimaĵut uumani maniliqinikkut ukiumi.	Havaktaungittut
<p>1. Tamna Inulirijikkut piliuqtuġ iliariamilu maligangit qanuriliurutingillu nutaqqanut munariĵauĵut Tukimuaqtittijip.</p> <p>2. Tamna Havagviat Inulirijikkut piliuqtuġ atulirnikhanut atugakhat qanuriliurutingillu ihariġĵuġ nuutiqtirniġ ihumaliurut piliuqtauĵukhaġ iliarqtaulunilu qilamiungittumik aadlanguqtitaĵuġ nutarap munariĵauĵut Tukimuaqtittijip.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nuutirnikkut upalungaiĵautit ilauĵukhat amigaitunik-huangnikkut upautiniġ tapkua ilauĵukhat: angajuqaat, munaqĵiĵut angajuqaat, uvalu iliharnikkut uvalu aanniaqtailinikkut munaqĵiĵut havaktut ilauĵut nutaqqanun uvalu ilagiingnut. Nuutirnikkut upalungaiĵautit naunaitumik kiklikhaqaqtukhat mikhĵuumiriangani ihuinaarnirmun nuutirnirmun ihuaqtumik upalungaiĵautinik uvalu tunihilutik naunaitumik ihumaliurutinik haffumunġa nuutirnikkut aalanguqtirniġ uvalu huuġ nakuutqiatigut piunajait nutaqqap munariĵaunikkut. <p>Nuutirnikkut upalungaiĵautit nutaqqanun piqaqtut aĵunġaqtunik uvaluuniin aalangajunik ihagiġĵamingnik naunaitumik qanuġ nutaqqap ihariġĵait pijauniaqtut hivuani uvalu nuutiqtulugit. Tamna ihumaliurut kiklikhangalu nutaqqanut aĵurnaqtunik aadlaurunniit ihariġĵianginnik naunaiqtakhait tamaita ilauĵut nutaraup munariniġ havaktinġit (ukunatitut, munarhiliqinirmut tuniĵut, nutaat sikuurvingit, sikuurvingni, hunaluuniit) piqaqtut ihuaqtumik ikaarnimik naunaitkutaniklu tuniġiami pigiamilunniit ihariġĵauĵuġ aĵuirhainiġ nuutiqtitinnagu.</p> <p>3. Tamna Inulirijikkut piliuqtuġ atunirnikhaniklu atugakhat qanuriliurutingillu naunaiqtaa ihariġĵauĵuġ uqaqtigiami pigiamilu angirutimik angajuqqaanit maligatigutluuniit munaqtingit taimaa nutaraq iliarqtauĵukpat hilataanit angajuqqaangit igluminit titiraqhimajumi Ikajuqtuġ Angirutinga ihariġĵauĵurlu aadlanguriami nuutiqtitaĵuġ, nuutiqtitauninnagu.</p> <p>4. Tamna Inulirijikkut piliuqtuġ iliarlugulu atugakhat qanuriliurutingillu naunaiqtaa kitut pipkaidĵutijūġ qilamiurataĵumik nuutiqtitaĵuġ nutaramut munariĵauninġanik Tukimuaqtittijimin ihuaqtumiklu talvanġa piĵakhaġ piġiami taimaa una pijuġ.</p>		

Uqauhiġ: Una titiraqhimajuġ Qablunaatun.

Pitqujauhimaĵut Piliuqhimajaĵut Aippaanganit Ukiunik

Pitqujauhimaĵut uumunġa Inulirijikkunnut piĵuġ Nunamingni Kaanrangmut Atan'ngujaĵat (LCA)

Tamna Havaktian piliuqtuġ tallimanik pitqujauhimaĵut taapkununġa Havagviaĵ Inulirijikkut umani Ubluiqtirvia 6, 2021, aturahuaqunit tapkununġa amigaittunik, aadjikiivjaktunikilikkut atauhillaat Ikajurnikkut pidjutiqaqtut.

NAUNAITKUTAQ 14: Nunamingni Kantraakkut Atan'niqtuiĵit Pitqujauhimaĵut taapkununġa Pitqujauhimaĵut Havagviinun Inulirijikkut

Pitqujauhimaĵuġ Havaktaujuġ	Pitqujauhimaĵuġ Angiqtaujuġ	Qanurinia
	Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik Inulirijikkunnin ubluqaqtuġ Ubluiqtirvia 20, 2021, uvanilu Qiqaijarluarvia 29, 2023.	
1. Qatan'ngutiliqiyitkut Havakvia ihuaqhaqtait Nutaqqanut Ilagiiktunutlu Kivraqtuivikkut Atuqpagait Pigiartutitlu Makpiraaġ ilaliutiyaami naunaittiaqhimayunik pivikhaqaqtittitutik LCA nik niuviriami anggurunmik.	Angiqtuġ	Havaktaungittut
	Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtpkailirnikkut uumani pitqujauhimaĵut uumani ukiumi.	
2. Havagviaĵ Inulirijikkut piliuqpaktuġ atuqtpkailirlugillu atugakhamik naunaittumik uqaqhimajaĵuġ pijaaqtaamik ikajurutikhanik talvuuna LCA-kut taimaatun tamaita nutaqqat ilagiiktullu, malikhugu una Nutaqqanun Ilagiiktununlu Ikajurutikkut Maligaq, piliqtun aajjikkiingniqaqtunik aajjikkiingniqaqtuniklu havagutinik, ilaujullu taapkuat munarijaungittun Aulapkaĵimin.	Angiqtuġ	Havaktaungittut
	Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtpkailirnikkut uumani pitqujauhimaĵut uumani ukiumi.	
3. Inulirijikkut Havagvia ajuirhaqtipkaivaktun pipkaiplutiklu tamaita ilagiiktuni Inuuhirittiarnikkut havaktiit qauĵihimajun aularaanginnaqtuniklu atuqtpkainikkut hapkuninġa atugakhanik.	Angiqtuġ	Havaktaungittut
	Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtpkailirnikkut uumani pitqujauhimaĵut uumani ukiumi.	

NAUNAITKUTAQ 14: Nunamingni Kantraakkut Atan'niqtuijit Pitqujauhimaqut taapkununga Pitqujauhimaqut Havagviinun Inulirijitkut aulahimaaqtumik...

Pitqujauhimaqut Havaktaujut	Pitqujauhimaqut Angiqtaujut	Qanurinia
<p>4. Aulapkaiji qilamik tujurlugit pitqujauhimaqut tamainun havaktinun tapkua uqautigijaangani ajuqhautit atugakhat imaalu havauhiit havaktauliqtut imaalu atuliqtitauliqtut taimaali nutaqqat imaalu ilagiit qilamik tunijaujut ikajuutinik ihuaqtumik imaalu aadjikiiktumik pihimalugit.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Tamna Aulapkaiji ilitugipkaivakhimajuq hanaqidjutikharnik talvani atangujalinqinikkut havaqatigiiktunik katimatilunik naunaijaijaangat ihuaqtumik talvani LCA tunijaujukharnik."</p> <p>Naunaitkutiqangituq tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimaqut aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Havaktaungittut</p>
<p>5. Aulapkaijip qilamik uqautigijaangani ihuangittut atuqtaujut naunaijaqhimajuq aviktuqhimajuni.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Tamna Aulapkaiji ilitugipkaivakhimajuq ihualuangitumik atuqtakharnik ilitagijauhimaqunik avikturvingmi."</p> <p>Naunaitkutiqangituq tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimaqut aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Havaktaungittut</p>

Uqauhiq: Una titiraqhimajuq Qablunaatun.

Tukhiutaujuq uvunga Maligaliqijikkut Havagviata haffumani Ilagiiktunut Maligarnut Ihivriurtaujut

Tamna Havaktian tunihijut Havagvianun Maligaliqijikkut tukhiutinik uvani Niqiliqivik 13, 2021, kiudjutigiblugit qaitquidjutit tunihijaamingni uqautigijakhainun haffumunga Ilagiinut Maligat Ihivriurtaudjutit.

NAUNAITKUTAQ 15: Ilagiit Maligat Ihivriurutait Tujuqtaujuq Pitqujauhijumajut

Pitqujauhijumajuq Havaktaujuq	Pitqujauhijumajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Maligaliqijikkut ubluqaqtuq Qiqaijalirvia 22 unalu Apitilirvia 8, 2023.	
Qanurini, pitqujauhijumajut angiqtaujuq, imaalu tikkuqaqtauhimajut naunaitkutikhat aadjikkutaanik tamainnut pitqujauhijumajut.	Ilihijamaungittuq Ihumagijauninga: "Havagviat Maligaliqijikkut naunaijattiaqpiakhimajut ihivriurhidjutikhat Ilagiiktut Pimmarlungnikkut Hattumiarnirmut Maligaq unalu Ilagiiktut Maligait Maligaq, ilaujut naunaijaiplutik kiudjutikhainnik tunijauplutik qaujihalijit, aullaranginnaqtumik. Ihumaliugutit kitunun tukhiqtaujunun ihuaqhaidjutikhanun, ilaujut qanuriniit tapkua tughiqtaujuq tigumidjutiaqtunin, aulahimangit hapinginikkut Ministat tadjat."	Havaktaungittut
<ol style="list-style-type: none"> Una Havagviata Maligaliqijikkut ihuaqhihimajaat <i>Ilagiiktunut Maligatigut Maligaq</i> turaaqhimalugu ikittumik ukiukhamut ilaulaariangani kutuhiqhinnirnut maliktangit 19 nit ukiuqaqtukhaujuq. Hamna Havagviata Maligaliqijikkut qaliriiqhimajukhaq una <i>Ilagiiktunut Maligautingit Maligaq</i> ukuninngat kavamarjuangat <i>Katuhiqhiruiqhimajuq Maligaq</i> pittiqhugit ilainnaat maligautitigut uqaqhimajuq aipparnut ikajuutikhaq. Hamna Havagviata Maligaliqijikkut ihuaqhiqakhaat ilangani 58(3) haffumani <i>Ilagiiktunut Maligautingit Maligaq</i> kiugiami akuniujukhaq uqarvigilugit nutaqqanut ihuaqhainahuarliraangat ihumaliuqtakhaat malikhimainnaqtakhaat nutaqqanut nakuuqpiagtumik pijumajainnit. Tutqittiaqhimalugulu ilagilugu malittiaqhimajaat uvunga Kuin Nunangani <i>Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat</i> hivunikhautikhauluni aulattittinirnut imaalu uqaqhimajakhaat haffumani <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i>. Havagviat Maligaliqijikkut ihuaqhaqhimajait <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i> ilaaqhimarluniuk ilaliutikhangit ihumaliuriangani angajuqaangujuq hulijunit ikajuqhimajaat nautkaqhijut inuuhiraumik, nautkaiqatigijaat ikajuqhugit aahiittauq hannaijariiqhimajut. Havagviat Maligaliqijikkut qaliriiqhimajaat <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i> ukunanngat kavamarjuanut <i>Avihimanikkut Maligaq</i> ihumagilugit ikajuqhimajaat nakuuqpiagtumik ihuarijamingnit nutaraq. Havagviat Maligaliqijikkut nallautiqhimajat <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i> ukunanngat <i>Avihimanikkut Maligaq</i> ihumagilugit ilagiiktunut pimmarluktittijut ihumaliuqtakhaanit. Havagviat Maligaliqijikkut ilahimajaat <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i> aturlugit nutararnut-hivunigijaanit tukiliutaanit tadjat atuqhimajaujut uvani kavamarjuanganut <i>Avihimanikkut Maligaq</i>. Havagviat Maligaliqijikkut qaliriiqhimajuq <i>Nutaqqanut Maligautigut Maligaq</i> ukunanngat kavamarjuangat <i>Avihimanikkut Maligaq</i> ihumagilugit ilainnaat haffumani maligautimit uqaqhimajut nutararnut ikajuqhimajut. 		

Pitqujauhijajuq Havaktaujuq

10. Havagviat Maligaliqijikkut turaarutaa nuuffaarnirnut uvani *Nutaqqanut Maligautigut Maligaaq* qaliriiqhimajuq ukunannat nuuffaarniagut turaaqhimajajuq uvani kavamarjuarnut *Avihimanikkut Maligaaq*.
 11. Havagviat Maligaliqijikkut ilagijajuq ilagijaat 39(1) haffumani *Nutaqqanut Maligautigut Maligaaq* angmaumattiaqhimajuq ilitarijajuq hamna nukaqhiujuq munarijakhaittuq angajuqqaanut angrutaanit pijumagumiuk qinngigumiuk munaqhiliqinirnut una nukaqhiq inmi pilaarumi angiqhimalaaqtuq ihumaliulaaqtuq inirniqtut nukaqhiugaluqhuni.
 12. Havagviat Maligaliqijikkut nutqaqtitaat ilainnaatigut 39(3) haffumani *Nutaqqanut Maligautigut Maligaaq* nutaraq pijunnautinga tuhaqtaujuqhaq turaaqtauhimajuq uvani ilangani 83 tukhiutajuq ihumagivluniuk tamainnut tukhiutauhimajut maligautaanit Ilainna III haffumani *Nutaqqanut Maligautigut Maligaaq*.
 13. Una Havagviat Maligaliqijikkut ilahimajaat *Katuhiqhiqhimajut Maligaaq* turaaqhimagiama mikitqijaanit ukiukhanut katuhiqhiriami uvunga 19 nit ukiuqaqtukhaq unalu nutqaqtittilugillu ilanganit 43, 44, 45, 46, unalu 48 haffumani *Katuhiqhiqhimajut Maligaaq*.
 14. Hamnaluk Maligaliqijikkut ilahimainnarlutik inulrammiinut nunalingni katimadjutikhaanit ilagijajuq ilagiiktunut maligautaanit qimilruujaqtangit.
 15. Taamna Havagviat Maligaliqijikkut nautkaihimajut qaritaujakkuurvikhangit ihumainnaqhugit nutaqqanut, inulrammiinut, ilaitalu Nunavut ilikkuurningit nalunaitkutaq ilagiiktunut maligaliqinirnut, affimaliraangat katuhiqhiruiqhimajullu, aahiittauq nalaumattiaqtumik avatikhangit.
 16. Taamna Havagviat Maligaliqijikkut malikhimajaat kinaliqaak nutaraq inulrammiilluuniit hivunigijakhajuq nalunaitkutarmik ilagiiktunut maligautigut hivitujumik angmaumavluni aadjiliugainit.
 17. Havagviat Maligaliqijikkut hanahimajangit maligautikhanut aadjigiivjaktut haffumani Clare’p Maligataa, hapummigiami ihumagijajuq ulurianaqtumik pinirlukhimajaat piqpagjainillu uvannat ilihimajaanit pimmarluktittijut.
-

Uqauhiq: Una tukhiutin tunijajuq Havagvianut Maligalirijitkunnut Qablunaatitut. Hailiniaqtut qaritaujami tamaini ilitarijauhijamajut uqauhiit.

**Pitqujaujut hapkununga Havagviat Inulirijitkut
Pidjutitqaqtunik Nutaqqanun Nuliiqinikkut
ihuinaarutit Qaujihaqtaujuq**

Taaqhivalirvia 6 2021, tamna Havaktian piliuqpaktuq itngut pitquidjutinik ukununga Havagvianun Inulirijikkut. Pingahut pitqujauhimaqut pijutitqaqtut naunaitunik atuliiqhimavlutiklu 2021-2022- aulanigani ukiumi, talimalu pitqujauhimaqut aulaniiqatitqaqtut, uqatitqaqtut aaliujuni.

NAUNAITKUTAQ 16: Pitqujauhimaqut Pidjutitqaqtut Nutararmut Nuliiqinikkut ihuinaarutit Qaujihaqtaujuq

Pitqujauhimaqut Havaktaujut	Pitqujauhimaqut Angitaujuq	Qanurinia
<p>Tunnganiqarhuni titraqdjutini Inuliiqinikkut Havagvianin ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 29, 2023.</p>		
<p>2. Nutaqqat Ilaqitkunullu Ikaqutitkarnik Atuqtakarnik Malikhautikhangitlu Mapiraangutaat nuutaanguqtiqhimajukhat ilaujukharnik qakugu qanurlu tautuktaujukhat havaktaujukhat talvunga Umingmak Katimaviani. Takujaujukhaq titiraq ilaliutijakhaq Makpiraami.</p>	<p>Angitaujuq</p> <p>Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtipkailinikkut uumani pitquidjutimi uumani maniliqinikkut ukiumi.</p>	<p>Kigliqaqtut Havaktauniit</p>
<p>3. Nutaqqanut Ilaqitkununutlu Havagvia Malikkuutait Malikkuutaitlu Makpiraq nutaan'nguqtiqtaujukhaq kitunun naunaitkutikhanut Nunavut Nutaqqanut Pimmarlungniq Ikhinaqtauhimajullu Kiudjutikkut Angirutit aadjiliuqhimajumiklu anggirut ilaliutijukhaq makpiraami havaktiinnut naunaitkutikhainnut.</p>	<p>Angitaujuq</p> <p>Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtipkailinikkut uumani pitquidjutimi uumani maniliqinikkut ukiumi.</p>	<p>Kigliqaqtut Havaktauniit</p>
<p>4. Tamaita havaktit iliaqtitaujukhat hapkununga Nunavunmi Nutaqqanut Pimmarlungniq Iriniqtauhimajullu Ihaqhautikhaq Angirut havaqatigilugit Piliihimat nunamingni pijaangini atuqtaulitik ihuaqtumik havaligata nutaqqanun pimmarlungnirmun ihivriurutinik. Una iniiqtiqtaujukhaq humi nutaaq CSSW-kut, Atan'nguq, imaaluuniin Atan'nguq havaktitaukpat ilaujuq inmi kangiqhidjutikkut/ilihaidjutinik imaalu hivuani tunijautinnatik qujaginaq tikkuqtauhimajut.</p>	<p>Angitaujuq</p> <p>Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtipkailinikkut uumani pitquidjutimi uumani maniliqinikkut ukiumi.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>

NAUNAITKUTAQ 16: Pitqujauhimaqut Pidjutitqaqtut Nutararmut Nuliarnirmut ihuinaarutit Qaujiaqtaujut
aullaranginaqtumi...

Pitqujauhimaqut Havaktaujut	Pitqujauhimaqut Angiqtaujut	Qanurinia
<p>5. Atugakhaq pigiarutilu pivaliajariaqatut atulirlugilu naunaittumik uqatiaqhimajut kina munarijaqatut naunaipkutunik inuudjuhirknlu munarijutunik ihumaliurutinik pidjutaujunik amigaitqijjanik atauhirmut nunagijaujumit qanuqtut nutaqqat ilagiitlu atautimit nunarijaujumit aalamut pijutiqarniaqtut ikajuutinik Qatangutiiriinit Inuuhiqatiarnikhamik imaalu qaujiaqtaujunik.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Havagviat Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajuq aallanik hivumuunirnik havaktauhimangittun atulitqitaunikhanik uumani pitquidjutimi uumani ukiumi.</p>	<p>Kigliqatut Havaktauniit</p>
<p>6. Tamaita atan'ngujat atan'ngujallu, havakhimmaaqatut havaangit imaaluuniit himmautaulakhimajut, tamaat ajuiqhaqtaujukhat havaamingnut munarijakhanginniklu pingmata naunairiami maligangit, qanuriliurutingit, maligangillu maliktaujut.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Angajukhiit atan'ngujat atan'ngujatlu piqaqtut ukiuq tamaat ajuiqhaidjutikhanik ajuiqhaqatigiiktut pinahuaqhutik ilihaqtitautit inungnik tamainnilu avikturniinni. Taima aulahimaanginaqtuq talvuuna 5 talvunga 10 ilaujunik tamaini ajuiqhautikharnik. Atan'ngujanut ajuiqhaidjutikhat anginiqaqtuq atuqtakhaq pipkainikkut Inulirijikkut tuninikkut nakuujunik munaridjutikhanik iluani kiklinginni maligaptingni. Talvanganin 2020 5 ilihailuaqtunik ajuiqhautikharnik aulavakhimajut ukiuk tamaat, atauhiujuq malrungnik Munagidjutikharnik ajuiqhautikharnik atauhirmi ukiumi uvani mikhaatigun.</p> <p>Iliharumalluaqtakhalluat ilihaqtitauvaktut inungmik katimaqjuaqhutik ajuiqhaqattaqpakhutiklu."</p> <p>Ikajuutikhainnik titiqat tunijauhimaittut RCYO ukuallu hamna nutannguqtiqhimajut, qanurinninga atulirnikhanut ihuaqhaqtauhimaittut.</p>	<p>Kigliqatut Havaktauniit</p>

Uqauhiq: Una titiraqhimajuq Qablunaatun.

**Pitqujaujut hapkununga Havagvianun
Aanniaqtailinikkut mikhaanun Aanniarviliaqtunun
Tingmitikkut Atugakhat Munaqhijullu'
Ataniqtuidjutit Tunihijaangini angirutinik**

Tamna Havaktian Pitqujauhijauq Havagvianut
Munaqhiliqijitkut Qiqaijalirvia 24, 2021, hatqihimajut
RCYO-kunit havaarijaulraaqtumit ihivriurniganik aanniaqtut
angiqtauniginik ilitquhirmi tiguaqtauhimajut nutaqaat.

**NAUNAITKUTAQ 17: Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Munaqhijuu' Atan'ngujait Tunihilutik Angirutinik
Pitquidjutikhaanik**

Pitqujauhijauq Havaktaujuq	Pitqujauhijauq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilinniaqtuliqijit ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 8, 2023.	
<p>1. Havagvia Aanniaqtailinikkut ihuaqharlugu una <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i> pijariaqarlugit tamaita aanniarviliaqtunik munaqhijut tingmiqatigijait kitut nutaranuat nutaqqaluuniin agidjilugit ihuaqtumik inmi angirutitik tunihilutik maligatigut angirutinik aanniarnirmun ihumaliurutinun nutaranuamun nutaqqamuluuniin.</p>	<p>Angingitunga Qingingittunga</p> <hr/> <p>"Talvanga aujami 2022, havakhimaanginaqtun ihivriugianganik Taaktiliqinahuat Tingmidjutikhainut Atugakhaq. Tikinahuagutait ihivriurutit ajungnaqhilugit maliruagahat uvalu ihuaqhijuumiqlugit aviktuqhimajumi atugahat uvalu tuhaqtitinikkut talvuuna maliktakhat uvalu ilaliutihimajut kangiqhidjutit inungnun. Iluani uqaqatiriingnigit nunagijaujulu naunaijarniginik iniqhimajut havaalu aulaqtiriariagani havauhiq ahianit uqaqatiriingnigit ilaujut Nunavumiut angijumik ukua ihuaqtut agiqtauningit qiniqtaukpata.</p> <p>Una atugakhaq nutaanguqtiffaaqtauffaaqtuq 2023 hivumuuqtinniarhimanikkut hiqinirmi ublungani. Una ikajuutiginiaqtuq aulahimaaqtunik ihivriudjutikharnik."</p>	<p>Kigliqaqtut havaktauniit</p>

Uqauhiq: Una titiraqhimajuu Qablunaatun.

Tukhiutit hapkununga Havagvianun Maligaliqijit mikhaagun *Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq*

Tamna Havaktian tunihijut Havagvianun Maligaliqijit tukhiutitik uvani lidjirurvia 10, 2021, kiudjutigiblugit qaitquidjutit tunihijaamingni uqautigijakhainun haffumunga Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq (FAIA).

NAUNAITKUTAQ 18: *Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq* Tukhiutitik pitquajujut

Pitquajauhimaajuq Havaktaujuq	Pitquajauhimaajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Maligaliqijikkut ubluqaqtuq Qiqaijalirvia 22 unalu Apitilirvia 8, 2023.	
Qanurini, pitquajauhimaajuq angiqtaujuq, imaalu tikkuqaqtauhimaajuq naunaitkutikhat aadjikkutaanik tamainnut pitquajauhimaajuq.	Ilihimaajuq: "Havagvianin Maligaliqijikkut naunaijattiaqpiakhimajut ihivriuruti qaitquidjutit Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hattumiarnirmut Maligaaq unalu Ilagiinut Maligait Maligaaq, ilaujut naunaijaiplutik kiudjutikhainin tunijauplutik qaujijait, aullaranginnaqtumik. Ihumaliugutit kitunun tukhiqtaujuq ihuaqhaqtauhimajut, ilaujut qanuriniit tapkua tughiqtaujuq tigumidjutiqatunin, aulahimangitugit hapinginnikkut Ministat tadjat."	Havaktaungittut
1. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> nuanaitiaqhimajumik uqaqhimajuq tapkua Nunallaani Hatumiarnirmun Pitquajaujuq ilauniaqtut maliruagakhait pitquijut tapkua nutaqqat upautiqataarlutik uqaujinun uqaudjaujaamingni.		
2. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> uqaqhimajuq tapkua hulaqutiqatut inulrammiit inuit tunijaujukhat pijakhanik uqarlugit inmi ihumagijatik ihumaliurutaalutik ihumaliunirmun ingmingnun ataani Maligap.		
3. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> ilaujut angirutit hapkununga United Nations Convention Pilaarutainun Nutaqqat hivunikhaliurutinun munaridjutinun naunaijainirmunlu Maligaaq.		
4. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> naunaijaqhimajuq Havaakhaq Unniudjutigilugu, titiraqhimajuq 8mi haffumani <i>Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtungnirmun Maligaaq</i> .		
5. Tamna titiraqhimajuq 25mi haffumani <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> ihuaqhaqtauluni pipkaijaamingni nutaqqanik tapkua ukiuqaqtut 14nik havaklugit uuktuutit pimmarluktaunirmun hatumiarutinun.		
6. Havagvia Maligaliqijitkut atuliqtaat Nutaqqat Pilaarutait Hulaqinirmun Ihivriuruti (CIA) ihumagilugit turaaqhimajut turaaqhimangitugit, pihuaqhaqhimajut pihuaqhaqhimangituluuniin, naittut, qitqani, hivitujuluuniin qanuriniit tapkua qujaginaq ihuaqhaqtaujuq atuqtaujuq Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq pidjutaunin nutaqqanun inulramirnunlu Nunavunmiut.		
7. Tapkua Havagvia Maligaliqijit qiniqhiajut uqagakhainik nutaqqanin inulramirninlu kangiqhipkariangini havagviup ihivriurutainun ukua <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> .		

Uqauhiq: Tukhiutit tunijauhimaajuq hapkununga Havagvianun Maligaliqijikkut Qablunaatut piinarialgillu apirhuutaukpata tamaita ilitarijauhimaajuq uqauhiit.

**Pitqujaujut hapkununga Havagvianun
Aanniaqtailinikkut mikhaanun Aanniarviliaqtut
Tingmitikkut Atugakhat Munaqhijullu Hingaijanun
Arnanun**

Tamna Havaktian havaktait pitqujaujut hapkununga Havagvianun Aanniaqtailinikkut uvani Apitilirvia 1, 2020, utiffaarlugu titiraqhimajuq uvani 2020 ihuaqhaqtauhimajut haffumani *Aanniarviliaqtut Tingmidjutainun Atugakhat*. Uvani 2019- 2020, hatqirniga uiguata ilangani 6.6(f) pitquhirni ihuaqhihimajut aulaujumik ihumagijaujuq atia "aanniarvingmut aulaarniq higaijanut amaamaunut (munaqtiujut)". Pijarniq uumani ilangani talvanga atugakhami angmaffaaqtaa atauttimut ihumaaluutigijaujuq.

NAUNAITKUTAQ 19: Munaqtikhait Hingaijat Arnanun Pitqujaujut

Pitqujauhijajuq Havaktaujuq	Pitqujauhijajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilinniaqtulijit ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 8, 2023.	
<p>1. Pitqujatka tapkua <i>Aanniarviliaqtut Tingmidjutainun Atugakhat</i> qilamik nutaanguqtitauniluni utiffaarlugu pijaarnirmun qanurinia munaqhijukhat humi "nutaranigiaqtuqtiq tingmiluni hilataanun inmi nunamingnin."</p>	Angingittuq qingingittuqluunniit	Atuliqhimajut
	<p>Ihumagijauninga: "Piqainaqtuq kangiqhitiangininganik ihumagijaujumik aanniarvingmut munaqhijut. Uqaqhimajuq kinguani, aalanguqtiqhimajuq havaktauhimajuq Aanniarvingmut Tingminikkut Atugakhat uvani Qiqaijarluarvia 2020 pilimaitut pijaangnirmun atauttit tingmijut aulaangnirmun munaqhijut. Piqaqtuq naittumik hivitunia (1-2 havainirnun) aularutaani nunarjuami, humi hiamitiqtut munaqhijut pittailidjutiqaqtut. Pittaaqtuq piqaqtuq aadlanik qanurittaakhaanik pilihaaliqtillugu aanniarvilinga talvani munaqhijut qin'ngijaungmat, ilaani nalunaqtuq taimaa munaqtiq taimaa igluqpaup ihariagijangit unaluunniit taimaa inuk pittaarumi munaqtiqijimut."</p>	
	<p>"Tamna atugakhaq nuutaanguqtiqhimajuq Qitiqqaqtuq 2022. Amigainiqhat Pitquhiq himauhiqtaujuq hivuani titiraqhimatinagu. Hapkua pihimajaujut "atuqlugit inugiangnirmi unghahiktilaaqarniq, ihuaqtumik alganun halumaniq maliklugillu qujaginaq inungnun aanniaqtailinirmun havaktit maligahat mighaanun atungnirit Inuup Tamajait (PPE) (takulugu 6.11(h), 6.23 (k). Piqaqtuqlu ilanganik aadlangurningit piliuriami uqauhinga Maligaaq ilaliutilluaqtamingnik."</p>	

Uqauhiq: Una titiraqhimajuq Qablunaatun.

Pitqujaujut hapkununga Havagviinun Inulirijitkut Mikhaanun Ilihaidjutikkut ukualu ihuaqhainikkut Hulidjutikhat

Tamna Havaktian uqaqtit havaktait malruk pitquidjutik hapkununga Havagvianun Inulirijitkut uvani Qiqaijarluarvia 4, 2020, taimaali havaavut atautinun Ikajurnikkut pidjutit takunaqtut auladjutikuuqtut.

NAUNAITKUTAQ 20: Pitquidjutit Mikhaanun Ilihaidjutinun Ihuaqhainirmunlu Hulidjutit

Pitqujauhijauq Havaktaujauq	Pitqujauhijauq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Tunnganiqarhuni titiraqdjutini Inulijikkut Havagvianin ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 29, 2023.	
Qanurini, pitqujauhijauq angiqtaujuq, imaalu tikkuqaqtauhimajut naunaitkutikhat aadjikkutaanik tamainnut pitqujauhijauq.	Angiqtuq Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiraqhimajunik pihimajun Havagviat Inulirijikkunnin, RCYO ihumaliuqhimajun hivumuuniit havaktauhimangittun atuqtpkailirnikkut hapkuninnga pitqujauhijauq uumani maniliqinikkut ukiumi.	Kikliqaqtut Auladjutit
1. Ilihaidjutikhait hivungani havaktit, atan'ngujait Inulirijitkut Havagviani tapkua ilihaqtait tamaita havaktit inmi maligatigut munarijakhat ilaujullu atugakhat havauhiillu. Ilihaidjutini ilaujukhat naunaijattiaqhimajut niriugutit hunanik qanurlu kivgaqtuutit tunijaujukhat.		
2. Ihuaqhainikkut hulidjutit, ilangani 801 Havaktuliqijit Ikajuutinun Atugakhaini, havaktaujukhat humi naunaijaqtauqpat tapkua havaktit malingitait atugakhat, havauhiit, maligahallu, hapkuat hivungani havaktut kivgaqtungnirmun tunihijut hapkununga atan'ngujanun atan'ngujarjuanunlu havaktinun.		

Uqauhiq: Una titiraqhimajauq Qablunaatun.

Tukhiutit hapkununga Tikkuqaqtauhimajunun katimajiinun mikhaanun Maligap 36 – Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligaaq

Ministaat Aanniaqtailinirmun ilituripkaqtaa Maligaaq 36- Ihumaliqinikkut Aanniaqtailinikkut Maligaaq uvani Tattiarnaqhilirvia 2019. Uumani Qitiqqautijuuq 6, 2020, tamna Havaktian tunihijuuq tujuunmik kiudjutikhamik hivajaqtauplutik Tikkuqaqtauhimajut Katimajiit talvuuna Ihumagihimangitainik Kavamanni Aulanikkut Maniliqidjutainnik imaalu Inungnut Maniliqidjutainnik (Tikkuqaqtauhimajut Katimajiit). Tamna Havaktian tunihiglutik Havagvianun Aanniaqtailinikkut aadjiliuqhimajumik tukhiutinik.

Talvuuna maligaliurvigjuami Privilege, Havagviat Aanniaqtailinikkut tunilimaitugaluqaq RCYongit naunairutikharnik talvuuna angirutiqangitkumik ihuaringitkumik ukuninga pitqujauhimajunik, uqaqqatigilugitlu humi atuqtakharnik naunairutiqaqhimajut talvani nuutaami Maligarmi. Maligaaq 36 tunijaujuq uvani Imaruqtirvia 8, 2021, kihimi atuqtaungituuq huli.

Titiraqhimajut pijauhimajut hapkununga Havagvianin Aanniaqtailinirmun, ubluqaqtuuq Qiqaijaluarvia 8, 2023, "Atuliqujaujuq ihivriutauniaqtut ilaujut uqaqtaujut maliruagakhat havaktaukpata." Ihumagijaujut ataani aajikutait hunat tunijauhimajut uumani 2021-2022 maniliqinikkut ukiungani.

NAUNAITKUTAQ 21: Maligaaq 36 - Ihumaliqinikkut Aanniaqtailinikkut Maligat Tukhiutit

Pitqujauhimajuuq Havaktauujuq	Pitqujauhimajuuq Angiqtauujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilniaqtulijit ubluqaqtuuq Qiqaijarluarvia 8, 2023.	
<p>1. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimajuuq 2 Maligami 36 ilaliutilugit kitut qanuriniit tapkua titiraqhimajut humi nutaraq ihumagijauninganun nutaraujuq, ilaujut uqauhiit tapkua pijaujut:</p> <p>b. Aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut ihumagijaat aanniarnirmun mamihaidjutit ukualu havaktaujut atuqtaujukhat nakuutqiatigut nutaqqanun imaalu aulahimaaqtumik aanniaqtailinirmun inuuhiqattiarnirmunlu.</p>	<p>Pihimajuuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p> <p>Anginiqhaq uqaqhimajuuq nakuutqiatigut piumajait havaktauhimajut uvani s1(d)(v) haffumani Maligami 36 ilituripkaqtaukpat, uvalu kitunun piliuqhimangituuq pitqujaujuq atadjutaa ihumaliugutaangani tapkua mikijut iningninguqpaliajut.</p>	Havaktaungittut
<p>2. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimajuuq 3 uumani Maligat 36 pijaangini aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut pipkariangini nutaqqat piumajamingnik inmi tikkuqaqtuujuq unaluuniin tikkuqaqtuujuq, pidjutaujununluuniin humi nutaraq piqangitpat ihumaliurutiminik piumanirmun, pijariaqaqtut aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut ihumaliurutigilugu nutaqqap uqaqtaitigut, kimulu inmi tikkuqaqtuujuq unaluuniin tikkuqaqtuujuq pijakhaq.</p>	<p>Pihimajuuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p>	Havaktaungittut

Pitqujauhijauq Havaktaujug	Pitqujauhijauq Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>3. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimaninnga 3(9 Maligami 36 ilaulugit nutaqqat atautit kitut uukuqtut Katimajiinun Ihivriurnirmun ihumaliurutinun pittiaqhugit "angirutit ihumaliurutiluuniin" pidjutiaqatut taffumunga titiraqhimaninnga.</p>	<p>Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p>	<p>Havaktaungittut</p>
<p>4. Ihuaqharlugu ilanga 7 Maligami 36 pipkariangini Katimajiit Ihivriurlugit ihumaliurutigilugillu uqaqtait inulrammiit inuit ihumaliuraangamik inmingnun, kihimi ukua Katimajiit Ihivriurutiit ihumagikpagu ihuangituq imaaluuniin ihuirutiginiaqtaa inulramiup inuup.</p>	<p>Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p>	<p>Havaktaungittut</p>
<p>5. Ihuaqharlugu ilanga 2, titiraqhimajug 4 Maligami 36 kitunun ilaulugit tunihinirmun akhut ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut hatumirutit iliaqtunun iliharvingni.</p>	<p>Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Ihuaqhaqtaujuq uvani 4(n.1) pipkariangini Minista Aanniaqtailinirmun tunihijaangini ihumakkut aanniaqtailinikkut kivgaqtuutinik iliharvingni.</p> <p>Tainiit ilaaluangitut akhuurnikkut hatumiarnirmik, ilaungiturlu.</p>	<p>Amigaittut havaktauliqtut</p>
<p>6. Ihuaqharlugu ilanga 2, titiraqhimajug 5 Maligami 36 pipkariangini tapkua ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ipiralainirmunlu hanaqidjutit uqaqtigilugit kitunun ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ihariagijaujainun nutaqqat inulramiillu.</p>	<p>Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p>	<p>Havaktaungittut</p>
<p>7. Ihuaqharlugu 9, titiraqhimajug 75mi Maligami 36 pijariaqalirlugit tapkua ukiuni unniudjutit ilaulugit, mikinihakkut, naunaijautait kivgaqtuutit qanuriniillu nutaqqat inulrammiit kitut takujauhijauq hapkunanga ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut kivgaqtuutinik.</p>	<p>Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhimajunik.</p>	<p>Havaktaungittut</p>

Pitqujauhijauq Havaktaujq	Pitqujauhijauq Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>8. Ihuaqharlugu Maligaq 36 pijariaqalirlugit unniudjutit havaktaujut maliruagakhatigut ilangani 3, ilangani 7 mikhaanun inminiirahuarnirmun hivumuuqtilugit hapkununga tamna Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu imaa akhut aanniqhijauq, humi inminiirahuarnirmun pihijauq atauttimin kitut naunaijautinun pihijauq nutaraq inulramirluuniin naunaijauq uvani Havaktianin <i>Nutaqqanun Inulrammirnullu Maligarmi</i>.</p>	<p>Pihijauq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhijauq.</p>	Havaktaungittut
<p>9. Ihuaqharlugu Maligaq 36 pijariaqalirlugit kangiqhidjutit katitiqhijauq maliklugit maliruagakhat ilangani 3, titiraqhimaniingga uvani 8(5) hivumuuqtilugu hapkununga tamna Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu imaa akhut aanniqhijauq, humi kangiqhidjutit ihumaaluutainun atautit kitut pidjutigijaat naunaijaut nutaraq inulramirluuniin naunaijauq uvani tamna <i>Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu</i>.</p>	<p>Pihijauq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhijauq.</p>	Havaktaungittut
<p>11. Ihuaqharlugu ilanga 5, titiraqhimajauq 32mi Maligami 36 pijariaqaliriangani, humi atautit nutaraujut inulramiiluuniin, naunaijauq uvani Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu Maligaani, tunijaulutik kangiqhidjutinik hapkunuuna tamna Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu Havagviani titiraqhimajauq uvani 22mi haffumani <i>Havaktianin Nutaqqanun Inulrammirnullu Maligarmi</i>.</p>	<p>Pihijauq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhijauq.</p>	Havaktaungittut
<p>12. Ihuaqharlugu ilanga 5, titiraqhimajauq 18mi Maligami 36 ilaulugit uqarauhimajut nutaqqat pilaarutait angirutaungmata haffumani United Nations <i>Convention on Pilaarutainun Nutaqqat</i>, ilaliutihijauq pilaarutinun quviagijauq tamainun.</p>	<p>Pihijauq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat</p> <hr/> <p>2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtiqhijauq.</p>	Havaktaungittut

Pitqujahimajuq Havaktaujuq	Pitqujahimajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
13. Ihuaqharlugu ilanga 5, titiraqhimajuq 18mi Maligami 36 ilaulugit uqarauhimajut nutaqqat pilaarutait angirutaungmata haffumani United Nations <i>Convention on Pilaarutainun Nutaqqat</i> , ilaliutihimajut pilaarutinun quviagijaujut tamainun.	Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat 2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtihimajunik.	Havaktaungittut
14. Ihuaqharlugu ilanga 9, titiraqhimajuq 77mi Maligami 36 ilaulugit pijakhat tapkua aanniaqtalinirmun ajuittiaqhimajut ilihimattiaqtakhait hapkua United Nations <i>Convention Pilaarutainun Nutaqqat</i> Tikkuqaqtaujaamingnik ihumaliqinikkut aanniaqtalinikkut pilaarutinun ajuittiaqhimajuq pidjutaagut Maligarmi.	Pihimajaujuq ataani Maligaliurvigjuami Pilaarutat 2021-2022 Ihumagijauninga: Piqangitun ilaujukharnik nuutaanguqtihimajunik.	Havaktaungittut

Uqauhiq: Tukhiutit tunijaujut hapkununga Tikkuqaqtauhimajut katimajit Qablunaatut Inuktitullu ukualu Havagviat Aanniaqtalinirmun Qablunaatut. Hailijuq uvani qaritaujaliqutaani tamaini atuqtaujuuni uqauhiinni.

Tukhiutinik uumunnga Nunavunmi Inirnit Iliharviat uumunnga 10-Ukiunik Hivunikhamut ihumaliurniq Uqaqatigiingniq

Tamna Havaktian tunihijut tukhiutinik hapkununga NAC uvani lidjiruvia 28, 2020, kiudjutigiblugu inungnun tukhulaunirmun uqautigijaangani 10 qulini ukiuni hanaqidjutinun upalugaijaut. Kiudjutigiblugit turaaqhimajut hapkununga NAC-kunin uqautigijaangini, tamna Havaktian tujuffaaqtait hapkua pitqujaujut uvani Tattiarnaqhilirvia 28, 2020.

Uvani ukiumi, Nunavunmi Inirnit Iliharviat (NAC) havakhimmaaqut iniqtiriplugit qanuriliurutikhat upalungaijautikhat tapkuat Katimajujut Iliharuaqpaalirvingmi ihumaliuqpaqtut tuhaqtitauhungujut atulihaaliqqat nutaami kavamatkut pinahuaqtainut.

NAUNAITKUTAQ 22: Nunavunmi Inirnit Iliharviat 10-Qulini ukiuni Hanaqidjutinun Upalungaijautinun Katimadjutit Tukhiutinun Pitqujauhijamajut

Pitqujauhijamajut Havaktaujut	Pitqujauhijamajut Angiqtaujut	Qanurinia
Pihimajut titiraqhimajunin hapkununga NAC-kunin ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 8 2023.		
1. Qiniqhialuni qanuqtut ihumagijamingnik inuulrammiujunit ilaliutijut hivitutqiamik Uqaqatigiingniq havauhia.	Angiqtuq Ihumagijauninga: Nutaanik ilitturipkaidjutinik tunijauhimaittuq ikajuriami qujaginnanik havaktakanik iniqtauhimajun uumani ukiumi talvunga atuqtipkailirnikkut uumani pitquidjutimi.	Ilangit havaktaujut
2. Naunaipkaqpaklugit inuulrammiujut Iliharjarjuumivingit havaakhangillu ikajuqtaujut uumunnga Nunavunmi Inirnit Iliharviat.	Angiqtuq Ihumagijauninga: "Iliharuaqpaalivingit ilauhimmaaqtuq inulramiit inungnut ukunuuna havaktukhaqhiuqtut akhuurutingit, ilaliutijut naunaipkainiq uuminnga Iliharjarjuumivingit ilihainiq unalu havaamut kitunik ikajuqtaujut NAC-kunnit nutaanik qanuriliurutingit qun'ngiaqhanut katimaniq uumunnga Nunavut angajukhiit iliharviit umani ukiumi pidjutiqaqtut kikliqarninnga aanniarutinga". Naunaitkutiqaqitugit tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhijamajut aalangungitugit aipaanganimin.	Ilangit havaktaujut
3. Piliurlugu atulititaulirlugu nutaraq pilaarutinginnik ilagijanga tunigiami tamainni nutaat hivunirmilu iliharutikhanginnik.	Angiqtuq Ihumagijauninga: Uvani NAC's Bachelor of Social Work Program (BSW) "Information on Child Rights hatqititaujuq talvani 'Inungnik Ajuittiaqhimajut Atuqtakhamingnik' iliaqtakhamik imaalu amigaigjuumijut uumani 'Nutaqqanut Inuuhiringnaqtut' iliaqtakhaq imaalu 'Inuuhirittiarinirmun Havaktit Atuqtakhait II' iliaqtakhaq." Naunaitkutiqaqitugit tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhijamajut aalangungitugit aipaanganimin.	Havaktaungittut

NAUNAITKUTAQ 22: Nunavunmi Inirnit Iliharviat 10-Qulini ukiuni Hanaqidjutinun Upalungaijautinun Katimadjutit Tukhiutinun Pitqujauhimaqut aulahimaaqtumik....

Pitqujauhimaqut Havaktaujut	Pitqujauhimaqut Angiqtaujut	Qanurinia
<p>4. Tuniluni ajuittiarinmik pinahuarutit piliuriami aktikkulaanga uumannga ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut havagviujut Nunavunmi naunairlugu hapkuat pinahuarutit tunijut ihumagilluaqtakhamik ajuitaminik pijut nutaraq inuulrammiillu ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "NAC naunaiqhittaaktut tamna Bachelor of Social Work Program (BSW) aullaranginnaqtumik talvani Kitikmeot Campus takuvlugulu hivulliqpaamik iliharutinginnik iniqtiqtut iliharvikhait uumani upin'ngakhaq." Tamna pinahuarut piqaqtut ilihaidjutinik atilik "Inuuhirmi Havaaq uumani Naliinnin Ihumamitigut Aaniarutilgit unalu Aanniaqtailinirmut Havaat" unalu "Pipkaidjutiniq uumunnga Ihumamitigut Aaniarutilgit" talvani tamarmik ilaliutijut naunaitkutaq nutaramut inulramiinullu ihumamitigut aaniarutilgit.</p> <p>"NAC-kut munaqhiunikkut iliharutit piqaqtut malrungnik ilihaqtakhanik piliuqhutik aktikkulaanginnik ajuittiaqhimajunik havaktut ihumaliqinikkut, atauhiq ihumagilluaqhugu ihariagijainnut inulrammiit. Atauhiq ilihaidjut tajajut 'Nunallaami ihumaliqijilu' uvalu aallat tajajut 'Munaqhit Ihumagijautit Nutaqqanun, Inulramirnut uvalu Inirnguhaaqtunut Inulramirnut.'"</p> <p>"Nunavunmi Inirnit Iliharviat (NAC) ilauhimaaqtut Havagviat Aanniaqtailinirmut qiniqhiajut atuqtakhanik inikkut munaqtiunikkut havaktikhanik pinahuaruti, amigaigjuumijut havaqatigiiklutik ilihaidjiplutik aallatqiiqtunik ilihaqtakhanik iglumingnik ataani 'aimavingmingni imaalu munaqhihimaaqhutik'</p> <p>"Nunavunmi Inirnit Iliharviat havaqatigivlugillu Inulirijikkut turaarvigijakhaat Inulirijikkut turaarvigijangit Inulirijikkut Ilihautikhangit Havaktit ilihautikhangit piliriakhaq. Ilihaqtut uumani pinahuarutimi tunijauvaktut ajuittakhainnik havaqatigilugit ihuaqtumik nutaqqat, inulrammiit, ilagiit nunallaallu ikajurlugit imaalu ikajuqtauplutik ikajuqtaujut ihariagijainnik."</p> <p>Tadja piqangittut pinahuarutinik hailiniaqtut ihumagilluaqtumik unaluunniit akhuurutaumik pidjutiaqtut nutaramut inulramiinullu ihumamitigut aaniarutilgit.</p> <p>Naunaitkutiqaqtut tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimaqut aalangungit aipaanganimin.</p>	<p>Kigliqaqtut havaktauniit</p>
<p>6. Qiniqhialuni atuliqtitaulliruni qanuqtut ihuaqhiqiami tunijauniq tamna ikajurniaqtait ilihariarjuumivigut havaakhangillu ulapqivijunit.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Nutaanguqtiqhimangit ikajuutikhaq qujaginaq havaakhat iniqtaujut uvani ukiumi mikhaanun atulirnikhanut haffumunga pitqujauhimaqut.</p>	<p>Havaktaungittut</p>

Uqauhiq: Tukhiutin tunijautit NAC-kunnut Qablunaatitut piinarialiklu qaritaujakut pulaarvipingni Inuktitut, Qablunaatitut, Uiviititullu. Tamna Inuinnaqtun havakhimajuq pigiaqaqtun taima numiktiqtukharnik iniqtiqtaugumi.

Tukhiutit hapkununga Havagvianun Ilinniaqtuliqijit haffumuuna Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat Ihumagijaujut

Apirhuutaitigut Havagviat Ilinniaqtuliqijit, Tamna Havaktian tukhiutinik tujuqtaujumun kiudjutinun Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat uvani Tattiarnaqhilirvia 19, 2019.

Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut naunaiqhijut iniqhimaittut maliktakhat iniqtaujut uvani 2021-2022, ihivriuqtaujujkhata imaalu nutannguqtiqtaujujkhata ilaujut aallat atuqtakhat. Kihimi, hivumuungittuq uumani maniliqinikkut ukiumi.

NAUNAITKUTAQ 23: Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat Ihumagijaujut Tukhiutinun Pitqujauhijaujut

Pitqujauhijaujuq Havaktaujuq	Pitqujauhijaujuq Angiqtaujuq	Qanurinia
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilinniaqtuliqijit ubluqaqtuq Qiqaijarluarvia 31, 2023.	
Tikuaqhijutinik hivuniqhijutit ajikutarijaat tamaita pitqujauhijaujut.	Ihumagijauninga: "Havagviit havaktut Maliganun ihivriurutainun <i>Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Pitqujauhijaujut</i> tuulliqtitaujut havaktinun aktilaangitigut."	
1. Angiklijuumirlugit tukhiqtaujujut qanuriniit katitirinirmun ilihaqtut kangiqhidjutait ilaulugit ilihaqtut naunaijautaita napait tamainin Kanadami nunaini, ukuanginaungitut Nunavut, Albertami, hamaniiluuniin Nunatsiami. [s.4(1)(b)]	Angiqtuq	Ilangit havaktaujujut
2. Angiklijuumirlugit tukhiqtaujujut qanuriniit katitirinirmun ilihaqtut kangiqhidjutait ilaulugit ilihaqtut naunaijautaita napait tamainin Kanadami nunaini, ukuanginaungitut Nunavut, Albertami, hamaniiluuniin Nunatsiami. [s.4(1)(b)]	Angiqtuq	Ilangit havaktaujujut
3. Ihumagilugit pijaarnirit ihumatuqtut nutaqqat angirutigilugit ilaulutik kangiqhidjutinun inmi ilihaqtut naunaitkutainik. [s.4]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Havaktaungittut
4. Pipkarlugit atiliuqhimajut uqaqtamingnik itqumajumik tutqikharlugu atia ublua annivia ilihaqtup naunaitkutaani, ilaliutihimajullu kavamatkut tunihimajait titiqqat tapkua tadsa tukhiqtaujujut. [s.4(1)(a) unalu s. 4(1)(b)]	Angiqtuq	Ilangit havaktaujujut

NAUNAITKUTAQ 23: Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat Ihumagijaujut Tukhiutinun Pitqujauhimaqut aulahimaaqtumik...

Pitqujauhimaqut Havaktaujut	Pitqujauhimaqut Angiqtaujut	Qanurinia
5. Aturlugit qanuriniitigut ilaulugit uqauhit ilitarijaujullu titiqqat ukualu atuqtaujut. [s.4(1)(c)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Ilangit havaktaujut
6. Pihimalugit tadjangiqtaujut uqauhingit inuuhinginnut atuqtaujut. [s.4(1)(e)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Ilangit havaktaujut
7. Hivumuurlutik tukhiqtaujunun katitiriangini qaritaujakkut najugainun titirautinun naunaitkutait naunaijautainait. [s.4(1)(f) unalu s.4(1)(g)]	Angiqtuq	Ilangit havaktaujut
8. Iliurarlugu ihariagijauninnga ilaliutingillugu naunaitkutaq pijut uumunnga uqaudjinirmik havaakhat ilaupkaijuq havaanga tamna Havaktian Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Havagvik ilihaqtup naunaitkutinganit. [s.5(b)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Ilangit havaktaujut
9. Iliurarlugu ihuaqtunik naunaitkutaq qanuriliurninnganik uumani ilihaqtup naunaitkutingit havaanga. [s.9]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Ilangit havaktaujut
10. Havaklugit qaritaujakkut nuutirutikhanun havauhiit uqautigijaangani ajuqhautit tuuliirutilu tapkua tauqtaujut imaa titiqqivikuuqhimajut naunaitkutiqaqtut titiqqat nuutirinirmun ilihaqtut naunaitkutait. [s.9(2)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Ilangit havaktaujut
11. Piniachimablugit ihumagitiaqhugit qiniqhiablutik uqagahainik ilihaqtut kingungani tadjamilu atuqtilugu una havauhiq pijaangini inmi uqagait ihumagijaujaangini.	Angingittuq qingingittuqluunniit	Havaktaungittut

Uqauhiq: Tukhiutit tunijauhimaqut hapkununga Havagvianut Ilinniaqtuliqijit Qablunaatut piinialgillu apirhuutaukpata tamaita ilitarijauhimaqut uqauhiit.

Ihumavut Humaagijaujuq: Inulrammirnut-Naunaipkaqtaujut Ihivriurniq Ihumaliqinikkut Aanniaqtailinikkut Ikajuutikhat Inuulrammirnut Nunavunmiut

Pidjutait auladjutikkut ihivriurutit, uvani Qiqaijarluarvia 22, 2019, tamna Havaktian piliuqtuq 15 pitqujauhijamajut havagvingnun uqautigijaangani ihuangitit ihumakkut

aanniaqtailinikkut kivgaqtuutit inulramirnun Nunavunmiut. Malrungujut atuqtakharnik piqaqtun malrungnik ilakharnik munagidjutikharnik ilikkut. Ublumimun, havagviit naammagingitait malruuk pitqujauhijamajut munarijauhijut. Atauhiq atauhirlu ilanga malruuk ilagijanganik pitqujauhijamajut atuliqhijamajut. Tattingujut pitqujauhijamajut munarijauhijamajut huli.

NAUNAITKUTAQ 24: Ihumavut Qanuriliuqtukhat Pitqujauhijamajut

Pitqujauhijamajut Havaktaujut	Pitqujauhijamajut Angiqtaujut	Qanurinia
		Tunnganiqarluni titiqqidjutikkut uvani Havagviani Aanniaqtailinikkut uvani Qiqaijarluarvia 8, 2023; Ilinniaqtulirijiitkut uumani Qiqaijalirvia 8, 2023; NAC-kut Qiqaijaluarvia 22, 2023; ukuvalu Inulirijiitkut Qiqaijaluarvia 29, 2023; Maligaliqijikkut uvani Qiqaijalirvia 31, 2023.
<p>1. Havagviat Aanniaqtailinikkut huli tapkuat Havagviat Ilinniaqtuliqijitkut havaqatigiitkut attuktauatarniarmata ihumakkut aanniaqtailinirmum ikajurutikhat, ilaujutlu ajuiqhautikhat, turrangajut ikajuqtiqhangit, imaalu angikhilimajumiktut ikajurutit tunnijauhijamajut Nunavunmi illiharviinut.</p>	<p>Ilanginun angiqtuut</p> <p>Ihumagijauninga: "Tamna Iliharvik-Pihimajut Ihumamitigut Aanniarutilgit unalu Nakurudjutimut Tunngavinga piliurhimajut lidjirurvia 2023 tadjala ihivriuqtajut hivuliqtuijunit tamarmingnut havagvinginnit." Una tunngavinga atiffaaqtaujut Havaqatigiingniq unalu Apqutingit uumunnga Ihumamitigut aanniarutilgit Maliktakhaq.</p> <p>"Makimautiksatsat-pihimajut ilihaidjutit tunijaujut ilihaguigaangata Iqalungni malruuqtuqhugu havainiq uvani Aqsarniit Qitqani Iliharviani, uvalu iliharuiqtulugit ilihaidjutit uuktuqtaujut uvani Inuksuk Angajukhiit Iliharviani atauhiallutik havainirmi 8 havainirnik hamanga lidjirurvia-Qitiqqautijut 2023."</p> <p>"Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut amigaigjuumijut iliharnikkut ikajuutikhainnik ilaujut iliharvingni-ittunik ihumaliqinikkut ikajuutikhainnik kivgaqtuidjutikhanik.</p> <p>Sikuurvingmi-ittut nakuujumik ihumamitigut aanniarutilgit ikajuutingit aadjikutarijait aadlanut ittut ilihainirmut ikajuutikhat ukonatitit iqaijainiq, uqaqtaminik uqauhingalu apqutinik, timimitigut aanniarutilik, ilihainirmut aanniarutinik, unalu deaf unalu hiudjarluktut tuhaanniq ikajuutikhat.</p> <p>Ikajuutikhat tunijaujut tamarmik qaritaujakkut takujaqturmimullu piinarialiklu apirhuutimik sikuuqtittiimit angajuqqaamilluuniit.</p> <p>Uvani iliharviit ukiungani (2022-2023), 12 iliharviit nunalaangit pigiaqaqtun ihumarlukhimajunik ikajuutikharnik. Hapkuat nunallaangit hamma: Uqhuqtuug, Kugluktuk, Iqaluktuuttiaq, Kinngait, Mittimatalik, Iglulik, Kangiqtuqaapik, Sanirajak, Arviat, Tikirarjuaq, Salliq, hamani Naujaat.</p> <p>Ilinniaqtulirijiitkut pijait manikharniq angiklijuumiriama hapkuat ihumamitigut aanniarutilgit ikajuutikhat tamainni sikuurvingni tamainni nunallaani uumani 2023-2024 sikuuqtillugit."</p>	<p>Amigaittut havaktauliqtut</p>

Pitqujahimajuq Havaktaujug	Pitqujahimajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>2. Havagviat Ilinniaqtuliqijitkut naunaiqtait tamaita iliharvingmi havaktut, ilaliutijuq Ilinniarvimmi Inuusilirijiit, naunaijainiq uqaqhutik ikajuqtujut, ilihaijiit, ikajuqtut havaktut, atan'ngujallu, pijut ajurnaittunik ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ajuiqharniq qanuqtulluunniit ilaliutiliriami nutaqqat inulramiillu ihuaqtumik ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ikajuutikhat qanuqtullu ikajuriamingnik taimaa una ilautiniq piliuqtautillugu.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Havaqatigiingnikkut maligahat havaktauliqtut havaqatigiblugit Havagviat Ilinniaqtuliqijit [ukualu Havagviat Aanniaqtailinirmun] pijaangini hivuani havaktit avatiini aviktuqhimajup ilihimajaangini ihuaqtut apqutikhat/ajuqhautit tunihijaangini MHA [Ihumaliqinikkut Ipiralainirmunlu] kivgaqtuutit uvalu ikajuutit iliharvingni."</p> <p>"Psychological First Aid ajuiqharniq tunijauliqtuq tuniuqhaipluni talvani Ikpigusuttiarniq Ilinniarnirmik (pigaluaqtillogu Pimmariktumik Ilihainiq ajuirhainiq) katimapkaijurlu uumannga Kaanatami Red Cross. Atuqtillogu 2022-2023 iliharnirup ukiungani, 9 iliharviit ihumaklungnikkut Munaqhijut ilihaidjutit.</p> <p>Nalvaaqhijaangat Nigiurutikharnik talvuuna Munagidjutikharnik Mapiraangit tunijauvakhimajut tamainun iliharvingnun pigiaqaqtunlu qaritaujakkut talvuuna Ilihaqtunik Ikajuutikharnik Qaritaujakkut Taigualiqivngmi. Ihumaalakhimajunik Munaqhijutunik Alianaiguhuktalinirmiklu Pittailijutunik Maliruakhanik Nikanirmikkut Ihuaqtunik tujuutaujulu tamainik iliharvingnut aulagtiriarnigani iliharnirmi ukiumi."</p> <p>Ihumakkut Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu havaktit titiraqhimajut tujuqtauqataqtut, tatqiqhiutini aalanguqtiirniiluunni atuuqtaujuq, aviktuqhimajumi Ilinniaqtulirijiit Auladjutait.</p> <p>Aanniqtailiniq upalungaijautit atuqtakhangit unalu nipiliuqhimajut Qaritaujakkut Pulaarvinga Inuktitut Qablunaatitullu piliuqtaujuq piinarialeqihimajurlu sikuurvingni havaktunut."</p> <p>Ilaupluni kangiqhipkaidjutikhaptinngnik pinahuarutikkhamik nutaanut havaaniktitaulihaaqtunut ilihaijinut imaalu iliharviit atan'ngujait tunihijugut hapkuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katimaniq Uumunnga Inuglugijaittumik Ilihainiq tamarmingnut sikuurviup hivuliqtinginnit sikuuqtittiillu. Una katimadjut tunihijug kangiqhidjutinik hapkununga Iliniaqtuliqijit Ikajuqtujut Atugahait uvalu havauhiit turaaqtillogit ilihiaqtut mamihainikkut, iqaijarnikkut, uvalu uqangnikkut apqutikkut kivgaqtuutit. • Ilihairutikhaq Iliharvingmi Qajangnaittumik Ilihajiinun aulahimajut talvani ilihaijiingit. Una katimadjut tunihijut kangiqhidjutinik qanuqtut apiqhijaangani ihumakkut aanniaqtailinikkut iliharnikkut ikajuutinik ilihiaqtunun. • Katimaniq Pipkainikkut Ilihaqtunik Havaktiniklu Aanniqtailinikkut turaangajun iliharvingni hivuliqtini. Una katimadjut tunihijut kangiqhidjutinik qanuqtut apiqhijaangani ihumakkut aanniaqtailinikkut iliharnikkut ikajuutinik ilihiaqtunun. Kangiqhidjutit tunijaujut qanuq ikajuutikhanik huiqata nunallaami" <p>Naunaitkutiqangituq tukhiqtaujuq, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujahimajut aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>

Pitqujahimajuq Havaktaujuk	Pitqujahimajuq Angiqtaujuk	Qanurinia
<p>3. Tapkuat Ilinniaqtuliqijitkut pitauhivaliqhimajuk ihumat nammangninga titiqangi illiharvingni.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Tamna havagvinga piqaqtuq qaritaujakkut Ilihaqtunut Ikajuutikhamik Qaritaujakkut Taiguarvinga sikuurvingmi havaktinginnut. Piinarialik uqaqtakhangit unalu iliuraqhimajuq qaritaujakkut pulaarvingit ilaliutihimajuq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qajagivaglunit! Ajuiqhautit • Naunaitumik Uqarnirmun Qanuriliurutikhangit • Iliharirmi Ikajuutini Tutqikhajji • GN-kut Havaqatiginut Atuqatiginut Pitqujaunit • Ilituqhaidjutit Auladjutainun Idjuhiit* • Kangiqhidjutit Hivunikhaliurutinun Iliharinurup* • Inuglugijaittuq Qaritaujakkut Katimarjurutikhait Ilinniavimmi Inuusiliriji • Inuit Iliharinukkat Katimarjuarutait 2023 • Inmigut Ilihaqtut Ikajuqtit Upalungajautit Maliktakhat Pivalliadjutikhanut] • Ilitniq talvatit FASD [Hingaijat Taangaqturnikkut Inuuhirliuqtulinikkut] atauttikut • Phonak Soundfield Ajuiqharniq • Hulidjutikhat Inungnut Pivalliadjutikhanut Kinguvaktihimajut • Akhuurutigilugit Inmikuungnikkut – Ihuaqtumik Qilamik • Ihumaliqinirmun Aanniqtuqarnirmun Munaridjutit PPT [Powerpoint] • Red Cross Wellness Webinars • Mihingnautinun Apqutikhaq Kivalliq Naittuq Qun'ngiakhaq • Shanker Inmingnik-Maliktaqhat • SSA [Ilihaqtunun Ikajurutikkut Ikajuqtinun] Makpiraaq • Ikajuqhugit Taiguangnikkut Titirarnikkullu Avataani • Itquumanikkut Mamihainirmunlu Ublua- Apitilirvia 30 • Kangiqhijaangani Ihumalungnarmik • Universal Qanurinniit Iliharinurmut • Kitkut Ihivriuriami Huuqlu – Uqarniaqtait uumunnga ihumamitigut aanniarutilgit-ilihainikkut naunajainiq <p>Tamna havagvinga taja munaringitait sikuurvingni havaktingit piinariaqihimajuq qaritaujakkut unalu hivuagut qaritaujakkut pulaarvingit."</p> <p>Uvani ukiumi, ukua Canadian Red Cross katimapkaijut amigaitunik ilihaidjutinik aallatqiini nunallaani uqaoutajunun ilaujut: inmikkut-munarinirmun uvalu munagittiaqhugit aallat, havaklugit aanniaqtailinikkut piqatigiingniq ilihagtunun alianaiguhuktalinirmun, ihumakkut aanniaqtailinirmun inuuhiqattinirmunlu, quglukhimanikkut.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>

Pitqujahimajuq Havaktaujuq	Pitqujahimajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>5. Tapkuat Aanniaqtailinirmut attuqtitijut tahapkuat Kanrangujut tunnihimaniat tahapkuat attuqtaujungnaqtut piliuqtauhimajut Nunavut hillataani ihumakkut aanniarnaittumik kivgaqtuidjutikhangit tapkununga nutaqqanun inulramirnunlu tahapkuat ihuaqtut munaqtaudjutikhangit imaalu ikajuutikhat piqangittuq Nunavunmi, huli kammagijautiarningit nutarait huli inuuhuktut kamagijautiangninginik uttirangamik nunamingnut.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Piqaqtuq tadsa iitngujunik ikajuqtunik titiraqhimajumi Ilanganik Tukhiutit Tuniqhainirmut Angirutinga (SOA) tunijuq ikajuutunik inuulrammiinut. Atauhiq ilaliutihimajuq igluqpak ilaliutihimajuq uvani 2022-2023 maniliqinikkut ukiungani.</p> <p>"Tamna MHA havagvia havaqatigivakhimajait Havagviat Nunalaani Munaqtiujuq (OPG) tamainik ihumaliurutikharnik upalungaijautikhat pidjutiqaqtut talvuuna munaqhidjutikharnik ikajuutikharniklu iliqatigiikhimajut aanniaqtunik pivakhimajut." "Nunallaat Ihumaliqinikkut munaqhit havaqatigiblugit OOT [hilataani aviktuqhimajumi] inuit pijaangini nakuunikkut kivgaqtuutunik. Ihumaaluutit pihimangitut ihivriurutin haffuma OOT inulramiit-pihimajut pinahuarutit kingulirni FY Maniliqinikkut ukiumi]."</p> <p>Naunaitkutiqaqtuq tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujahimajut aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>
<p>6. Nunavut Kavamanga piliuqtuq nunavunmi najuganga tunihijuq ahinut ilihariaqtuqhimajunut ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut nutaqqanut inulramiinullu, ilaliutijuq, kihimi kikliqangittumut, ihumamitigut aanniarrutalik, ihumaliqtuq, pitquhinga, unalu uqaqatigiikhutik ikajuqtut ikajuutikhat. Hapkuat ikajuutikhat ilaliutijakhaugaluat ilagijangit ilaunirmik mamihainirilu iliuraqhimajukhaq inuit ilihimaninnganut, pitquhinganut, angajuqqaangurnirmullu ajuiqhainirmut.</p>	<p>Angingittuq qingingittuqluunniit</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Tamna pivalliadjutikharnik Nunavunmi Mamitiivikhaq havaktauliqtuq. [...] Mamitiiviit havaktauhimajut pijaangini inulramiit pinahuarutait uvalu upalungaijautit ilaujut inulramiit-pihimajut ujarangnarviit inulramiilu-pihimajut mamitiiviit najugakhait."</p> <p>"Inulramiit ilagijaa ihumaqattiarniq ipirailairnikutlu Atulirumajaujuq ihuaqhaqtauginaqtut. Ilagijaani pivalianigani, Inulramiit Ihumaqatiarnikhamik Ajuittiaqhimajut aulaqhimaliqtuq nunagijaujunut humiliqaa ukiuqtaqtumi ilaupkariangani inulramiit uqaqatiriingninginik pijutiqaqtunik havaarilraarumajainik inulramiit atuqtaaqtuq ihumaqatiarnikhamik ikajuutunik. Imaatut 22 Inulramiit Katimajuarutait ukunani 11 nunallaani ublumimun, taima avatqumajut 500 inulramiit Nunavunmiut uqaqatigihimajait."</p> <p>Mamitiivik angmaumanginmat huli, atulirninganik qanurininganik uuma atuliqujaujup aalangungituq aipaaganit.</p>	<p>Havaktaungittut</p>

Pitqujauhimaqu Havaktaujuq	Pitqujauhimaqu Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>7. Munaqhilirijiitkut iliurarlugu Atuliquajuuq iii (4) uumanilu iii (5) uumannga 2015 Ihivriuqtuujuq qanuqtut inuk tuquttuq Ihivriurninnga Inminik Pijumut, iliurarlugulu hapkuat Atuliquajuuq pijut inmingnik pinahuaqtuq imaalu inminik pinahuaraluarniq. Hapkuat Atuliquajuuq qanurittaakhaanik, ilagijangani, tamna Nunavut Kavamanga,</p> <p>Pitqujaujut iii (4)</p> <p>Havaklugit takufaaruutikhat maligat atautinun kitut inminiirahuaqtut talvanga Qitiqqaujariyani 2016.</p> <p>Pitqujaujuq iii (5)</p> <p>Aalanguqtirluru Ihumaliqinikkut Aanniaqtailinikkut Maligaq pipkariangini ilait ilituripkaqtaulutik qilamiklu ilaujut kinguani inminiirahuarnirmun qanuqtut ukiuqaraluaqtilugit inuit kitut inminiirahuaqtut. Una auladjutikuuqtukhaq, pijariaqaqhutiklu Ihumakkut Ajuqhautiqaqatunut havaktit ilihaqtitaulutik imaalu kaniqhijutinunlu-ilituqhaidjutit havaktauharmaarlutik qajangnaitumik upalungaijautit havaklugillu uqaudjinirmun ilagiiktunun ilaulugit. Una nutaaq pitqujaujuq ilaqaqtuq aalakiinik ikajuutikhanik ilihaffaarnirmun aalanguqtirlugillu kangiqhidjutit ilagiingnun nunallaanunlu hatumiarnirmun upautidjutit.</p> <p>Illaniaqhugu pitqujauhimaqu iii (5), uvvagut illaquaquq attuktaujungnaqtuq attuktaujumaguni Illmarik qaijungnangipat ahianik innirnirmik illautitulutik.</p>	<p>Ilanginun angiqut</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Tamna nutaaq Maligaq aulatitivakhimajuq havaanganik tikkuaqtaujuq (naunaiqhimajuq ilaujukharnik). Tamna tikkuaqtaujuq piqarniaqtuq qaffinik havaanik ilaliutijuq uqaqatigijajuq munarhitkunnit ajuittiaqtunit naunaijaitillugit unalu mamihaidjutikhat pilunilu naunaipekaidjutinik akhuurutaqut pipluni tamainni Maligamut havaanga (ukunatitut, ihariagijajuq inminiirniq naunaipekarmi, inmingnut naunaitkutariniq, hunaluuniit)</p> <p>Tamna tikkuaqtaujuq piqaqtuq malruungnik havaanganik: tunigiami ikajuutikhamik unalu inungnut ilaliutiniq, ihumaliuriamilu pitqutigiquplugu ikajuqtaunahuaqtunut. Ilaujakhaittut ikajuqtaujumajunut tikkuaqtaujuq ilaliutihimajuq iluani Maligaq (haffuminngatut, taimailiurumik ikajuqtaujumajunut nakuutqijamik pijumajangit).</p> <p>Ajuiqhautikharnik aulaniaqtun auladjutikharnik nutaamik Maligaq, nunalaani ilaujunik, inuuhirinikkut, maligaliqinikkutlu ajuittiagiikhimajunik ilauniaqtun uvani havaaqharni."</p> <p>Tamna nutaaq Ihumakkut Aanniaqtailinirmun Maligaq tunijajuq uvani Imaruqtirvia 8, 2021, kihimi atuqtaungituq huli. Atulirninganik qanurininganik uuma atuliquajuuq aalangungittuq aipaaganimit ukiumit.</p>	<p>Amigaittut havaktauliqtut</p>

Pitqujauhimagut Havaktaujut	Pitqujauhimagut Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>9. Havagviat Munaqhiliqijitkut:</p> <p>a. Iniqtilugu tunilugulu tamaat ajuirharniq pinahuarut, ilaliutijuq angijumik ihumagilluaqtait tunigiami ikajuutikhamik nutaqqanut inulramiinullu, ukununnga ihumamitigut aaniarutilgit unalu ipirailailaaitjut ajurhaqtunut havaktut; unalu</p>	<p>Ilanginun angiqtut</p> <p>Ihumagijauninga: "Tattiarnaqhilirvia 2022, tugliujuq pidjuttaujut Tuquffihungnikkut Katimarjurutikhait katimajut. Tamna Katimarjurutikhait pivalliahimagut tapkuninga [Havagviat] Aanniaqtailinikkut, havaqatigiplugit Ukiuqtaqtumi Nutaqqat Inulramiitlu Tunngavikhangit, unalu Radius Nutaqqat Inulramiitlu Ikajuutikharnik. Imaatut 300 ilaujunik uvalu 22 ilihaidjutinik tapkua atuqtaujut atuqtilugu Hivunani-Katimarjurutikhait uvalu Katimarjurutikhait. Tamna hivunikhanga Katimarjurutikhait aulahimaarnaqtun tunijaangat tunnganirmi hivunirmi havaktit hanalrutikharnik ajuittiarutikharnik piqaqtukhat ilaujukharnik tuquffihuktitaumajunik havakhimaaqtun nunalaani ilaujunik, tapkuningaluaq inulramiit nutaqqatlu, munagidjutikharnik uvaptingnun havaktiptingnunlu talvanga pidjutikharnik ilaulukaarnikkut tuquffihuktitaumajunik havaanganik. Talvuuna naunaitkutitigun Katimarjurutikhait, Nunalaani Atuqtakharnik (CoP) aulatitivakhimajuq tamainun MHA [Ihumarlulijunik Ipirailailaaitjutitlu] Ihaangnikkut havaktit, aulatitivakhimajuq Radius."</p> <p>Naunaitkutiqangitug tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimagut aalangungitug aipaanganimin.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>
<p>10. Nunavunmi Iliharipaalirvik, havaqatigikhutik Havagviat Munaqhiliqijitkutlu, tunihivaktut, ajuittiariaginni ilihainikkut pinahuaruti angilijumiriaginni ihumaliqinikkut havaktukhat Nunavummi, hapkualu pinahuarutit tunijaujut ihumagijaujut imaaluuniin atadjutihimagut tapkununga nutaqqanun inulraminunlu ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut.</p>	<p>Ilanginun angiqtut</p> <p>Ihumagijauninga: "NAC naunaiqhittaaktut tamna Bachelor of Social Work Program (BSW) aullaranginnaqtumik talvani Kitikmeot Campus takuvlugulu hivulliqpaamik iliharutinginnik iniqtiqtut iliharvikhait uumani upin'ngakhaq." Tamna pinahuarut piqaqtug ilihaidjutinik atilik "Inuuhirmi Havaaq uumani Naliinnin Ihumamitigut Aaniarutilgit unalu Aanniaqtailinirmut Havaaq" unalu "Pipkaidjutiniq uumunnga Ihumamitigut Aaniarutilgit" talvani tamarmik ilaliutijuq naunaitkutaq nutaramut inulramiinullu ihumamitigut aaniarutilgit.</p> <p>"NAC-kut munaqhiunikkut iliharutit piqaqtut malrungnik ilihaktakhanik piliuqhutik aktikkulaanginnik ajuittiaghimagut havaktut ihumaliqinikkut, atauhiq ihumagilluaqhugu ihariagijainnut inulrammiit. Atauhiq ilihaidjut tajjaujuq 'Nunallaami ihumaliqijilu' uvalu aallat tajjaujut 'Munaqhit Ihumagijaujut Nutaqqanun, Inulramirnut uvalu Inirnguhuaqtunut Inulramirnut.'"</p> <p>"Nunavunmi Inirnirit Iliharviat (NAC) ilauhimmaaqtut Havagviat Aanniaqtailinirmut qiniqhiajut atuqtakhanik inikkut munaqtiunikkut havaktikhanik pinahuaruti, amigaigjuumijut havaqatigiiklutik ilihaidjiplutik aallatqiiqtunik ilihaktakhanik iglumingnik ataani 'aimavingmingni imaalu munaqhihimmaaqtutik'</p> <p>"Nunavunmi Inirnirit Iliharviat havaqatigivlugillu Inulirijikkut turaarvigijakhaat Inulirijikkut turaarvigijangit Inulirijikkut Ilihautikhangit Havaktit ilihautikhangit piliriakhaq. Ilihaqtut uumani pinahuarutimi tunijauvaktut ajuittakhainnik havaqatigilugit ihuaqtumik nutaqqat, inulrammiit, ilagiit nunallaallu ikajurlugit imaalu ikajuqtauplutik ikajuqtaujuq ihariagijainnik."</p> <p>Tadja piqangittug pinahuarutiniq hailiniaqtut ihumagilluaqtumik unaluuniit akhuurutaujumik pidjutiqaqtut nutaramut inulramiinullu ihumamitigut aaniarutilgit.</p> <p>Naunaitkutiqangitug tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimagut aalangungitug aipaanganimin.</p>	<p>Kigliqaqtut havaktauniit</p>

Pitqujauhimajuq Havaktaujq	Pitqujauhimajuq Angiqtaujuq	Qanurinia
<p>11. Havagviat Aanniaqtailinikkut, aadlalluuniit havagviit havaktittinahuat uuminnga ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ikajuqtuujq:</p> <p>a. ilaliutipkailugu ikajuutikhat Inirniriit pitquhimulluuniit uqaqatigiiktumik ikajuqtuujut tunigiami uuminnga ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ikajuutikhat; imaalu</p>	<p>Ilanginun angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Tunnganiqarhuni titiqqidjutinik Aanniaqtailinikkut Havagvianin, RCYO-kut uqaqtut piqangittuq hivumuunirnik atuqtipkailirnikkut uumani pitquidjutimi uumani ukiumi.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>
<p>b. tuniluni pihimmaaqtumik aadlatqiinik pitquhimut ajuittiaqtuq ajuiqharniq imaalu naunaiqtait mikitqiamik atauhimit ilagijanga iniqtiqtaujuq aullaqtaliqtinnagu havaakhaq.</p>	<p>Ilanginun angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Havalitqauhimagittut uvani maniliqinirnut ukiungani.</p> <p>"Ihumagiplugit Nunaqaqqaahimajut Ilitquhiinik Qaujimmattiarinik (ICC) ilihaqtakhaq, ilihaqtakhat pijariaqangittuq Nunavut Kavamanga havaktinginut. Kihimi, Aanniaqtailinikkut havaktiit akhuuqhaqtaujuq ilihaqtitlugit ilihaqtitaulutik tunijaukpaata.</p> <p>Ukualu ICC, Aanniaqtailiqijit havaktut pijaangini pinahuarutit uvalu kivgaqtuutit pidjutiaqtut Inuit Inuuqatigiingnikkut Akhuurutigijangit uvalu pitquhikkut qajangnaitut haffumuuna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tamna atuqtaunginnaqtuq ihumamitigut aanniarutilgit ajuirhainiq ilaliutijuq pitquhitigut ajuitamingnik. • Pijaangini Inirnikhat uvalu Inuit katimajit ilaujut idjuhikhait uvalu pinahuarutit ilaujut hapkununga Nunavunmi Mamitivingni. • Akhuuqhalugit havaktit havagviillu aturlugit inmi pitquhikkut ublut pihimalugillu Inuit Qaujimmajatuqangit hulidjutit. • Ikajuqhimmaarlugit Inirnikhat nunallaamiutallu uqaudjaujuplutik nunamingnilu uqaudjaujuplutik Inuinnarnut. • Havaqatigiblugit Inirnikhat uvalu Inuit katimajit pivallianingmun Nunavunmi Inminiiqtailinirmun Hanaqidjutikhat Qanuriliurutikhat Upalungaijautikhat". 	<p>Kigliqaqtut havaktauniit</p>
<p>12. angiklijuumiqtait inungnut imaalu ikajuqtuujq ilihimaniq ittunik ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut ikajuutikhat piinarialik nutaqqanut, Inulramiinut, ilaminullu.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: "Aviktuqhimajumi Inulramiit Ihumakkut Aanniaqtailinikkut Ajuittiaqhimajuq tingmijuq tamaini aviktuqhimajumi katimapkaiblutik Ihumakkut hulidjutinik (Inulramiit Katimaqjuagutit) tamangnun ilitaangini hivuliujuqhat inulramiit Nunavunmi (ukiulgit 12-30) qaigaangata ihumakkut aanniaqtailinikkut ikajuutinik uvalu angiklijuumirlugu ilitugihimaniq atuqtaujuunun kivgaqtuutinik. Uvani FY [maniliqiningnun ukiungani] 2022/23, aullakpaktunik 11 allatqiinik nunalingni imalu katimavakhutik avatkutugit 500 inulramirnik."</p> <p>Naunaitkutigangituq tukhiqtaujuq, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhimajut aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>

Pitqujauhima <u>juq</u> Havakta <u>juq</u>	Pitqujauhima <u>juq</u> Angiqt <u>aujuq</u>	Qanurinia
<p>13. Munaqhiliqijitkut piliuqtuq inulrammiit-naunaipkaihimajuq inungnut ilihimaniq akhuurutigijut nutaqqanut, inulramiitut, ilanginnullu ikiklijuumiriama ihumaliqinikkut aanniaqtailinikkut kan'nguhungniq.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Havagviat Aanniaqtailinikkut havaqatigiliqtait Iqittiaqhimalugu Inuuhiq Katimajit aulatitivakhimajutlu iliurajiangatlu hitamat qun'ngiaqhaq taima aulaniaqtun inminiirnikkut.</p> <p>Havagviat Aanniaqtailinikkut havaqatigiplugit Atiigo Media, piliuqtut qun'ngiakhat akhuuqhainikkut Makimautiksat Inulramiit Pinahuaruti. "Tamaat 9 Makimautiksat qun'ngiaqhat iniqtaujut uvalu atuqtaujut hapkunanga Inulramiit Ihaangnikkut iligiit hamanga Tattiarnaqhilirvia 2022."</p> <p>Naunaitkutiqangituq tukhiqtaujut, atulirnikhanut qanurinnia haffuma pitqujauhima<u>juq</u> aalangungituq aipaanganimin.</p>	<p>Ilangit havaktaujut</p>
<p>14. Tapkuat Nunavut Kavamangi, hivuliurtiqarlutik takunigat Kavamaliqijikkunik, pivalianaqta huli aulatininganik kavamanik avviktukhimajuni illuani taffumigat atturiaqarqtummik tunidjutikhamik nutararnut huli inuuhuktunut-mikhanuhimajunik kammajujunit.</p>	<p>Angiqtuq</p> <hr/> <p>Ihumagijauninga: Havagviat Maligaliqijikkut tunihimaaqtun malikhautikharnik maligaliqijunik ikajuktiujunun, itiqtauvingmi, nunalaani maligaliqinikkut, nunalaani munaqtiujunik. Naunaitkutiqangitkaluaqhuni makpigaani itiqtauviliqidjutinut nunallaamilu maligaliqinikkut, naunaiqtauhimajuq malikkuutikhani havagutainnilu titiqqainnik inungnut munaqtiinnut.</p> <p>"Tamna Maliktakhaq atuliqhimajut piinariaaqihimajurlu tamainnut havaktunut aadlanut pijuq. Tamna maliktakhat aadlanut uqaqtaujurlu uumunnga ilihainirmut ikajuutikhamik kaantraktut atuqtaujut havagvianit [Ilinniaqtulirijitkunnut]."</p> <p>Havagviitigut kivgaqtuutit tutqikhainirmun maligahat atuliqtaulutik Havagviat Inulirijikkunin ukualu Havagviat Aanniaqtailinirmun.</p>	<p>Amigaittut havaktauliqtut</p>

Uqauhiq: *Ihumavut Ihumagijaujukhat* tujuqtauhimajuq Maligaliuvingmun Inuktitut Qablunaatullu. Hailijuq uvani qaritaujaliquataani tamaini atuqtaujuni uqauhiinni.

HAVAKTAUJUT AULADJUTIKKUT AJUQHAUTIT

NAUNAITKUTAQ 25: Auladjutikkut ajuqhautit havaktaujut imaalu ihuaqhaqtauliqtut ihuaqhigiami ajuqhautaujut

	Titiiqidjutit hivuiquqtunun havagviit(t)	Havagviitigut pinahuarutit havaktauliqtut
Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut		
Nutaqqiqiviit ukualu Ilinniaqtuliqijit Katimajiillu (DEA) Atugakhait	●	●
Maniktigut Ikajuutit hapkununga Nunavunmi ilihaqtunun (FANS) tingmidjutainun atugakhat	●	●
Aulapkaiji, Ilihaliqtnnagit Ajuiqhaijut Nutaqqiqiviklu	●	●
Pijakhat kinguani iniqitnirmun	●	●
Ilihariaqtuutait	●	●
Ilihaqtut ilaihaijillu naunaitkutait ukualu ilihariaktuqaqpalaqtut iliharviit	●	●
Ilihaijiliuliqtut	●	●
Ningaqtut iliharvingni	●	●
Havagviat Inulirijikkut		
Nutaqqat nuliqinikkut ihuinaarutinun amigaitlaangit	●	
Ihuangittumik havaktuqarniq	●	
Qimaaviit inulramirnun ilainunlu	●	●
Inuulrammiujut iliuraqtaujut qajangnaqtumut iglumut	●	
Himmautikhanganik upalungaijautit inuulrammiujunut munarijaujunun	●	●
Havagviat Aanniaqtailinirmun		
Kiguhiqijit munarinikkut kivgaqtuutait	●	●
Ajuqhautit ilaujut kitunun kivgaqtuutinun	●	●

NAUNAITKUTAQ 25: Auladjutikkut Ajuqhautit Havaktaujut imaalu Ihuaqhaqtauliqtut ihuaqhigiam
Ajuqhaqtaujut aulahimaaqtumik...

	Titiqiqidjutit hivuiqhuqtunun havagviit(t)	Havagviitigut pinahuarutit havaktauliqtut
Havagviat Munaqhiliqijitkut unalu Inulirijikkut		
Piqarluangittut ihuaqtunik lihaidjutikhainik nuliqinirmun ihuinaarnirmun ihivriurutainun	●	●
Havagviat Maligaliqijikkut		
Nutaqqanun-ihuaqtunun apiqhuutit		●
Nutaqqat ataani munaridjutaini angajuqaat ataani munarijaujunun pitqujaujut	●	●
Ihuangittut atungnirit munaqtinun pitqujaujut	●	●
Piqaluanginirmun nunallaani maligaliqiiinik havaktinik nunallaani	●	●
Nuutirnirmun upalungajautit inulramirnun inungnun munarijaujunun	●	●
Maligaliqijit Ikajuqtit Katimajit		
Inulrammiit ilihimanginirmun Apiqhuqtaulirumik ikajuqtinik		●

Uqauhiq: Titiraqhimajut havagvingnun havaktauhimajut Qablunaatut.

AULADJUTIKKUT AJUQHAUTIT UTAQQIJUT HULIDJUTIKHANIK

NAUNAITKUTAQ 26: Auladjutikkut Ajuqhautit
Utaqqijut Qanuriliuqtakhanganik, Hivuliqtijunit
Havagviut

Havagviat Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhakautikkut

Ulapqijutait nutaqqat inulramiillu

Havagviat Ilinniaqtulijikkut

Qilamiuqtuqaliqqat kiudjutit atuqtaujukhat
iliharvingni

Qanuriniit ilihaidjutit auladjutait

Havagviat Inulirijikkut

Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuutikkut Maligaq
pihimajutit ituq munaridjutiqaluanginirmun
inulramirnun nutaqqanin

Ihumaaluutit pitquhikkut tiguarutit qajangnautinunlu

Niqikhailliuniq

Ilaujut nipiit nutaqqat ihumaliurutinun

Hilataani-aviktuqhimajup munaridjutit

Angajuqaangunikkut ikajuutit ilagiingnun

Ihuarnirit munaqhijut iglumingni akhaaqtajunun

Ikajuutit munaqhijunun angajuqaanun inmilu
uqagakhatik

Nunavunmi Iglulijirjuatkat

- Ihuangittut inugiakpalaagtullu iglut

AKHUUQHAIJIP QUVIAGIJAUJUQ

IQALUKTUUTTIAQ ARNARUTIT KATIMAJIIT

Havagviat Inulirijikkut havaktingit
Iqaluktuutiami havaqatigivaktait nunamingni
havaqatigiiktut Arnarutit Katimajit talvani
Hitammiut ubluummat 1530 talvunga 1730
ikaarnini. Katimajut turaaqhimajut arnarutirnun
nunallaami 12 hamunga 17. Una pinahuarut
piliuqtaujuq quvianaitpiarmat qanurittaakhaanik
pijuq nunaptingni pipkaidjutijurlu tammaijut
inuuhinga ilanginnut inuulrammiinut nutaqqanut.

Tamna ilihairutikhaq ihuaqpiagtut imaalu
iliharviuvaktut. Katimajut aalatqiinik
hulilukaarniaqtut, iganikkut ulapqijaami
ulapqijutinik, uvalu uqautiginiagtait inmikkut-
nakuuginirmut, nikahungniq uvalu ilaijarnikkut,
uvalu aaniangnaitumik piqatigiingniq
unaguiqhiqpiarlutik uvalu iqhinangit avatingni.

Aipaangani, katimajut anniviagtut ilaujut
inmi katimapkaiqlutik kitut inuuhuiqtut uvani
Iidjirurviani. Tamna katimajit ihuaqtumik
aulavakhimajuq, iningniit ilagijaingitlu
ilaujut tautuktitivakhimajut. Havaktivut
akhaluutirjuakkut upautimajut, uvalu
katimajut tamarmik tahamungauhimajut
iluvigarvingmut takujaqtuiplutik iluvianik.
Taima anginirmik atuqrauvakhimajuq tamainun
ilaujunun ajuqhautiqaqpakhimajut talvuuna
ajungnautiqagtunik, nikanirmik, tamaivakhutiklu
ukuat arnarutit akuktauvakhimajut. Tunihiblunilu
naittumik pidjutinik haffumunga nakuujumik
mahulingainikkut uvalu pidjutigilugit ajutait
arnarutinun.

Qanganuaq, takuvaktugut hapkuat arnat
hakugikhivalliajut imaalu atuinnarialaqilugit
nipingit uqautigilugillu ihumaluutigijatik imaalu
ajuqhautajut.

Aadlattaug huuq nakuujumik pijut hapkuat
katimajut pihimmaagtut pihimmaagturlu
humaangittut haalitiigtillugit aadlalluuniit
quviahuutingit ajurhaqtipkaijuq nunagijamingnut.
Akhurnaqtut pihimajaangat ukuat ilihairutikhangit
aulaliqtun allanik hanaqidjutikharnik,
aulahimaaqtuluni ihumagijauniaqtun ukuninga
arnaruhingnin hulilukaarutikharnik taima
niriukhimajut.

AKHUUQHAIJIP QUVIAGIAUJUQ

INUULRAMMIIT KIVRAQTUIVIKHAINNUT

Tamna **Havagviat Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut** Stalvuuna Ulapqijuliqinirmut Hulilukaarutikhanullu Havagvia, munarijaqaqtut hivumuuqpalliadjutikhanik ulapqinirmut, ulapqinikkut hulipkaidjutikhanik, imaalu ulapqipkainirmik qanuqtut ikajuutikhainnik aanniaqtailinikkut, inuuhiringnaqtumik, imaalu nakuukpiaktunik inuuhikhanik Nunavunmi. Talvuuna Iligiiktut Nunavut - Inulrammiit Kivgaktuijikhanut Pinahuarutit (YAP) inulrammiit hivuliqtiit ukiuqaqtut 16-21 tunijaujut pijakhanik kivgaqturlugit inmi nunallaat aviktuqhimajumilu akiitumik pijakhanik Angijuni Ulapqidjutini, ilaujut 2022 Kanatami Aujami Ulapqidjutit uvalu 2023 Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqidjutini. Inulrammiit Kivgaktuijit ajuirjuumivaktut havakhutik havaktaujanik, ajuiqhautigilugit hivuliqtiunirmut atuqtakhainik, ilauniaqtut hivuliqtiunikkut ajuiqhaidjutikhani pijakhaujuq hivuliqtiujaami nunallaamingni nunamilu.

Uvani ukiumi attautimun 17 Inulrammiit Kivgaktuijut 11 nunagijaujunit 2022 Kanatami Aujami Ulapqijutini 2023 Ukiuqtaqtumi Ukiumi Ulapqijutinik. Atuqtilugu Ulapqijut, Inulrammiit Kivgaktuijut pivikhaqaqhimajut ilaujaagani aalatqiini havaani nalaumajunik ihumagijamingnik pivaliajaagani havaakhanik ajuruirutinik. Una uuktuutigillaklugu, tahapkuat ihumagijut inungnut uqaqtut ikajuqtaaqut qun'ngiarvikhaq tunipluni naunaitkutanik pitquhimingnut nunavunmilu aadlanut Ulapqidjutimut ilaujut ilaujullu tahapkuatlu ilaujumajut hivuliqtiunirmut katimattaqtut kavamaliqinirmut hivuliqtingit.

Kivgaqturlugit Iligiit Nunavunmi imaa Inulrammiit Kivgaktuijut, inulrammiit pijariaqaqtut iniqitirlugit ilihaidjutit uvalu naunaitkutit uvani Rec Northmi uvalu ilaulutik inungnun inulrammiit katimadjutaini tapkua tugaaqhimajut pivallianirmun inungmun uqangnikkut ajuiqhautit, pinahuarutit tunihijut, uvalu hivuliqhungnikkut ajuiqhautit. Inulgamiit utirumik nunamingnun, piqaqtut ajuittamingnik ihariagijamingnik tunihijaangani nunallaanun ilihaidjutinik piujamingnik. Uvani ukiumi, Inulrammiit Kivgaktuijut ihuaqhaihimajut nunagijaujumi apqutit haakiqtitijut inulramirnik nunagijamingni, miqhurnirmik, aanuraaniklu aulaniginik.

Nunavunmiut Inulrammiujut Kivgaktuijikhanut Pinahuarutit aullaqtiqtut pinkhunuk-aviktuqhimajuni hanaqidjutikhanik ikajuutikhanik 2007 Kanatami Ukiumi Ulapqidjut Whitehorse, Yukon. Talvanga, amigaitqiaq \$500,000 maniliurutajuq pinahuarutinun uvalu atuqtauyunun iligiingniq ilaujut Ulapqidjutikkut uvalu Min'nguiqhivikkut Katimajit Nunavunmi (RPAN), Iqittiaqhimalugu Inuuhiq Katimajit (ELC), Nunatsiami Inulrammiit Kivgaktuijit Pinahuarutit (GNWTYAP), uvalu qanganuaq, Ulapqinikkut Ukiuqtaqtumi, Min'nguiqhiviit uvalu Ulapqidjutikkut Ontario (PRO), uvalu Ulapqinikkut.

UQAQATIGIINGNIQ INUNGNULLU ILIHIMAPKAINIQ

Atauhiq munarijakhaqqut ikajuriami ilihautilugit tamaita Nunavunmiut pilaarutingit, unalu munarijakhangit inirmiit kavamangillu ikajuqtakhait pilaarutinginnik nutaqqat.

Tuhaqtitihimaarniq nunallaani ilituqhaidjutikharnik havaaqharnik aulaniaqtun amigaitunik uuktuutikharnik ilaujut tunijaangat katimadjutikharnik; havaklugit nutaqqat-pilaarutait ikajuutit uvalu kangiqhidjutit tamajat; katimapkailutik ukiuq tamaat nutaqqat pilaarutait-pihimajut akitaqutaut; uqautigilugillu akhuungnaqtut kangiqhidjutit havaaptingnun tuhaqtidjutikkut, inungnun tuhaumapkaitjutinin, Havagviuplu qaritaujaliquvia, www.rcynu.ca.

Havagvikput itkaluaqtilugu Iqalungni, havaktugut kivgaqtuqhugit tamainun inulramirnun Nunavunmiut havakhugit tamavjaita tamatkiumajumik inungnun ilituqhaidjutit pinahuarutit nunallaanun ilauqatigiingnikkut havaktugut. Anginiqaqtut pulaaqtarlugit nunallaat tuhaajaangini Nunavunmiunin, takulugillu hivulirmik, tadjajuhautit hulaqutigijait inulrammiit inuit ilaillu atautini nunallaani.

Tamaita hapkua pinahuarutit atauhirmik tikinahuarutiqaqtut hakugikhijuumirlugulu ilauqatigiingni amigaitunun tigumidjutiqaqtunun ilaujut nutaqqat, inulrammiit, ilait, nunallaani ilaujut, havagviit, Maligaliurviklu, tuhaqtitijiillu.

Ukiuq tamaat hanaqtiqahugit inungnun ilituqhaidjutinun pinahuarutit aulahimaaqtumiklu qiniqhiabluta nutaanik pijakhanik ilauqatigilugit tigumiaqtivut nuigaangata havaktivutlu pipkaikpata.

TUHAQTITIDJUTIT UVALU INUNGNUN ILITUQHAIJUTIKKUT HULILUKAARUTIT UMANI 2022-2023

Uqaqtaujuq Tuhaqtipkaidjutimi uumannga tamna Havaktian, makpiraangani 7, Atan'nguajaq Tuhaqtipkainirmut unalu Inungnut Ilihimanig pijuq hivuliqtinirmut havaanga Havagviup uumani ukiumi, havaktitillugulu humi ittaakhaanik ajurhauingit iharijajaujut. Nakuukpiaktumik naunaitkutikhanik ajuiqtaujut aallanik RCYO-tkut ilihaqtakhainnik, hapkuat iliharnirmik atuqtauhimmaarniaqtut hivumuuqpalliadjutikhanik Havagviup inungnut qaujimajakhainnik havaktakhainnik, ukuallu tamaita RCYO-tkut ilihaqtakhat.

Ukua RCYO's P&P Makpiraangit aulahimaaqtumik aalanguqataaqtut titiqqat pihimajut nakuutqiatigut atuqtaujut. Uvani ukiumi, aalangungit Tuhaqtinirmun uvalu Inungnun Ilituqhaidjutit atugahat.

NUTAQQAT PILAARUTIKKUT IKAJUUTIT

Nutaqqat Pilaarutinginnik Iliharnirmut Maliktakhat

Uumani ukiungani RCYO pilihaaqtittijuq piliurninnga iluittumik nutarap pilaarutinginnik ilihapkaijuq maliktakhat ukununnga sikuulihaaqtunut ilihagtunut hitamanut, havaqatigiikhutik Inhabit Education. Una ilihangnikkut maligahaq pidjutiqaqtuq tamainun hapkununga RCYO's nutaqqat pilaarutainun ikajuutit havaktaujut ublumimun, ilaujut:

- ✳ pingahut Tamatta Pijunnautiqaqtugut Ilihaidjutit makpiraat havaktauhimajut hapkununga RCYO uvalu Inhabit Education, *Mosesie Speaks Up*, *Annie unalu Uqi Play Out*, unalu *Red Slushie* (atiqangituq Alianaiguhungniq);
- ✳ siksit nutaqqat pilaarutait qun'ngiaqhat havaktauhimajut hapkununga RCYO uvalu Taqqut Productions Inc. kitut naunaijaqhimajut nutaqqap pilaarutait pitquhirmun, pilaarutit ilainun, pilaagutit qajangnautikkut, pilaagutit iliharnirmun, pilaagutit ulapqilutik, uvalu pilaarutinik aanniaqtailinirmun; imaalu
- ✳ ilangit nutaqqat pilaarutait-pihimajut hulidjutit havaktauhimajut havaktinin hapkununga RCYO ilaujut *Sila Alappaarnaijaqtut* uvalu nutaqqat pilaarutait ulapqidjutait.

Uqauhiq: Iniqtauqpat, una ajuiqhagakhataq hailihimaniaqtuq Inuktitut, Qablunaatun, Uivivitun, Inuinnaqtunlu.

The Red Slushie

Tamna Red Slushie aulatitivakhimajuq iliqatigiikhugit tapkuninga Inhabit Education talvani Havagviani Ilinniaqtuliqijitkut Inuktitut Titiqqiriniq qullirutikharnik taiguarnikkut titirarnikkullu ilihairutikharnik. Una makpiraq imaatun ittunik puqtunia hitamat taiguajuktut puqtunia. Tamna upalungaijaut pihimajuq ajuqhautaujut ilangit inulramiit Nunavunmiut atuqtaut ublumi, malikhugu ikajurnikkut havaavut, ukunatatit alianaiguhungniq unalu ihumamitigut nakurudjutinga.

Una makpiraq hivituujuumijullu hulidjutit iniqtaujut uvani 2021-2022 maniliqinikkut ukiungani, kihimi titiraqtauhimangit tujuqtaungitutu iliharvingnun.

Uqauhiq: Iniqtauqpat, Red Slushie uqauhirijailu uiguniganik hulijutit hailiniaqtut Inuktitut, Qablunaatut, Uiviititut, uvalu Inuinnaqtun.

Annie and Uqi Play Out

Annie unalu Uqi Ulapqiat Hilami, ukua RCYO's tugliujuq nutaqqat pilaarutait makpiraat havaktauhimajut ataani aadjikiikumik iligiingniq imaa *Red Slushie*. Una makpiraq imaatun ittunik puqtunia hitamat taiguarniq puqtunia. Tamna ihumagijauluaqtuq nanminikharnik inuuhirinnikkut, auladjutikharnik hanaqidjutikharnik, unalu nunalaani ihumagijauhijamajunik. Una makpiraq makpiraarlu uiguinirnik hulijutinik hailiniaqtut iliharvingni.

Uqauhiq: Tadjia, *Annie unalu Uqi Ulapqiat Hilamiit* unalu atajut aadlatqiingujut hulilu kaarutingit hailiniaqtut Inuktitut, Qablunaatit Uiviititullu. Aadjiliuqhimajut hailiniaqtut hivajarlugit ukua RCYO uvalu qaritaujakkut aadjiliuqhimajut hailiniaqtut aadjiliurlugit uvani RCYO's qaritaujakkurutaani. Numiktiqhimajut ukuninga ilihairutikharnik Inuinnaqtun havaktaujut huli.

Tuhaqtipkarlugu Nipit: Inmikkut Ikajurnikkut Ajuiqhaqatigiiktut 2.0

Uvani 2017-2018, ukua RCYO havaktait tama *Nipiquqtuhilugu Nipit: Inmikkut Ikajurnikkut Ajuiqhaqatigiiktut*. Uvani ukiumi, RCYO havaktit havaqatigiiktut nutaanguqtirlugit ajuiqhaqatigiiktut pihimajut havaktit tautuktait tunihblutik katimaqjuarutinik uvalu ihumaalutinik tapkua uqautaujut Havagviup tuhaqtidjutainun ublumi. Tamna ihumagijauluaqtuq uminga ajuiqhaqatigiiktut aulahimaanginaqtuq aadjikiikumik, ikajuutikharnik inulramiit Nunavunmiut inmikkut uqaqtijukhat, kihimi aituihimaqtun ilanganik nutaanik hulilukaarutikharnik.

Tamna *Nipiquqtuhilugu Nipit: Inmikkut Ikajurnikkut Ajuiqhaqatigiiktut 2.0* uuktuqtaujuq atuqtilugu uvani ukiumi nunallaat ilauqatigiingnikkut pulaaqtaqtut. Uqautaujut tunijaujut inulramingnin kitut ilaujut ajuiqhaqatigiiktut aulahimaangniaqtut ilaulutik.

Uqauhiq: Uvani ukiumi katimaqjuarutit piinarialgit Qablunaatut hapkunanga RCYOkunin havaktiin inuktitut, Uivitut, Inuinnaqtunlu uqaqtiliqtuinnikkit ikajuutinik.

Kanatami Nutarap Ublua

Ukiuq tamaat uumani Hikutirvia 20 Nunarjuami Nutarap Ublua quviahuutigijaujuq ilitarinirmik Kanataup angirutingit ukununga United Nations Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat.

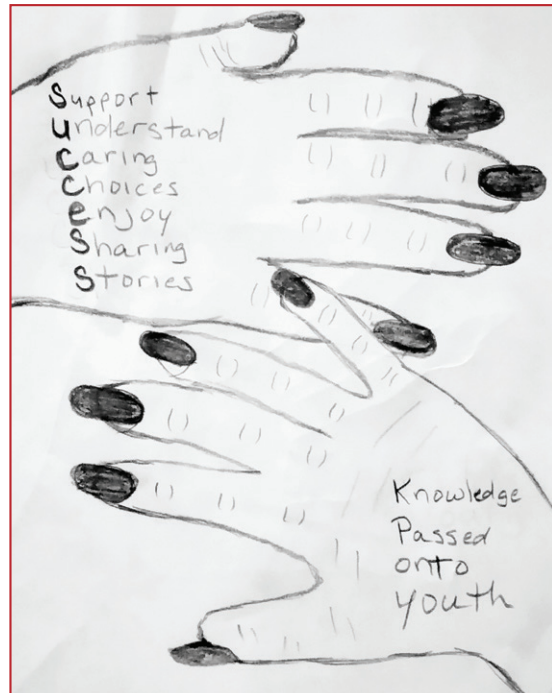
Uvani ukiumi, ukua RCYO havaqatigiffaaqhguit ukua Ukiuqtaqtumi News Services Ltd. (NNSL Tuhaqtitijit) akhuurutigilugu ilituqhaidjutit nutaqqat pilaarutait haffumuuna ihuaqtut iluaniitut uvani Nunavunmi Tuhaajakhani uvalu Kivallirmi Tuhaajakhat atuqtilugu tatqiqhiutaani Hikutirvia, imaalu akhuurutit hapkua RCYO's 8th ukiuq tamaat nutaqqat pilaarutait-pihimajut akitaqutaut.

Uvani ukiumi, Nutararma Pilaarutait! akitaqutaut apiqhuqtut naunaitkutit pihimajut Titiraqhimajuj 19 haffumani United Nations Katimaqjuarutait Pilaarutainun Nutaqqat kitut uqaqhimajut, tamaita inulramiit pilaarutiqaqtut munarijaulutik aanniqtailutik, timimi ihumamingnilu. Tamaita inuit munaridjutiqaqtut aanniqtailugit aallat, timimi ihumamingnilu.

Tallimat inulrammiit Nunavunmiut, tamainnit avikturiniinnit, tujuutauhimajut uktuutainnik akimanahuarutiptingnut. RCYO-kut havaktit niruaqtut tapkununga tikkuahijut qulliujuunik pingahunik uktutinik. Tahapkuat pingahut inulrammiit inungnit pittaagtut pijumajamingnik maniqqami hanalrutit tapkunanga Ukiuqtaqtumi Anniumaniq aktilaqatunuk timaatut \$500. Mckenzie Akerolik, 9 ukiulik, Kangirlinirmir quilliqpamik akimajuq itirutinga unalu piksanga piliurninnga ilijauniaqtuq aippaagu RCYO akuvruangani.

Uqauhiq: Akitaqutautit akhuuqhajut uvani Nunavunmi News, Kivalliq News, uvani RCYQ's Facebook makpirniini qaritaujamilu, tamaini ilitarijauhijumajuni uqauhini.

FIGURE 27: Nutaqqama Pilaarutait! Akitaqunmik Akimajut

Hivulliq akimajuq: Mckenzie Akerolik, 9 ukiulik Kangirlinirmir

Tukliujuq akimajuq: Olivia Pelleri, 7 ukiulik Iqalungnit

Pingahua akimajuq: Hunter Pellerin, 7 ukiulik Iqalungnit

NUNALLAANUT ILAUPKAINIQ

Nakuutqiaq uqautigilugit kangiqhidjutit havaaptingnun katimaqatigilugit inuit. Taimailiuriami, RCYO-tkut havaktingit tingmijut tamainnut Nunavunmi nunallaanut. Nunallaani aullarniq nutqaqtitaujut Ubluiqtirvia 2021 pidjutigiplugu COVID-19 Qalagjuarniq tingmitikkut aullaqtailijaujut imaalu qajagijaujut. RCYO havakti atuffaarliqtait nunaliujuq piqatigingni pularlutik talvani Apitilirvia 2022.

Aulahimaaqtumik uukturlugu ihuaqhaqtauhimajuq nunallaanun ilauqatigiingnikkut pulaaqtukhat havauhiit uvalu ihivriurniaqtaqqut pulaaqata napait Nunavunmi nunallaat atuqhugu una havauhiq.

NAUNAITKUTAQ 28: Nunallaanut Ilaupkainirmut Pulaarvikhapkut

Nunallaanut Ublua Pulaaqtahimajuq	Qanurittumik Iklajuqaqtuq
Iqaluktuuttiaq Apitilirvia 23-29, 2022	Tamainnut Iklajuqhiqtauvikhat
Mittimatalik Tattiarnaqhilirvia 17-21, 2022	Tamainnut Iklajuqhiqtauvikhat
Qausuittuq Qiqajjalirvia 21-27, 2022	Tamainnut Iklajuqhiqtauvikhat

FACEBOOK

Ukua RCYO aulahimaaqtumik facebook tautungnaqtut. Una tuhaqtinikkut havauhiq tunihijut uqautigilugit kangiqhidjutit mikhaagun havaangit Havagviup, nutaqqat pilaarutait, imaalu akhuungnaqtut kangiqhidjutit hailiniaqtut qagitaujaliqivingmi. Ukua RCYO aulahimaaqtumik hivuliulugit uqautigilugit facebook titiraqhimajut ihuaqtut tamainun inulramingnun Nunavunmiut ilainunlu. Ukua RCYO's facebook qun'ngiarutait @NunavutRepresentativeforChildrenandYouth.

NAUNAITKUTAQ 29: RCYO Facebook Kihititautait

Atautimut qaffiuniit titirauhiit	38
Malikhugit, nunguani maniliqinikkut ukiungani	293
Titiraqtauhimajut Tikkitait, qaffiuniit inuit kitut takujut titiraqhimajut atauhiirmik	23,308
Ilauatigiingniq, qaffiuniit inuit ilaujut titiraqhimajunik, uqagakhanik, uqautigilugit, ihumagijait, uvalu naqitahimajut	1,064

Uqauhiq: Tamaita hivulliit Facebook titiraqhimajut piliuqhimajut Qablunaatun, Inuktitut, Uivivitun, Inuinnaqtunlu atuqhugit Microsoft Translator.

QARITAUJAKKUURUTAANI

Uvani ukiumi takujugut amigaigjuumijut 125 pusat pulaaqtunun qaritaujaliqivianun (www.rcynu.ca). Ukua RCYO aulahimaaqtumik aturlugit Matomo analytics software munarijaangini qaritaujaliqiviit.

NAUNAITKUTAQ 30: RCYO Qaritaujakkuurtaa Naunaijautit

Atauttimut qaffiutilangit qaritaujakkuurtaa pulaarnirmik	5,992
Qablunaatun	83.0%
Uiviititut	11.2%
Inuktitut	3.6%
Inuinnaqtun	2.2%

TITIRAQHIMAJUT UQAGAUJULLU

RCYO Kiudjutait hapkununga Havagvianun Inulirijikkut haffumunga Iniqtiqhimaituq Ihuaqhaqtaujuq Nutaqqanun uvalu Ilagiingnun Kivgaqtuqtut Atugahat uvalu Havauhikahat Maligakhat

Uvani Qitiqqautijuuq 8, 2022, Havagviat Inulirijikkut apiqhijut hapkununga RCYO tunihijut uqagahamingnik iniqhimaitumik Nutaqqanun uvalu Ilagiingnun Kivgaqtuqtut Atupagait uvalu Havauhikhanut Maligakhat. Iluittuuq uqautinik tunijaujuq Qiqaijarluarvia 19, 2022.

Ukua RCYO's ihivriurutait turaaqhimajut ihumaliurutigilugit Havagviat Inulirijikkut atuqtait qujanginaq hapkua RCYO pitquidjutait uvani Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuqtut Atupagait uvalu Havauhikhanut Maligakhat. Pigaluaqtilugit uqariiqaqtamingnik taimailiuriami, piittumik RCYO pitqujanginnik ilaliutijakhait.

Uqauhiq: Una titiraqhimajuuq tunijaujuq Qablunaatitut.

Tuhaqtidjutit hapkununga Uqariiqhimajut Unniudjutit

Tapkuat RCYO tunijat tuhaqhit ihuittumik unniudjutait tapkununga nainngujut havagvingit piplugit tapkuat RCYO's 2021-2022 ukiumun unniudjutait. Tamaita havagvingit piqatitaujut pilarnirmik uqauhiqarviginia turangajuq ilulit hivuani makpiraliuqtitnagu. Atauhiq havagvik tunijut kiudjutinik. Tamaita uqauhiujut naunaijaqtaujut, ihumagijaujut, ilaliutaujutlu, naamakpata, hivuani makpiraliuqtitnagit. Tamna RCYO's 2021-2022 ukiumun tuhaqhitaut hatqiqtaujuq talvani Apitilirvia 13, 2022.

Uqauhiq: Una titiraqhimajuuq tunijaujuq Qablunaatitut.

Uqaqtijut Quviagijaujuq

Uvani RCYO ukiuq tamaat unniudjutit, Havagviup naunaijaqhimajait havagviitigut pinahuarutit tapkua nakuunikku akhuurutigibluu uvalu munarittiaqhugit pilaarutait nutaqqat inulramiitlu tapkua maniliqinikkut ukiungani. Taijavut hapkuat nakuutqijit atuqtakhait "Uqaqtijuuq Quviagijaujuq".

Uvani Ubluqtuhivia 23, 2023, ukua RCYO uqaqhimajut tamainun havagvingnun apiqhijut nakuutqiatigut atugahanik tujuqtaujut. Ukua RCYO angiqtaut kiklikhait atauhiq tujuqtaujuq atautinin havagvingnin. Tujuutit pijaujut nungutilugu maniliqinikkut ukiungani paqinaqtut uvani makpirniini 81 unalu 82.

Unniudjutit Kamisinirmun uvani Ministait Katimajiinut

Malikhugu Ilangani 34(2) ukua RCYA, qakugu, talvani, tamna Havaktian ihumagijangit, ihuaqtut unalu/ unaluuniit ihuaqtumik qanuriliurutikhat pingittut ihuaqtumik ikaarnimik havagvinginnit kiugiami tamna Havaktian pitqujanginnik, tamna Havaktinga pittaarningga unniudjutit Kamisinamut Ministait Katimajiinnut.

Uvani Qiqaijalirvia 30, 2023, tamna Havaktian unniudjutiqaqtuuq Kamisinamun hapkununga Ministait Katimajiinun mikhaanun Havagviup paqitatik ihivriurutainun pidjutiqaqtut hapkununga Inulirijikkut, Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun havagvia. Havagviup piqaluanginiq aulanirmik atulirlugit pitqujahimajut pidjutiqaqtut qilamiurnikkut qanuginiiniq uvalu atauhiq pijakhaqtauuq qilamik uvalu ihuaqtumik hulidjunmik. Takulugu makpirnia 48 naunaiqhittiarumaguvit.

Uqauhiq: Una titiraqhimajuuq tunijaujuq Qablunaatitut.

HAVAQATIGIINGNIKKUT ANGIROUTIT

Qaffiujut Havaqatigiingnirmun Angirutit: 6

Maligahat akuungangni tamna Havaktian Nutaqqanut Inulrammiitlu Havagviat ukualu Kavamatkut Nunavunmi

Talvanganin 2018, iliqatigiiktukharnik angirutikhangit, ilihimajauvakhimajutlu malikhautikharnik, aulavakhimajut akungani RCYO tamangniklu hitamaujut nutaqqat-inulramiitlu ikajukhimaqtunik havagviit: Havagviat Ilinniaqtulijijitkut, Havagviat Inulirijikkut, Havagviat Aanniaqtailinikkut, Havagviangitlu Maligaliqijitkut. Hapkua maligahat turaaqhimajut maligahat havaqatigiingnirmun.

Uvani lidjirurvia 2021, tamna RCYO ihivriyuqtaut tamaita maliktakhat unalu pitqujaujuq ihuarhainiq ihumaliurutinganut havagviup. Uvani Qitiqqautijuuq 2021, havagvingit atulirumajait atauhiq maliruakhaq ukua RCYO Nunavut Kavamanga (ukualuat Havagviat Ilihaqtulijijinit, Qatangutiriinut Ikajuutinik, Aanniaqtailinikut, Apiqhujulijijinilu) (GN-RCYO Pigiarutit). Havagviat Maligaliqijikkut hivulliqtiujut uumani uuktuutikhami, amigaittut havaktakhat iniqtaujut nutannguqtirlugit imaalu ihuaqhautikhanik hivuagut maliqajakhangit atauhirmut, naunaitiaqhugit hunat havagviujut havaktit pitqujauhijimajut ataani RCYA-kut.

Tamna maliktakhaq tunijaujuq Ministait Katimajiinun Nunavunmi (Ministait). Uvani Ubluqtuhivia 3, 2023, ukua RCYO ilituripkaqtait tapkua GN-kut-RCYO Maligahait angiqtauhimajut Ministanin atiliuqtakhainun. GN-RCYO Maliktakhangit iniqtiqtauniaqtuq aippaagu maniliqinikkut ukiungani.

Naunaitkut Angiqatigiingnirmut Nalunaitkutingit (MOU) Havagviat Nunavunmi Naunaitkutikhanut Hiamitirnaittumik Kamisina

Aipaangani, Naunaitkut Angiqatigiingnirmut (MOU) ukualu Havagvia Nunavunmi Kangiqhidjutikkut ukualu Hiamitailinikkut Kamisina (OIPC) aularutijuuq. Una Angiqatigiingnirmut Nalunaitkutingit (MOU) pipkainiaqtuq tuniutinikkut ihuaqtunik ilitturipkaidjutikhanik ukunani havagviptingni turaangajunilu pipkainikkut havaaptingnik havaguptingniklu havagviptingnik aajjikkiingniqaqtun uumani *Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarninirmut Hiamitirnaittunun Titiraqhinirmut Maligaaq (ATIPPA)*. Una angiqatigiingnirmun Nalunaitkutingit (MOU) iniqtaujuq huli.

Naunaitkut Angiqatigiingnirmut (MOU) Havagvianullu Uqauhirnut Kamisina

Talvanganin 2021-2022, RCYO piqaqtun MOU Havagviani Uqauhiliqijunik Kamisina (OLC), taima pijaangat iliqatigiiktukharnik naunaitunik naunairutikharnik taima nutaraq pidjutikharnik ihuagijaungitunik tunihigumik talvunga RCYO's iliugaqtauniaqtun ihuinaaqhimajunik uqauhirnik pidjutikharnik unalu kinguliuniaqtun.

Angiqatigiingnirmut Nalunaitkutingit (MOU) ukualu Kanadian Katimajiit Nutaqqanut Inulrammiinnunlu Ikajuqtijunun

Havagvik piqaqturlu MOU hapkununga CCCYA. Una MOU naunaijaqhimajait havaqatigiit havaqatigiingnirmun qitqani tamaita Kanadami havagviit, ukununga kivgaqtingnirmun ikajuutit hapkununga kivgaqtuqtaujut kitut akianin aviktungnianin aviktuqhimajumiluuniin aalamun, pijaangini nutaqungitumik pijaanirmik kivgaqtuutinun, uqautigilugillu ihuaqtut kangiqhidjutit. Una MOU atuqtaujuq talvunga 2015.

IHVRIURUTIT AKHUT AANNIQTUNIK TUQUTKUMILUUNIIT

Una pinahuarut aulapkaingittuq uuminnga Titiraqhimaninnga 4(1)(b) uumannga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga (RCYA) atuqtaungittuq huli.

Nunavunmi, akhut aanniqtunik inulrammiit inuit ilikkut ihivriuqtaungitut huiqhimajullu inulrammiit inuit ihivriuqtaujut hapkunangainaq Havagvainin Atanilluaq Tuquhimajunik Ihivriuqti (Tuquhimajunik Ihivriuqti) inungmik tuqujuqarangat aviktuqhimajumi, naunaiqhijaamingnik kinaungmangat huiqhimajuq, qanurlu, humi, qanurlu tuquhimajakhanik.⁴⁹

Talvanna una titiraqhimaninnga uumannga RCYA atuliqtitauliqqat, Ihivriurutit Akhut Aanniqtunik Huiqhimajunulu pinahuarutit havagniaqtait ihivriurutit qanuriniinun pidjutajunun akhut aanniutainun inulramii inuit, ihumaliurutillu kivgaqtuqtaunirmun kivgaqtuutikkut pijakhamingnun hapkualu kivgaqtuutit pidjutigijaitigut ihariagijainun.

Ihivriuqhihuirumik, RCYO-kut pitquidjutikhanik pijaangini kiunautait munaqhijut havagviit imaalu/imaaluuniin havaklugit ihuaqhaidjutit maligainik, atugakhat, maliruagahanunlu, havauhiinun, pinahuaurtinun, kivgaqtuutinunlu pijaungitaangini aadjikiiktumik aanniutajunik tuqqukpatalu inulrammiit inuit pittailjaangani hivungani.

⁴⁹ Naunaitkutaitigut s9(1)(b) haffumani Huiqhimajiliqijit Maligaaq, Atanilluaq Huiqhimajiliqijinut ihivriuqtait huiqhimajut inulrammiit inuit "naunaijaqhugit qanuq huirutait qanuriniillu avatiinun huirutainun." Ihivriuqtaujukhat huiqhimajut unniudjutaulutik ataani s8 Maligami: (a) pihimajut ihumagijajut ningaqhirmun, pinirlungnirmun, inminiinirmun aalaluuniin pidjutigijaat aanniarutikkut, aanniarnirmun inutqanirmunluuniin; (b) ikhinaqtaunirmun, ihuinaarnirmun ihuitumik atuqtaujuq naunaijainahuarnirmun; (c) qilamik niriuktaungituni humi huiqhimajuq aanniangitutut ituq; (d) pihimajuq 10 qulini ubluni aanniarnirmun havaktaunianun unaluuniin huiqhimajuq hiningnaqtauhimajuq; (e) pihimajuq havaktiluni; (f) inuuhimajuq tuqungajumik (g) pivaktut tuqqujuq puhimajautitluni imaaluuniit itiqtauhimatitlutik malikhugit malitakhat itiqtauvingmi, itiqtauhimatitlutik, itiqtauvingmi, aanniarningmi imaaluuniit havagvigjuami; imaaluuniit (h) pijarangat tuqqujuq pihimajautitluni imaaluuniit tigujauhimatitluni pallihimamit.

IHVIRIURUTIT AKHUT AANNIQTUNIK TUQUTKUMILUUNIIT NUTAANGUQTIRINIQ UUMUNGA 2022-2023

Uvani Qiqajaluarvia 25, 2022, RCYO tunihimajut titiraqhimajumik tujuunmik taphumunga MSB naunaiqhihimajut tukhiqtauhimajut ihuaqhaqtaujuqhat RCYA. Ukunanit nutaanguqtirniit tukhiutaujuq pipkainikkut ilangani 4(1)(b)(b) atuqtaulirluni. Ilanga 4(1)(b) tunijuq tamna Havaktian ihivriuriami kitut ihumaaluutigijaujuq pidjutiqaqtut tuqjumut unaluuniit hivitujumik aanniqtuq kitunik nutaraq inuulrammiilluuniit. Una pinahuarut atuqtaulirniaqtuq uumani Qitiqautijuq 1, 2023. Naunaiqhittiarumaguvit takulugu makpirnia 29.

Ihivriurninnga Akhut Aanniqtunik Tuqutkumiluuniit qanuriliurutinga RCYO's P&P piliuqtauhimaaqtuq ihuarhaqtaujuq. Pinahuarut maligangit qanuriliurutingillu ilaliutijut naunairiami taimaa ilihautikhangit aulapkaininnganik ihivriurutingit ihuaqtut, ihuaqtut, unalu aadjikutariiktumik. Nutaanguqtiqhimajut uvalu ihuaqhaqtauhimajut haffumunga titiraqhimajumun hapkua RCYO's P&P uvani ukiumi, ilaujut tapkua:

- ✳ atugakhat, havauhiit, uvalu havangnikkut havaktauhimajut aturniitigit naunaitkutit uvalu munagidjutikhait pitqujauhijumut malikhugit ihivriurutit;
- ✳ atugakhat uvalu havauhiit havaktauhimajut maligahait pivallianirmun pitquidjutikhat;
- ✳ atugakhat uvalu havauhiit havaktauhimajut ikajuutikhat hapkununga RCYO-kunun tunihijaangini paqititik, naunaijautit, uvalu tukhiqtaujuq pitqujauhijumut ihuaqtut havagviit hivuani tunijautinagit hapkununga Havaktian; unalu
- ✳ Una ilangani nalaumajuq aallanut ilanganit RCYO's P&P.

Uumani ukiumi, RCYO naunaijaqhimaaqtait akhut aanniqtunik uqaqtaujuq Tukimuaqtiujumit Nutaqqanut Ilamingnullu Ikajuutingit ihariagijaujuq ilangani 19, 20, uumanilu 21 RCYO. Uvani 2022-2023 maniliqinikkut ukiungani, Aulapkaiji hapkununga Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuqtut unniudjujuit 301 akhut aanniqtunik.

Ukua RCYO's ihivriurutait atauttinun ikajurnikkut pidjutit iniqtaujuq uvani. 2021-2022, maniliqinikkut ukiungani, ilaujuq Havagviup ihivriurutaunun ukua

NAUNAITKUTAQ 31: Akhut Aanniqtunik Unniqtauhimajut haffumanga Aulapkaijianin Nutaqqat Ilagiillu Kivgaqtuqtianin, ukiutigit Qanuriniitigit

Atauttimut Akhut Aanniqtunik	301
Ihumamingni Aanniqtirniq	193
Timimun Aanniqtirniq	39
Inminiirahuarnikkut, Inminiirnirmun Ihumajuq	34
Nuliqinikkut Ihuinaaqtaujuq	18
Aangajaanaqtutigit-ilaujunun Ihurutiqaqtuq	10
Ningaqhiqhuni	7

Havagviat inulirijikkut, Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun havagvia, naunaiqtaujuq 144 akhut aanniqtut uvalu atauhiq tuqqujuq atuqtaujuq qitqani 2018 hamunga 2021 unniudjutaungitit pijariaqqaqata. Titiraqhimajut hapkua tunijauhijumut unniudjutit. katitiqtauhimajut uvalu tunijaujut hapkununga Havagviat Inulirijikkunun uvani 2021-2022 maniliqinikkut ukiungani. Kiudjutinga pijait Tukimuaqtiujumit Inulirijikkunniit akhuuqtut ilinniaqtulirijitkut ihivriurniaqtait titiraqhimajut tunilunilu tamarhimajumik taiguagakkanik nunguliqqat Qitiqautijuq 2022.

Uvani Qiqajaluarvia 2022, havagviujuq tunihijut 22 tunijauhijumut unniudjutit. Naunaijautigiplugit titiraqhimajut tunijauhijumut Qiqajaluarvia 2, 2022, Havagviat Inulirijikkut iniqtilimaitpagit 33 unniudjutit pidjutigiplugu pidjutiqaqtunik ilaujut piqalluanguinmat titirainnik imaalu/imaaluuniit havaktit havaruiqqata havagvingmi. Uvani Qiqajaluarvia 2023, naingujut tamaqhimajut unniudjutit tunijaujut hapkununga RCYO-kunun. Talvanga Qiqajaluarvia 31, 2023, piqaqtut 80 tunijauhijumut unniudjutit uvalu atauhiq aviktuqhimaviani tunihingittuq naunaijautinik.

NAUNAITKUTAQ 32: Unniudjutit tamaqhimajut inmi atauttinun Inmikkut Ikajuutikhaq ihivriuhiniq

Atauttimut Tuqujut	144
Tunijauhijumut, uvani Qiqajaluarvia 2022	22
Iniqtaulimaitqut	33
Tunijaujuq uvani Qiqajaluarvia 2023	9
Atauttimut akiliqtaungit unniudjutit	80

Tuquhimajunik Ihivriuqti naunaiqhivaktuq qanuqtulluaq pidjutainik atuni tuqujumik. Tamaita tuqujut ihivriuqtauvaktut Tuquhimajunik Ihivriqtimit naunaiqtauhimajut atauhirmik tallimanit qanurittunit: Idjuhia, Piniqtuq, Inminiirniq, Homicide, uvaluuniin ihumagjaungituq. Uvani 2022-2023, Tuquhimajunik Ihivriuqti uqaqtuq 12 tuquhimajut inuulrammiit Nunavunmiut.

Tapkuat 11 tuquhimajut, taima qanuqtut huiqhimajut naunairutiqangittut unalu hapkuat saivat hapkunanga tuquhimajut, tamna Tuquhimajunik Ihivriuqti ilituripkaktuavakhimajut taima ihivriuqtauvakhimajut kingulirmiklu ihumaliurutikharnik havaktaungitun. Tuquhimajunik Ihivriuqti uqangittuq taimaa aadlat hitamat tuquhimajut ihivriuqtaujakhainik imaaluuniit kingulliqpamik naunaiqhijakhanik.

NAUNAITKUTAQ 33: Tuqujut Uqaqtauhimajut uumangga Havagviat Atan'ngujaup Tuquhimajunik Ihivriuqti, Taimaatut⁴⁹

Atauttimut Tuqujut	12
Nalujaujut	11
Utaqqijut Tuquhimajunik Ihivriuqti Titiraqhimajainik Unniudjutit	7
Pinirlungnirmun	1
Inuaqtut	0
Idjuhikkut	0

Malrungni ukiungni, RCYO ihivriuqhihimmaaqtut Havagviat Atanilluaq Tuquhimajunik Ihivriuqti pidjutiqaqtunik ukua tuqqujunik saivaujunik tuquhimajut uvani 2019-2020, 16 tuquhimajut uvani 2020-2021, imaalu ingujut tuquhimajut uvani 2021-2022. Talvanga Qiqaijalirvia 31, 2023, nakuuqpiqaqtumik naunaitkutit tunijaungitut hapkununga RCYO-tkunun.

ANGIRUTAUJUQ UKUNUNGA IKAJUUTIKHAMUT MALIKTAKHAT

RCYO akhuuqtut tunihilutik ihuaqtunik, aadjikiingnirmun, nakuujuniklu kivgaqtuutunik. Turaaqhimajugut tunihiluta aktilaaruminaqtunik kivgaqtuutunik tapkua ikajuqtaujut niriugutikhait qanuriniitigut.

Kivgaqturnikkut atuqtaujut itquumanikkut, ilauqatigiingnikkut, kiunautikkut, hakugingnikullu. Atautit kivgaqtungnikkut atuqtaujut nakuunikkut aktilaarutait, naunaijaqhimajut ataani, kitut ikajuutigijaqut naunaijariangini havauhiqut.

ITQUUMAJUT

Tautuktitluni anginiqhakkut atuqtaunirmik idjuhirnik havaklugillu tapkua pittiarikkut piqpaginirmik inungnun.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaajut itquumanirmun kivgaqtuutit atuqtaujut imaalu qanuqtullu atuqtavut:

- **Ihivriurutait atautit kivgaqturnirmun ajuqhautit aularutujuk malrunnik havagnarnirmi ubluini ilituripkaktinirmun uvaptingun.**

Hapkununga 67/71 (94%) atautinun ikajurnikkut pidjutaajunun, ihivriurutit aularutujuk malrunni havagnarnirmi ubluini.

- **Munaridjutit ukualu ihivriuffaaqhugit havagviit kiudjutait mikhaagun pitqujaujut atungnirninun akhuuhalugit qilamik iniqtiqhimajut kiudjutit.**

NAUNAITKUTAQ 34: Havagviitigut Kiudjutit Mikhaanun Pitqujaujut Atulirniranun

	Inirvikhani	Kinguvaktittut	Hivitturjuumijut & Inirvikhani	Hivituquumiqtuq Tuuliiqtuq	Kiujaungitut	ATAUTTİMUT
Havagviat Inulirijitkut	1	2	1	1	0	5
Havagviat Ilinniaqtulijikkut	0	1	0	0	0	1
Havagviat Aanniaqtailinirmun	1	0	0	0	0	1
Havagviat Maligaliqijikkut	1	0	0	0	0	1
Nunavunmi Inirnit Iiharviat	0	1	0	0	0	1
ATAUTTİMUT	3	4	1	1	0	9

ILAUQATIGIINGNIRMUN

Angmaumajumik, tunganaqtumik, ilauqatigiingnirmik tamainun inulramirnun, ilaillu, aalallu tigumidjutiaqqtut.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaujut itquumanirmun kivgaqtuutit atuqtaujut qanuqtullu atuqtavut:

- **Pihimahimaarlugit takuqataarutit inulramirnun inungnun tamaini inmikkut ikajurnikkut pidjutainun, pijariaqaqqata.**

Ukunani 48/71 pidjutaujunun, inulramiq inuk pijaulimaitut ilaupkarlugit ikajurnikkut havaanun. Ukunani 0/71 (0%) pidjutaujuni, inulramiit inuit qingijut ilaulutik ikajurnikkut havaanun. Avaliiqhimajuni 23 pidjutaujut, nutaqqanun uqaudjijikput uqaqatigihimaqtaik ukua 19 (82%) hapkua inulramiit inuit ilaujut.

- **Pitqujauhijumajut piliurhimajuq ikajuriami inulramiit pilaarutinginnik naunaijaqtaujuurlu nipinginnit, inuuhinganit, qanuqtut ihumagijangit, unalu/unaluuniit qanuqtut ihumagijamingnik inuulrammiit Nunavummiut, pittaarumi.**

Tamaita 11 pitqujaujut (100%) havaktauhimajut hapkunanga RCYO-kunin uvani 2022-2023 ikajuqhgut inulramiit inuit pilaarutait. Qulit hapkua 11 pitqujauhijumajut (91%) havaktauhimajut hapkunanga RCYO uvani 2022-2023 hivuliqhuqtaujujut nipiitigut inulramiit Nunavunmi.

NAUNAITKUTAQ 35: Nutaqqat Pilaarutait Nipiillu Inulramiit Nunavunmiut Pitqujauhijumajut

	Nutaqqap pilaarutinginnik ikajuqtaujut	Hivuliqhuqtaujut nipiitigut uqaugijainik inulrammiit Nunavunmi	Pitqujauhijumajut hivajaqtut havagviujunut naalaklugit inulrammiit
Pitqujauhijumajut uumunnga Inulirijikkut pijuuq uumunnga Maliktakhangit Maliktakhat (Makpinia 42 unalu 51)			
Pitqujauhijumajuuq #1	3, 4, 12, 19, 20, 34, 36, 39	●	●
Pitqujauhijumajuuq #2	3, 4	●	
Pitqujauhijumajuuq #3	3, 4		
Pitqujauhijumajuuq #4	3, 4	●	
Pitqujauhijumajuuq #5	3, 4	●	
Pitqujauhijumajuuq #6	3, 4	●	
Pitqujauhijumajuuq #7	3, 4	●	
Pitqujauhijumajut uumunnga Inulirijikkunnut pijuuq uumunnga Nutaqqat Munarijaujut unalu Nuutirniq Upalungaijautit (makpinia 52)			
Pitqujauhijumajuuq #1	3, 4, 10, 20, 21, 25, 27, 30, 36, 39	●	
Pitqujauhijumajuuq #2	3, 4, 20, 21, 25	●	
Pitqujauhijumajuuq #3	3, 4, 20, 21, 25	●	
Pitqujauhijumajuuq #4	3, 4, 20, 21, 25	●	

NAUNAITKUTAQ 36: Tigumidjutiqaqtut Ilaqatigiingnirmun Katimadjutait, imaa Katimajit/Qanuriniit ukualu Uqauhikkut

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq(t)
Ukiuqtaqtumi Nutaraq Inuulrammiinunutlu Tun'ngavingat RCYO havaktiit ilaujut Naunaitkut Angiqatigiingnirmut (MOU) atiliuffaaqtut quviahuutit qitqani Umingmak Nutaqqanik Ikajurnikkut Katimavik uvalu havaqatitit timiujut	Qablunaatut/Inuktitut
Iqaluktuuttiaq: Nunallaamiutat talvuuna Northern and Coop Ilinniaqtuliqiyitkut havaktiit ilihaqtullu talvani Kiilnik Iliharviani Havagviat Inulirijikkut Kivgaqtuijut ikajuutihaniq tunihivaktut Havagviat Munaqhiliqijikkut ikajuutihaniq tunihivaktut Haamlatkut Kitikmeot Ilannaringniq Katimajit RCMP Iqaluktuuttiaq Arnarutit Katimajit Nunavunmi Iliharviaqpaallirvik Inuuhilqijitkut Ikajuutikhainik Pinahuarutit Ilihaqtut uvalu Iliharviaqpaallirvik Tungaviit Ilihaqtut Continuum North	Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun
Conway Baxter Wilson LLP	Qablunaatun
CCCYA Ukiakhami Katimadjutikhaq	Qablunaatun/Uiviititut
Havagviat Inulirijitkut: Qitiqungmat Niriqatigiikhutik 'Ajuiqharlutik, aallatqit havaktit	Qablunaatun
Havagviat Anniaqtailinirmun: Kitikmeot Atan'ngujaq Ihumaliqinikkut Ipiralailaqidjutitlu Ihumakkut Anniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu Kangiqhidjutit Ihumakkut Anniaqtailinirmun Munaqhinun Tutqiqhaijinunlu Qikiqtani Anniarvingmi Atan'ngujat Munaqhiviit, Qilamiungnikkut Igluat, Pilaktauvianni, uvalu Anniaqtunun Munaridjutit	Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun Qablunaatun
Havagviat Maligaliqijikkut: Havaktiit talvani Isumaqsungittukkuvik Inulramiit Katimaviani taima aulatitihimaaqtilunik nuutaamik inulramiik igluqpakharnik	Qablunaatun
Inuuqatigiit Katimavia ukununga Inuit Nutaqqat, Inulrammiit, Ilagiiktullu	Qablunaatun
Iqaluit: Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut havaktiit talvani Joamie Iliharviani, Ajuiqhattiarumajarnik Pivalliadjutikhanut Nunallaamiutat talvuuna Santa Claus Qun'ngiaqtitijut	Qablunaatun Qablunaatun
Kitikmeot Ilannaringniq Katimajit	Qablunaatun
Nunavut Tunngavik Inc.	Qablunaatun

NAUNAITKUTAQ 36: Tigumidjutiqaaqtut Ilaumatigiingnirmun Katimadjutait, imaa Katimajit/Qanuriniit ukualu Uqauhikkut aulahimaaqtumik...

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq(t)
Mittimatalik:	
Nunallaami ilaijut talvuuna Kuapakkut	Qablunaatut/Inuktitut
Havagviat Ilinniaqtulirijiitkut havaktingit ilihaqtullu uumani Nasivvik Angajukhiit Iliharvia	Qablunaatut/Inuktitut
Havagviat Inulirijikkut Kivgaqtuijtu ikajuutihaniik tunihivaktut	Qablunaatut/Inuktitut
Havagviat Munaqhiliqijikkut ikajuutihaniik tunihivaktut	Qablunaatun
Maligaliqijikkut Havagvia Nunallaani Itiqtauviit	Qablunaatun
Haamlatkut, Nunalipaujaq Katimajit	Qablunaatun
MLA, Karen Nutarak	Qablunaatut/Inuktitut
RCMP	Qablunaatun
Qausuittuq:	
Nunallaami ilaijut talvuuna Kuapakkut uvalu angaadjuviit	Qablunaatut/Inuktitut
Havagviat Munaqhiliqijikkut ikajuutihaniik tunihivaktut	Qablunaatut/Inuktitut
Havagviat Ilinniaqtulirijiitkut havaktingit ilihaqtullu uumani Qarmartalik Iliharvia	Qablunaatut/Inuktitut
RCMP	Qablunaatut/Inuktitut
Sanikiluaq:	
Ihuaqtumik Tuhaqtitijaangat Aihiniigun Uqaqtuniiaqtun Ilihaqtunik 11	Qablunaatun
Iqaijalijunik Ilihairutikharnik iliharvingmi	
Wenson Ikajuqtit Kivgatujiit Atan'ngujat Havaqatigiiktut imaalu qaritaujakkut pulaaqtut	Qablunaatun
Ya'ara Saks, Ilaujuq Maligaliurvigjuami	Qablunaatun

► **Tamaita kangiqhidjutit inungnun hailiniaqtut tamaini ilitarijaujutigut uqauhiit Nunavunmi.**

- Inuktitut Qablunaatitullu tuhaqtitaugumik
- Inuinnaqtun ukualu Uiviititun numiktiqtaujut iniqtaukpata

NAUNAITKUTAQ 37: Titiqat Nuiqtauhimajut uvani RCYO-kut Qaritaujakkurviani, Uqauhikkut Ubluatigutlu

	Inuktitut	Qablunaatun	Inuinnaqtun	Uiviititut
Tunngahugitti Titiraq Hivuliqtimut Akeeagok	Aallanguqtirniq kingulliqaamin maniliqinirmut ukiunga		Qitiqqautiljuq 21, 2022	
2022-2025 Havauhikhanut Upalunngaijautit		Imaruqtirvia 1, 2022		-
2020-2021 ukiuq tamaat unniudjutit	Aallanguqtirniq kingulliqaamin maniliqinirmut ukiunga		Apitilirvia 28, 2022	
Iqaluktuuttiami CEV naittumik		Tattiarnaqhilirvia 14, 2022		Tattiarnaqhilirvia 14, 2022
Nutaqqama Pilaarutait! akittaqtimi illituriipkaidjutit		Tattiarnaqhilirvia 25, 2022		Tattiarnaqhilirvia 25, 2022
2021-2022 ukiuq tamaat unniudjutit		Tattiarnaqhilirvia 26, 2022		Qiqaijalirvia 24, 2023
Nutaqqama Pilaarutait! akittaqtimi akimajut		Hikutirvia 28, 2022		Hikutirvia 28, 2022
Mittimatalik CEV naittuq		Hikutirvia 28, 2022		Hikutirvia 28, 2022

KIUNNAQTUT

Tautuktutilutik munarinikkut, kangiqhimadjutiqaqtunik ihumaliurutinun qilamik, ihuaqtunik, ukununga nutaqqanun inulramirnnunlu katimaviat.

Qanuriniit ihuaqtumik pidjutaujut kiudjutiingnun kivgaqtungnirmun atuqtaujut qanurlu atuqtavut:

► Pihimalugit havagviit kiudjutait atautinun uqaudjinirmun ajuqhautit.

Ilaani, ihuaqhijaangini atautit ikajurnikkut ajuqhautit, ilituripkaqtakhaujuq atan'ngujarjuamun, atan'ngujamun, aulapkaajimun/atangujaanun aulapkaajip, imaalu/imaaluuniin tugliq atan'ngujaq. Una havauhiq ilihimajaujuq ihuaqhinahuaqhugu ajuqhaut. Naunaitkutaq ataani naunairutaujut amigaitilaanginnik amigaiqpaalliqhimajut pitqujauhijamajut uvani ukiumi ihuaqhijaamik ikajurnirmut ajuqhautinik.

NAUNAITKUTAQ 38: Atautit Ikajurnikkut Ajuqhautit, Havagviitigut Qanuriniillu

	Qaffiujut Amigaiqpallianiinnik	Qaffiuniit inulrammiit Ilaujut
Havagviat Inulirijitkut	73	112
Kiudjutaungitut kivgaqtuqtunin	59	92
Pidjutaujuq ikajurnikkut pijariaqaqhini qilamik pidjutigilugu ilaungmat kiklikhainun aanniffaarnirmunluuniin	8	13
Ikajuqtikhaq pijuuq ihariagijaujuq nutqaqtitauniq quulitqijaujunit ihumaliurutimit havagvingn	6	7
Kiudjutinga ihuangittuq tuningitturlu naunaitkutaq apirijaujuq	0	0
Nunavunmi Igluliqijirjuatkut	1	1
Kiudjutaungitut kivgaqtuqtunin	1	1
ATAUTTIMUT	74	113

► Qilamik atugahanik uvalu/uvaluuniin pitquidjutikhanik tunijaujut havagvingnun auladjutikkut ajuqhautainik ihuangirutijut inulramirnun Nunavunmiunun.

Uvani ukiumi, ukua RCYO tunihingitut maligahanik pitqujauhijamajulluuniin ilaujut hilataani kikliqaqtut.

► **Ihuaqtut kangiqhidjutit havaarijainun havagvipta uqautaujut inungnun qilamik pihimablugit.**

Uvani ukiumi ukua RCYO tunijaujut qulinik 10 tuhaqtitinikkut apiqhuutinik kiudjutiniklu hitamanun. Ukua RCYO qinginiaqtut tuhaqtitinikkut apiqhuutit apiqhuutaukpata hilataani Havagviup pitquidjutait uvalu/uvaluuniin kinali nakuutqiamik pidjutiqaqtuq pijaangani apiqhuut, imaatun havagviup.

NAUNAITKUTAQ 39: Tuhaqtidjut Ilaugaitigiigutait, Ubluagut

Ublua	Qanuriliurutikhaq	Qanuriniit
Tattiarnaqhilirvia 26, 2022	Apiqhuqtauniq tunijaujuq Kanatami Tuhaqtipkaijut Kuapuriisinganut (CBC) pijuuq Ilinniaqtulirijiitkut nutaaq sikuurvingni ningarniq naunaijainiq.	Unipkaa qautauhimajuq cbc.ca/news/Canada/north uvanilu CBC nalautikut.
Hikutirvia 10, 2022	Apiqhuqtaujuq ukunanngat Nunatsiaq Tuhagakhat haffumani RCYO's 2021-2022 ukiunnguraangat unipkaangit unalu malittiaqhimaittumik turaarvikhangit ikajuutikhangit ukunanngat Inulirijikkut.	Ilihimaungittuq taigualiurniani
Qiqajjalirvia 28, 2023	Apiqhuqtaujuq ukununnga Global News Toronto pijuuq hilataanit nunavunmi nuutiqtitaujut nutaqqanut munarijaujut Tukimuaqtijuq Havagviat Inulirijikkunniit.	Una unipkaa qautauhimajuq Qiqajjalirvia 23, 2023, uvani GlobalNews.ca .
Qiqajjalirvia 20, 2023	Titiraqhimajut kiudjutit apiqhuutinun tunijaujut Naalautikkut-Kanatami CBC-kunun mikhaagun inulramiit Nunavunmiut kitut ilijaujut hivuraani nutaqqanik munaqhiviujunut.	Una unipkaa qautauhimajuq Qiqajjalirvia 29, 2023, uvani cbc.ca uvani Qitiqqautijuq 3, 2023i, naalautikkut Radio-Canada.ca .

AKHUQHAIJUTIQARNIQ

Havaklugit pijakhat inulramirnun Nunavunmi pivalliadjutikhat ajuitatiik qungniarnikkut, ajuqituinikkut, atuqtatigut, akhuurutikullu, ikajurlugit havaktivut pivallianirmun inmi ajuitatik nakuutqiatigut pijaangini aulahimaaqtut ihariagijait inulrammiit inuit.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaujut hakugingnikkut atugakhangit qanuqtullu atuqtavut:

► **Havaktitilutik aujami ilihaqtumik.**

Ukua RCYO-tkut havaktitingit aujami ilihaqtumik uvani ukiumi.

► **Inulramiq inuk ilaujuq atautinun ikajurnikkut pidjutaujunun ikajuqtaujut inmigt-uaqahuni.**

Ukunani 19 pidjutini uqaqatigivaktavun inulrammiq, 6 (32%) inmikkut-pijumanikkut amigaitqijaujunik pidjutini hivumuuninginni.

► **Hivuliulugu ilauqatigiingnirmun pijakhat inulramirnun Nunavunmiun.**

Umani ukiumi, RCYO havaktingit ilaujut saivat ilaupkainirmut quviahuutingit inulramiinut Nunavummiut.

NAUNAITKUTAQ 40: Ilauqatigiingnirmun Hulidjutit inulramirnun Nunavunmiut

Hulidjutikhaq	Qaffiujukhat Ilaujukhat	Uqauhiq
Inuuqatigiit Katimavia ukununga Inuit Nutaqqat, Inulrammiit, Ilagiiktullu	5	Qablunaatun
Iqaluktuuttiaq Arnarutit Katimajit	20	Qablunaatun
Kiiliniq Iliharviani ilihaqtut	40	Qablunaatun
Santa Claus Qun'ngiaqtitaujuq	100	Qablunaatun
Nasivvik Angajukhiit Iliharviani ilihaqtut	30	Inuktitut/Qablunaatun
Qarmartalik Iliharvik	28	Inuktitut/Qablunaatun
Kivaqtuqtaujut talvani Wenson	6	Qablunaatun
ATAUTTIMUT	229	

► **Hakugikhjuumirlugit havaktit ihuaqtukkut ilihaidjutinik ajuittiarnimunlu pivalliadjutit.**

RCYO havaktiit akhuuqhajaujut uvalu ikajuqtaublutik ilaulutik pijakhanik tapkua hakugikhjuumirutijut iluani aktilaangitigut uvalu ajuittiarnikkut nakuutqiatigut pijaangini aulahimaaqtut ihagiagijait inulramiit Nunavunmi.

NAUNAITKUTAQ 41: Havaktit Ilihaidjutait ukualu Ajuittiarnimun Pivalliadjutit Iniqut

Ajuiqhajut/Ajuittiarnimun Pivalliadjutit	Ublua Iniqut	Qaffit Havaktiit
<i>Tiguangnikkut Maligaaq</i> Ilihaidjutit Uvani ukiumi, ukua RCYO angirutigijaat nutaamik maligatigut kivgaqtuutunik, Conway Baxter Wilson LLP, kitut tunihiniaqtut maligatigut ilihaidjutinik maligatigutlu uquadjinirmik hapkununga RCYO havaktinun.	Ubluqtuhivia 2023	8
Ajuittiarnikkut Atugakhanun Ilihaidjutit	Aanniqtuqaqqat Parnaqutikhat Ilihaidjutit 2022	1
Havakhugit Ajuittiarnikkut Hapirniq	Imaruqtirvia 2022	1
Havaanga Munarinirmut Pidjutinga	Imaruqtirvia uumanilu Niqiliqivik 2022	2
CCCYA Ukiakhami Katimadjutikhaq	Apitilirvia 2022	1
<i>Nutaqqanut Ilagiiktununutlu Havagvia Maligaaq</i> Ilihaidjutit	Imaruqtirvia 2022	4
Ajuqhautiqalirumik Munaqhidjutikhaq & Pigmaqtitauhimajutlu	Taaqhivalirvia 2022	1
Pitquhikkut Ilihaidjutit, IQ (napaani ublua)	Niqiliqivik 2022	6
Aanniqtuqaqqat Parnaqutikhat Ilihaidjutit	Hikutirvia 2022	1
Tunngaviit Havaktakhami Atan'ngujat	Iidjirurvia 2023	1
Havaktulijitkut Ajuiqhautikhami Ilihairutikhangit		
Havaktuliqinirmut Munaridjutikhat	Hikutirvia 2022	1
Maniliqidjutit Maniliqinirmunlu Munaridjutit	Tattiarnaqhilirvia 2022	1
Ihuaqhainirmun Idjuhiq	Ubluqtuhivia 2023	1
Havagvigjuanun Ilaudjutit	Iidjirurvia 2023	1
Nunaqaqaaqhimajut Ilitquhiinik Qauhimattiarniq	Taaqhivalirvia 2022	2
Nanminigijangit Hivulliqtuinikkut	Niqiliqivik 2022	1
Atugakhakkut Ilihaidjutit	Qiqaijalarvia- Apitilirvia 2022	1
Havaguirniarhimajunut Havaguiqtinnagit Hivunikhaliurniq	Apitilirvia 2022	1
Ajuqhautinik Ihuaqhainiq uvalu Ihumaliurnikkut	Taaqhivalirvia 2022	1
Havaakhat Atan'ngujaq Hivuliqtinikkut Ilihaidjutit	Niqiliqivik 2022	1
RCYO Inungnut Tuhaqtipkainiq Ilihaidjutit- Ilanga 1	Qiqaijarluarvia, Apitilirvia, unalu Tattiarnaqtuq 2022	4
RCYO Inungnut Tuhaqtipkainiq Ilihaidjutit- Ilanga 2	Apitilirvia, unalu Tattiarnaqtuq 2022	3
RCYO-tkut Atugakhat uvalu Havauhikhatigut Maligakhat	Imaruqtirvia 2022	1
RCYO-kut Uqautiginiaqtait Ilihaidjutit	Tattiarnaqhilirvia 2022	3
Kiunnaqtuutikhat Havaktinut Havaktiit	Ubluirvia 2022	1
Qiniqhiajit Anaktuinirmunlu	Qiqaijalirvia 2023	1
Titirarniq Tunngavinga	Qitiqqautijuq 2022 unalu Qiqaijalirvia 2023	7
Ikaarninik Munaqhidjutikhat Ihariagijaujunik	Niqiliqivik 2022	1

MANIKTIGUT UNNIUDJUTIT

Naittut Naunaijautait mangit uvalu Akiliqtaujut

Maniliqinikkut Ukiunga Nungulvia Qiqaijalirvia 31, 2023

NAUNAITKUTAQ 42: Maniit Atugakhat Unniudjutit

	Maniit Atuqtakhat \$	Akiliqtugahat \$	Pusatinga Manikhait Atuqtau-yut
Havagaaninaqtut Akiliuhiakhait	1,937,000	1,306,022	
Havakaffuktut Akiliuhiakhait	-	165,775	
Atauttimut Akiliuhiakhait Ikajuutikhainnik	1,937,000	1,471,797	
Tingmidjutikhanut Aullarutikhainullu	155,000	35,633	
Atuqtakhanut Tamajanullu	60,000	139,945	
Niuviktauhimajut Pivikhaqautikhat	100,000	38,130	
Katulaatigut Kivgaqtuutit	444,000	324,304	
Akiligakhanut Akiliutinunlu	10,000	7,200	
Takunnaqtut Piquitit	10,000	11,132	
Qaritaujat Tamajait Qaritaujaliquitillu	15,000	8,760	
Atauttimut Aalat Akiligakhat	794,000	565,104	
Atauttimut	2,731,000	2,036,901	75%
Amiakktut		694,099	25%